

Telefoni uredništva i uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Uprava: Kopitar-
jeva ulica, števil. 6.

Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Vse je v poletnem zelenju: drevje, travnik in polje. Odelo narave je sedaj mnogo bolj preprosto in enolično kakor spomladi. Živo pisane barve pomladnega cvetja so se umaknile enokermernemu zelenju. Na pogled se je kipeče življenje narave umirilo, površno oko bi iz dneva v dan komaj utegnilo zaznati kako spremembo na drevju in travniku. Toda tudi poletje je važen letni čas, je doba zorenja. Z večjo silo ko sicer deluje sončna svetloba in sončna toplota v prostrani naravi, večjega pomena v tem času je suša ali mokrota za kakovost sadežev. Poletni čas — čas zorenja. Od njega je odvisna jesenska žetev.

Podoba človeškega življenja! Koliko sprememb in vidnega vrenja je v mladih letih! Čim manjši je človek, tem bolj se spreminja. Od dojenčka do otroka, ki si najprvo pomaga po vseh štirih, potem šele samo z nogami, nato šolski otrok, potem mladostnik s svojim bučnim, neugnanim hrepenenjem in sanjami o velikem svetu. Kot zaključek vojaška doba in prvi samostojni koraki v življenje. Koliko je pri tem zunanjih sprememb in viharjev v srcu! Kar pogledamo lastne slike iz raznih dob naše mladosti. Vse je še v teku, vse se neprestano spreminja in preoblikuje. Toda potem pride tudi za človeka poletje, doba zorenja in zrelosti. Telesni razvoj je na videz končan in drovšen. Tudi v duševnem oblikovanju je nastopila neka gotova mirnost. Medtem, ko v mladih letih človek duševno le sprejema in prav malo ali nič daje, v zreli moški dobi toliko daje, kolikor sprejema. Mesto nemirnega vrvenja in iskanja mladih dni se v zrelih letih pojavi v življenju nov činitelj, ki človeka vsega zajame: poklic. Poklic s svojim enakomernim taktom utisne svojemu služabniku z leti svojši pečat in ga po svoje presuše miselno, včasih celo telesno. Osebnostno življenje je doseglo gotovo usovršenje, čez katerega ne more dalje. Napredek in dvig je mogoče le še poklicno, družabno. In niti tukaj ni pričakovati kakih posebnih presenečenj. Tudi družinsko življenje se sčasoma umiri na medsebojno ubranost, ki predstavlja življenjski kompromis, ako le ni posebne nerodnosti v značaju ali druge nesreče. Navadimo se celo na velike skrivnosti življenja, da prihajajo v naš najbližji okolici na svet novi ljudje in da drugi odhajajo, da se sklepajo nove življenjske vezi in da se stare razvezujejo. V nas in okrog nas se je umirilo, po tolikih notranjih bojih dokonamo gotovo življenjsko zakonitost, ki je kakor trden, železen tir potegnjen pred nami do konca. Tedaj že vemo, da ima življenjska pomlad svoje zakone, potrebe in pravice. Isto je tudi z življenjskim poletjem in jesenjo in da je treba, da je vse ob svojem času. Nihče ne more brez kazni in globokega razočaranja zamenjati tega po naravi danega reda. Pomlad gre s pomladjo, poletje s poletjem in jesen z jesenjo. Te življenjske dobe se cepijo edino med seboj, druga na drugo. Med seboj jih zamenjati bi bilo nenaravno.

Poletje je v življenju je isto ko v naravi: čas dozorevanja. Kar si je človek v mladosti znanja nabral, česar se je priučil, postane v tej dobi njegova trdna last in osnova za plodno delo. K naučenemu in privzgojenemu se pridruži lastna izkušnja, ki mislečega človeka najbolj zori in mu daje razumevanje za vso globoko resnost življenja. V tej dobi postane človek šele prav človek, mož ali žena. Samoprevare, s katerimi se tako rada opaja mladost, se umaknejo skromni stvarnosti, če ne celo skepticizmu in črnogledosti. Seveda, da bi se človek mogel popolnoma iznebiti vseh utvar bodisi kar tiče ljudi bodisi kar tiče lastnega poklica, tako daleč mi ubogi ljudje navadno niti do groba ne doženemo svojega spoznanja. Toda dohršen del mladostnega pričakovanja in pretiranih upov utone v trdi izkušnji vsakdanjega življenja. Človek zori, to se pravi, da postaja trši, odpornější, previdnejši. Ni treba, da postane brezčuten, tako brezčuten, da bi kakor pravimo, žvižgal na ves svet. Toda takšen je zakon narave, da je mesto živahno pisanih pomladanskih barv nastopilo enakomerno zelenje, za nekatere celo enakomerna sivina.

Isto pot gre tudi notranje, нравstveno in versko življenje. Tudi to mora v moški dobi dozoreti. Mnogi se že v mladosti trdno oklenejo navičnih in verskih načel in jih tudi v poznejšem življenju ne zamenjajo s čim drugim. Srečni, ki so že v mladosti ubrali pravo pot in verjeli, da je Bogu služiti isto kot vladati! Toda pri veliki večini je opaziti нравstveno in versko dozorelost šele pozneje, ko dozore tudi telesno. Toda slabo je, kjer se mladi sokovi že zgodaj posuše, če se mladostna neugnanost konča z versko brezbriznostjo. V življenju teh se le prerado zgodi, da v poznejšem poklicnem življenju ne najdejo več časa za verska vprašanja, kaj šele, da bi po njih vravnali svoje življenje. Potem se drevo posuši od skorje do stržena in ni od njega pričakovati nobenega sadu.

Moška doba — isto velja za ženo — naj bi tudi v verskem mišljenju pomenjala dozo-
relost. Kar je prej bilo le spoznanje, ki so nam
ga drugi posredovali, postane v tej dobi živ-
ljenjsko doživetje. Bog stopi v naše življenje
kot resničnost, ki je v našem lastnem in v živ-
ljenju drugih tisočkrat preizkušena doživeta
resnica. Samo »nespametnik govori v svojem
srcu: ni Boga« — pravi sv. pismo. Kajpada se
mora tudi veren človek dan za dnem boriti za
svojega Boga, za vero v njegovo božjo pre-
vidnost kljub bridkim preizkušnjam in razočar-
anjem in sredi materialističnega sveta, ki
veruje le v enov, ki jo otipa z rokami. Krščan-
stvo je vera, ki veliko zahteva, ki zahteva
vsega človeka, ne da bi postal ravno mučenec
za vero. Teh težav nima otrok, ki ima »vero«
na ustnicah, pač pa mož v zrelih letih, ki se
zaveda, da mora biti njegova vera v srcu in
v duši, ako noče variti samega sebe.

Moška vera je dandanes postavljena na težko preizkušnjo radi maloverne okolice, ki je v svoji brezbriznosti in celo brezbožju navidez popolnoma srečna; radi čitanja vsemogoče literature in časopisov, ki si čisto dovoljujejo frivolnosti na naslov verskega in cerkvenega življenja; radi obžalovanja vrednih pojavov v zu-

Berlin, 28. junija. »Münchner Neueste Nachrichten«, ki podajajo točno mnenje vladajoče stranke, menijo, da je treba besede angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, ki je dejal, da bo mogoče rešiti evropski mir, ako bodo na Angleškem previdni, potrpežljivi in se bodo znali sami premagati, razumeti v tem smislu, da je Chamberlain meril tudi na one fanatike v lastni deželi, ki bi radi izzvali vmešavanje Anglije v špansko državljansko vojno v prid rdečih. V prvi vrsti je treba ta opomin nasloviti na staro Lloyda Georgesa, ki je naravnost znorel in je na seji poslanske zbornice obžaloval, da Sovjetska Rusija ni poslala rdeči Španiji še več vojnega materiala! Celó »Daily Herald«, ki stoji čisto v službi rdeče propagande za Španijo, izjavlja, da ne odobrava take napadalne politike nasproti Nemčiji. — Nemški listi pri tej priliki tudi ugotavljajo, da ameriška vlada ni posegla v politični spor med Nemčijo na eni in zapadnima velesilama na drugi strani, ki je izbruhnil sedaj zaradi Španije. Niti je ameriški poslanik v Berlinu v tej zadevi storil kakšne korake pri nemški vladi, niti sta ameriška poslanika v Londonu in Parizu zagotavljala, da bosta angleško in francosko vlado v njenem stališču z ozirom na Španijo podpirala. Vse tozadevne vesti francoskih in angleških listov so gole izmišljotine.

Milan, 28. junija. »Popolo d'Italia« se peča z izjavo angleškega ministrskega predsednika Neville Chamberlaina v poslanski zbornici. List, ki ga ematraro v zunanjepolitičnih zadevah za oficioznega, opozarja na besede angleškega premiera, ki je dejal, da na vseh okoliščinah ne sam kričati lahko povzroči poguben plaz. »Popolo d'Italia« je mnenja, da je Chamberlain s temi besedami hotel opozoriti na razne kričanje v Angliji sami, ki skušajo pod pretvezo, da pripisujejo Nemčiji in Italiji neke sovražne namene, zapeljati Anglijo do tega, da bi kršila svojo nevtralnost v španski državljanski vojni in prisilila na pomoč rdečim. List se sprašuje: »M. Chamberlain je gotovo hotel reči, da je v sedanjem političnem položaju Evrope preveč ljudi, ki na vsi moč kričijo, kako da je v nevtrarnosti obstoječe ravnotežje. Po zadnjih čisto ločljivih ukrepih Berlina in Rima prisostvujejo pravi tekmi med kričaji, ki ršejo na steno vraga in najrazličnejših oblikah. Kričijo na primer o italijansko-nemški blokadi španske obale in o 15.000 italijanskih vojaki, ki so se izkrcali na Malagi in v Cadixu. Ameriški dopisnik so celo videli, kako se 50.000 vojakov zbira blizu Civitavecchi. Vse to je do temelja zlagano. Če to kričanje doslej še ni sprožilo plazu, kakor se boji minister Chamberlain, mora svet zahvaliti za to samo Nemčijo in Italijo. Če Evropa še ni dospela na vrhunce krize, se mora za to zahvaliti avtoritarnima državama, ki načeta stvari gnati do konca. Končno pa bo kriza rešena tistega dne, ko bo general Franco, če bo premagal zadnji odpor Baskov, lahko vrgel večino svojih čet na osrednjo fronto. Potem bo madriški obroč razbit tako, kakor je bil razbit obroč okoli Bilbao, ki so ga rdeči smatrali za neporušljivega. Kričava literatura rdečih je proglasila, da bo Španija grob fašizma. Bolj verjetno pa je nasprotno: da bo Španija grob bolševizma.

Salamanca, 28. junija. DNB. Poročajo, da nacionalisti na baskovski fronti prodirja dalje. Nacionalisti so zavzeli Somogodo in vrhove Cabrerizas, Aranguren, Mendieta, Guenos in Mendieta. Blizu Mendiete so nacionalisti prekoračili reko Cadagüe. Rdeči se le slabotno branijo. Nacionalisti so tudi izpuščili iz več 120 talcev, ki so jih rdeči zaprli. Nacionalisti so si vzeli za cilj Santander. Prebivalstvo sprejema nacionaliste z ogromnim navdušenjem.

Zagrebska vremenska napoved: Lokalno poslabšanje vremena.

Dunajska vremenska napoved: Soparno, oblačno, nagnenje k nevihtam.

Valencija, 28. junija. AA. Havas. Obrambno ministretvo potrjuje, da je bil dne 26. junija pri rtu Irac torpediran španski parnik »Cabopalos«.

London, 28. junija. b. V londonskih političnih krogih vlada razumljivo zanimanje, kako se bosta jutri v nevtralnem odboru zdržali nemška in italijanska delegacija glede francoskega predloga o nevtralnih opazovalcih na francoskih in angleških ladjah, ki bodo nadzorovale Španijo. Kakor je znano, je pobudo za sedanjí načrt dala Francija ter ga je sprejela tudi Velika Britanija. V poučnih krogih trdijo, da bosta Nemčija in Italija najbrž zahtevali, da na te kontroline ladje pridejo njihovi opazovalci, ker le na ta način bo lahko kontrola stvarna.

Pesimisti se sicer razburjajo zaradi Hitlerjevega govora v Würzburgu, češ, da je zopet ponudil odločno voljo Nemčije, da brani svojo čast napram rdečim. Toda agencija »Radio« poroča, da bo von Neurath le odpotoval v London. Nemški krogi poudarjajo, da se zunanji minister Neurath ni opovedal obisku v Londonu, temveč ga je samo odgodil. Nemčija polaga važnost na to, kako piše »Maily Mirror«, da doseže sporazum z Anglijo.

Sklenil se bo kompromis

Rim, 28. junija. b. Odhod sedmih nemških
 vojnih ladij iz Sredozemskega morja skozi Gibraltar
 v Atlantski ocean smatrajo italijanski listi kot
 ponoven dokaz dobre volje Nemčije v Italije, od
 katerih je odvšeden tudi konec državljanske vojne
 v Španiji. V tukašnjih dneh poutenih krogih po-
 udarjajo, da italijanska vlada še ni odgovorila na
 francosko-angleški predlog, glasom katerega bi
 morale v tistih conah, ki sta jih do sedaj nadzorovali
 Nemčija in Italija, izvesti kontrolo ladje Velike
 Britanije in Francije. »Gazzetta del Popolo« ne iz-
 ključuje možnosti, da se bo morda jutri nevtalni
 odbor bavil s tem vprašanjem ter da bo predlagan
 kompromis, ki bo zadovolvil Italijo in Nemčijo,
 katerih predstavniki tudi sodelujejo v nevtalnem

ki se je potopil. Podmornica, ki je streljala, ni mogla biti identificirana. Vladna izvidniška letala so opazila kmalu nato pet nemških vojnih edinic, ki so krožile blizu tam, kjer se je zgodil napad na parnik.

se je že začela

Pariz, 28. junija. b. Nova borba za Madrid se je že pričela. Zaenkrat je tempo teh borb še slabo, ker nacionalisti še niso okrepili svojih čet. Po glavnju teh čet je pričakovati, da bodo nacionalisti izvršili nov prodor v mesto, in sicer z južne strani, ni pa izključeno, da bo bojišče na Guadalajari. V teku večrajšnjega dne se je izvršil nenaden iznagel napad nacionalistov v predmestju Karabanchel. Tam se je nacionalistom posrečilo postaviti izpod cele vrste utrjenih hiš močno mino, ki je dvignila več hiš v zrak. Nacionalisti so izkoristili zmedo, prešli v napad in malo pomaknili svoje bojne črte naprej. Vlade čete so protinapad takoj izvršile, vendar pa se jim je ponesrečil. Na bojišču pri Jarami se še vedno čuti močan pritisk nacionalistov, ki so vrgli svoje najboljše sile na to bojišče. Topniški ogled zadnjih dni je najboljši znak, da se lahko pričakuje ostra ofenziva takoj, ko bodo prišle nacionalistične napadalne čete da okrepijo sedanje posadke.

V poveljstvu madridske obrambe prevladuje
baje optimistično razpoloženje. Madrid — pravijo
— je danes še mnogo bolj utrjen, kakor po prvih
ofenzivah nacionalistov. Rdeča armada razpolaga
z ogromno količino orožja in municije, ki je pri-
spelo iz Francije in Rusije; razen tega pa je pri-
pravljeno tudi letalstvo.

**Polno in zasluženno priznanje knezu -namestniku
za srečno vodstvo države**

Niš, 28. junija. Člane kraljevske vlade je ob prihodu v Niš k današnjim svečanostim pozdravil predsednik pripravljalnega odbora niški župan Dragotin Živković.

Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla pa je niški župan Zivković ob prihodu pozdrvil na železniški postaji z govorom, v katerem se je knezu namestniku zahvalil, da bo s svojo prisotnostjo poveljal počastitev padlih junakov naše slavne vojske in borcev za osvobodjenje, ki so od leta 1804 do 1918 posejali s svojimi mučeniškimi kostmi klubovalne zidove slavnega Niša za njegovo veličino in veličino Jugoslavije. Dobro nam došli Ziveliti Zivel od Karagirovičev!

Pri odkritju spomenika ob 60 letnici osvobodjenja Nisa je župan kneza namestnika nagovoril z navdušenimi besedami, rekoč med drugim: »Prepričan sem, da nam bo zgled teh junakov kazal pot k slavi, veličini in nesmrtnosti, da nas bo zedinjeval v skupni misli in volji, da bomo vse svoje sile in sposobnosti kar doslej tudi v bodoče postavljali v službo naroda za srečo našega kralja.

napredek in veličino Jugoslavije. Živel Nj. Vel.
kralj Peter II.! Živel Nj. Vis. knez Pavle! Živela
Jugoslavija!»

Na banketu v Oficirskem domu v vzročnosti kneza namestnika princa Pavla je imel govor ministar za socialno politiko Dragisa Cvetković. Med drugim je dejal: »Na poslednjo željo pokojnega kralja ste bili pozvani, da prevzamete upravo v izredno kočljivem položaju in da kot namestnik mladega kralja nadaljujete delo velikega kralja na poti konsolidacije in urejevanja notranjih razmer države. Z neobičajno energijo in modrim presojanjem notranjega in zunanjega položaja države ste izvršili željo ter naročili pokojnega kralja, da se obvaruje Jugoslavija. Mir v državi, vpostavitve političnega in gospodarskega življenja na zdravem podlagu, uveljavljenje demokracije in popolna varnost na zunaj so bila osnovne poteze Vašega presojanja notranjega in zunanjega položaja države. V kratkem času značilnega gospodarskega razvoja je naš narod ponovno dobil vedo v svojo silo in moč. Notranji mir je z vsakim dnem zajemal čim dalje bolj vse kraje naše lepe domovine, vera v Vas pa je navdala z upanjem v lepše in boljše dneve. To je bil stvaren dokaz, da se je krenilo odločno naprej k popolni konsolidaciji naših notranjih razmer. Belgrad je postal značilno politično središče mednarodne politike srednje in vzhodne Evrope. Vzpostavitev prijateljskih odnosov med državami, s katerimi naša država ni bila v posebnem prijateljstvu, predstavlja krono vaših uspehov v zunanji politiki. Moč in vera našega naroda se pričeenjata vračati pod vtisi novih znanj in notranjih dogodkov in danes vam vsa država v iskreni ljubezni do vaše osebnosti izkazuje polno in zasluženo priznanje.«

Te besede ministra Cvetkovića so izzvale vi-
harno odobravanje in navdušenje ter patriotične
vzklike kralju in knezu namestniku.

Na proslavi je govoril tudi minister vojske in mornarice general Marič.

General je v vznesenih besedah podal vzgodbino osvoboditelja Niša. Jeseni l. 1877 je kneževina Srbija napovedala Turčiji vojno in srbska vojska je prešla v ofenzivo, obkolila Niš in po večdnednih krvavih bojih 29. decembra l. 1877 prisilila branilca Niša Halila pašo k predaji. Dne 3. januarja l. 1878 je v niško mesto slovesno vkorakal vrhovni poveljnik srbske vojske knez Milan Obrenović s svojim štabom. Leta 1915 je bil iz Niša proglašen vojni cilj kraljevine Srbije. Od tu je bila prvu uradno vsemu svetu objavljena odločitev narodne skupštine, da bo kraljevina Srbija nadaljevala borbo do končnega osvobodjenja in zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno državo. Jeseni l. 1915 je Niš delil usodo vse države. Na niškem

Nadaljevanje na 2. strani

**ELIDA
MILA**

- tako blaga in čista - tako čudovitega vonja

ELIDA MILO *Favorit*
Že deset let ljubljeneč
vsake lepe žene

nanjem življenju Cerkve (pomislino n. pr. na obtožbe nekaterih cerkvenih osebnosti v Nemčiji) ... K temu se morejo pridružiti tudi npr. krize v našem lastnem življenju. Vera je le deloma osvoboditev razuma; njena težina in pretežni del počiva na svobodni volji. Zato jo utegne vse ogrožati, kar more zbegati mirno in jasno hoteenje. Npr. krize v naši družbi ogrožajo pštevanske, pač pa vero. Toda, hvala Bogu, dobiva vera tudi vedno večjo trdnost v kreposti in žrtvah.

Drevo tudi v poletju ne miruja, čeprav ne vidimo cvetja in tudi od sadov malo. Tudi

kristjan ne sme duhovno omagati na višku svojega telesnega življenja, ampak naj stremlji k duhovni spolnitvi. Za notranja življenjska vprašanja je vedno treba dobiti časa. Človek je dolžan, da najde čas za svojega Boga in za vse ono, kar ga družijo in utrjuje vez z njegovim Bogom. Od tod prihaja možu in ženi sončna luč in sončna toplota, ki v poletju življenja izzori v klen, polnovreden sad, kar je spomladi upalno poglajlo mlade duše. V človeškem življenju ni treba čakati šele jeseni, da postanejo sadovi vidni; že poletje more roditi blagoslovljen sad.

Dria

Drin

Vrhovni kontrolor Moskve v Parizu

Blum že spletkari

Pariz, 28. junija.

Notranjepolitični položaj v Franciji se z ume-
novanjem nove vlade ni bistveno nič popravil.
Medtem ko zveza hotelirjev, gostilničarjev in ka-
varnarjev grozi, da bo pričel s 3. julijem zaprla
vse lokale, pa uslužbenci grozijo s štrajkom. Mi-
nistrski predsednik Chautemps je uredbo nekoliko
omilil, kar pa ni zadovoljilo ne ene ne druge strani,
tako da je položaj danes še čisto negotov. V pire-
nejski provinci pa so peki zaprli pekarnice, ker jim
vlada ne dovoli zvišati cen kruha.

Vse to je združeno s hudim napadom levičar-
skih elementov na senat, ki ga vodi predsednik
bivše vlade in sedanjí podpredsednik Leon Blum
sam. Znano je, da po francoski ustavi senat lahko
povzroči razpust poslanske zbornice, nikakor pa
ne more poslanska zbornica povzročiti razpusta se-
nata. Sedaj pa je Blum izdelal resolucijo za bodoči
kongres socialistične stranke v Marseillu, v kateri
se predlaga ustavna reforma, po kateri bi senat
bil primoran pri drugem glasovanju sprejeti sklep
poslanske zbornice. Samo po sebi je ta predlog
vzbudil veliko razburjenje, ker ga stavlja član se-
danje vlade, ki je prišla do oblasti v pomočjo senata.

Na nekem shodu ljudske fronte v Rouenu so
kričali zborovalci: »Živijo Thorez! Hočemo Thoreza
na vladi!«

Ta akcija, ki pomeni hud pritisk na Chau-
tempa da bi se popolnoma udal zahtevam in željam
skrajne levice, je v zvezi z važnim faktom, o ka-
terem poroča »Matin«. Novi načelnik moskovske
GPU Ježov in načelnik Kominterne Dimitrov sta
namreč poslala v Pariz izrednega poslanika Kli-
mova, ki ima s seboj navodila, katerih se bodo
morali francoski komunisti strokno držati. On bo
navzoč na vseh sestankih in shodih komunistične
stranke in ima pravico veta. Pravico veta ima tudi,
če kaj sklene parlamentarni klub komunistične
stranke.

Kakor vidimo, ima Francija sedaj vrhovnega
kontrolorja iz Moskve.

Bonnet bo rešil valuto

Cherbourg, 28. junija. b. Danes se je izkrcal
tukaj novi francoski finančni minister Bonnet, ki je
dal časniki izjavo, da so brez podlage vse
alarmantne vesti, ki so se razširile v gotovem delu
inozemnega tiska glede francoske finančne politike.
Vse to, kar so objavili tuji listi, je fantastično in
prazno: »Jaz vam zaenkrat izjavim samo to, da bom
z vso silo pobijal spekulacijo in da ne bom dovolil,
da bi davkoplačevalci varali državo pri davčnih
napovedih. V tem oziru ne bo užival nihče nika-
ršnih privilegijev. Francija mora imeti močno va-
luto, takšno, kakršno ima vojsko in mornarico.
Francoska valuta mora biti močna, ker le na ta
način bo Francija varna.« Ko je prišel novi fin.
minister v Pariz, je takoj obiskal ministrskega pred-
sednika Chautempsa ter se z njim razgovarjal do
5 popoldne. Sklicana je bila seja vlade v svrhu se-
stave deklaracije. Finančni minister izdeluje finančni
del te deklaracije.

To se pravi: Frank bo znižan

London, 28. junija. AA. (DNB) Znani gospo-
darski list »Financial News« je objavil na vidnem
mestu članek, v katerem pravi, da so v Londonu
prepričani, da bo novi francoski finančni minister
Georges Bonnet, prihodnje dni zmanjšal vrednost
francoskega franka. V londonskih finančnih kro-
gih menijo, da je stanje francoskega franka zelo
resno. Prav tako sodijo, da bi bilo zmanjšanje
vrednosti franka edino sredstvo, ki bi omogočilo,
da se Francija umakne iz zagate, v katero je za-
šla. Francoska vlada bo morala zaradi položaja
državnih financ naglo in odločno postopati, če bo
hotela preprečiti še slabši položaj.

Romunija in Poljska edini proti nevarnosti z vzhoda

Varšava, 28. junija. V čast kraljevskih gostov
iz Romunije je bila v Varšavi impozantna revija
poljske vojske, ki se je vršila na velikem Moko-
tovskem polju. Kralj Karol si je v spremstvu mar-
šala Ridz-Smiglyja ogledal več oddelkov vojske in
sprejel raporte poveljnikov večjih enot. Z Mo-
kovskega polja se je skupno s predsednikom re-
publike odpeljal na vojaško letališče, kjer je pred
njim hkratu startalo preko 200 letal. Reviji je pri-
sostvovalo okrog 150.000 ljudi.

Nekoliko pred polnočjo sta romunski kralj
Karol II. in prestolonaslednik vojvoda Mihail od-
potovala s posebnim vlakom v vojaško taborišče
Biedrusk, ne daleč od Poznania. Kralja Karola
spremljajo na tem potu poleg ožjega spremstva
maršal Ridz-Smigly, zunanji minister Beck, vojni
minister Kaspiscki, načelnik glavnega generalnega

štaba Fabryci ter romunski poslanik Zanfirescu.
Danes je bil kralj Karol slovesno proglašen za čast-
nega poveljnika 57. pehotnega polka, ki se je zelo
odlikoval leta 1920 v vojni z boljševiki.

Varšava, 28. junija. (Pat.) Ves poljski tisk be-
leži najobsejnejše svečanosti o priliki obiska ro-
munkega kralja Karola II. Listi posebno navdušeno
pišejo o večeršnjih veliki reviji vojske na Mokotov-
skem polju, o kateri pravijo, da je predstavljala
kulminacijo veličastnih svečanosti. Poljski listi pri-
našajo tudi obširna poročila o pisanju romunskih
listov, ki poudarjajo, da je kralj Karol doživel v
Poljski pristen sprejem, kakor tudi, da so vesti o
sprejemu romunkega vladarja v Poljski napravile
globok vtis v Romuniji. Listi zlasti poudarjajo obo-
roženo prijateljstvo romunkega in poljskega naroda.

Odlikovanja

Belgrad, 28. junija. m. Odlikovani so z redom
sv. Save 4. stopnje: dr. Filip Orel, načelnik fin.
odd. na banski upravi v Ljubljani; dr. Aleksander
Podobnik, Ivan Predikar, finančna svetnika v
Ljubljani; dr. Anton Orlić, svetnik drž. pravobran-
ništva v Ljubljani; Pavle Grčar, višji monopski
inspektor tobačne tovarne v Zagrebu; Viktor Lo-
gar, višji monopski kontrolor tobačne tovarne v
Ljubljani; Dragotin Banjak, višji vršilec dolžnosti
upravnika podružnice DHB v Ljubljani; Leopold

Slavnosti v Nišu

(Nadaljevanje s 1. strani)

gradu je bila 23. oktobra 1915 po starem koledar-
ju na mesto srbske razvita sovražna zastava. Srbe-
ka tobojnost je bila zavita in skrita z neomajno
vero, da se bo ponovno vila v še večjem sijaju.
Po preboju solunske fronte 1. 1918 so srbske ar-
made kakor silni plazovi trgale okove zaslužnih
krajev in 29. decembra okoli 12.30 je moravska
divizija vkorakala v Niš.

General Marić je končal svoj krasni govor z
besedami:

»Obenem ko izkazujemo čast onim, ki so polo-
žili svoje življenje na oltar domovine kakor tudi
za svobodo niškega mesta, se spominimo tudi svojih
dolžnosti do bodočnosti svoje domovine in svoje-
ga naroda. S tem ciljem se, prežeti z junškim du-
hom svojih prednikov ter sledeč vzgledu pokojnega
kralja mučenika in viteza Aleksandra I. Zedini-
telja, ki je vse svoje življenje posvetil svojem
narodu, daroval svoje življenje zanj in ki je v
smrtnem trenutku posvetil svoje poslednje misli
svoji domovini ter nam zapustil svojo dediščino
»Čuvajte Jugoslavijo!«, zberimo s polno vero v si-
tajno zvezdo Karadordjevega rodu okoli na-
šega mladega in ljubljenega kralja Petra II. ter bo-
dimmo razvrščeni v neprebojno falango pripravljene,
da izpolnimo tudi to zaoblubo, da bomo čuvali in
ohranili kraljevino Jugoslavijo, ker se bomo samo
na ta način oddolžili kralju mučniku kakor tudi
vsem, ki so darovali svoje življenje za svojo do-
movino in narod.

V tem imenu vas pozivam, da vsi skupno za-
kličemo složno in krepko:

Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II., naj živi Nj.
kr. Vis. knez namestnik Pavle, naj živi ves zviš-
eni kraljevski dom, naj živi kraljevsko namest-
ništvo, naj živi kraljevina Jugoslavija!

Niš, 28. junija. Že od ranega jutra je bil da-
nes Niš na nogah. V mesto so prišle iz okoliških
vasi niškega okraja in ostalih okrajev nepregledne
množice seljakov v živopisnih narodnih nošah.
Dopolnile in v teku večeršnjega dneva, so ne-
presto prihajali v Niš posebni vlaki, s katerimi
je prišlo nad 30.000 ljudi iz okoliških srezov. Sve-
čanosti so se udeležili poleg Nj. Vis. kneza na-
menstnika Pavla tudi predsednik vlade in zunanji
minister dr. Milan Stojadinović z ministri dr.
Behmenom, Cvetkovičem, Stojanovičem, Stankovi-
čem in Kožutjem, dočim je patrijarha Varnavo
zastopal škofski mitropolit Josif.

O govorih smo poročali že zgoraj. Nj. kr. Vis.
knez namestnik Pavle, ki se je vozil v odprtem
avtomobilu poleg predsednika ministrskega sveta
in zunanjega ministra dr. Stojadinoviča, je bil
povsod od množicestvilne množice, zbrane na uli-
kah burno pozdravljen.

Bregar, upravnik prometa PH v Ljubljani. Koto-
man Maksner, šef knjigovodstva PH v Ljubljani.
Potokar Josip, glavni blagovnik PH v Ljubljani.

Z redom Jugoslovanske krone V. stopnje so
odlikovani: Engelbert Gorišek, davčni inspektor
v Zlatarju, Simon Führer, davčni inspektor v Plu-
ju, Alojzij Suza, davčni inspektor v Radovljici,
Franc Taper, davčni inspektor v Krškem, Anton
Kunej, davčni inspektor v Šmarju pri Jelšah, Jak-
ob Malinger, davčni inspektor v Novem mestu,
Franc Adamič, davčni inspektor v Laškem, Alfonz
Libič, davčni inspektor v Gornjem gradu, Ludvik
Linc, davčni inspektor v Gornji Radgoni, Mohor
Zupančič, davčni inspektor v Ljutomeru, Ivan Su-
ša, davčni inspektor v Brežicah, Bogomil Zeleznik,
davčni inspektor v Mariboru, Pavle Linzer, višji
inspektor tobačne tovarne v Ljubljani, Zagradnik
Ivan, glavni kontrolor tobačne tovarne v Ljubljani,
Franc Kramar, šef likvidature podružnice DHB
v Ljubljani.

Napredovanja v vojski

Belgrad, 28. junija. b. Današnji »Službeni voj-
ni list« objavlja velik ukaz o napredovanjih. Med
drugimi napredovali: za divizijskega generala
Marko Mihajlović, Djordje Lukić, doslej general-
štabna brigadni general, Velizar Antić, doslej
topniški brigadni general za generalštabne poste,
Boško Toskić, doslej pehotni brigadni general; za
brigadnega generala orožniški polkovnik K. Tač-
taglia; za polkovnika podpolkovnik Matej Prebeg;
za majorja Robert Murko, doslej inženjerski kapitan
I. razreda; za inženjerskega kapitana I. raz-
reda tehnične stroke v mornarici Srećko Žagar in
Ivan Rojnik; za kapitana I. razreda Kazimir Zi-
danić, kapitan II. razreda letalske stroke; za ka-
pitana II. razreda pehotni poročnik Vekoslav Pe-
trić, topniški poročnik Rudolf Adamič, intendant-
ski poročnik Ivan Dorčić in Karel Petrić; za po-
ročnika vojne ladje II. razreda poročnik fregate
Srećko Rojs, Rudolf Pogačar, Jancz Tomašić in
Oton Miklavčič; za strojnega kapitana II. razreda
poročnik Ivan Guštin; za poročnika fregate poro-
čnik korvete Igor Beran, Božidar Breje, Bernard
Kovačič, Franc Drušković, Josip Pretnar in Maks
Korjanić; za poročnika korvete so napredovali
gojenci pomorske vojne akademije: Mirko Vales,
Ivan Perne, Ivan Osredkar, Ilija Gollanec, Franc
Dermota. Isti »Službeni vojni list« objavlja tudi
ukaz o napredovanju rezervnih častnikov.

Vidov dan v Belgradu

Belgrad, 28. junija m. Na današnji narodni
praznik so bile po vseh cerkvah in molitnicah
službe božje za padle kosovske junake. Službi
božji v katoliški cerkvi je prisostvoval tudi kra-
ljevski odposlanec Milivoj Tuldešić. V pravoslavni
cerkvi pa kraljevi namestnik dr. Radenko, dr.
Spaho, dr. Subotić, Djudo Janković, Kaludjerčič,
Vojislav Djordjević, ministri dvora Boško Colak
Antić.

Kulturni boj v Nemčiji

München, 28. junija. b »United Press« poroča,
da je bavarski prosvetni minister na večeršnjem
strankinem svetu izjavil, da je bavarska vlada skle-
nila ustaviti prstovoljne prispevke za katoliške in
protestantske cerkve.

Stalin divja dalje

Moskva, 28. junija. b. Po vsej Rusiji se nada-
ljujejo aretacije. »Izvestije« poročajo, da je bilo
prijetih mnogo vodilnih uradnikov vzhodnosibir-
ske železnice, ki so obtoženi, da so bili v službi
neke tuje države (Japonske), da so pripravljali
atenlate in sabotažna dejanja in istočasno vohu-
nili na škodo Sovjetske Rusije. Sovjetski tisk v
sklopnem napoveduje val novih senzacionalnih
aretaacij, ker hoče Stalin izvršiti temeljito čišče-
nje. Med drugim so v Moskvi aretirali ljudskega
komisarja Rudzutaka in nekaj višjih uradnikov iz
osrednje uprave državnih gospodarskih podjetij.
Te aretacije so v zvezi s popolnim polomom si-
stema kmetijskega kolektivizma in s katastrofal-
nimi neuspehi kolhozov. Trdovratno se vzdržuje
govorica, da je bil aretiran tudi znani letalec Le-
vandovski. Reuter pa poroča, da je bil aretiran

tudi nečak Trockega, upravnik petrolejske luke,
Bronstein, ki je obtožen sabotaže. Prav tako je bil
aretiran njegov pomočnik kapetan Trofinov in še
dve osebi, ki sta obtoženi, da sta delali po navo-
dilih nekega tujega konzula.

Čiščenje na Vzhodu

Tokio, 28. junija. b. Potrjujejo se vesti, da je
sovjetska vlada na Daljnem vzhodu izvršila številne
aretacije in energično čiščenje. Aretirani so bili tudi
nekateri člani sibirskih vlade, številni odgovorni čil-
nitelji sovjetske vojske na Daljnem vzhodu in celo
poveljnik sovjetske mornarice v Vladivostoku. Da-
lje je bil aretiran predsednik amurske železnice z
nekaterimi višjimi uradniki.

Vidov dan na Bledu

Bled, 28. junija.

Kakor vsako leto, je bil tudi letos na Bledu
zelo svečano praznovan državni praznik Vidov
dan. Snoči je bila krasna razsvetljava. Ves Bled,
vile, hoteli in ceste so bile razsvetljene s svečami
in elektriko. Na vseh okoliških hribih so zagoreli
veliki kresovi, blejski grad pa je bil razsvetljen v
državnih barvah. Prebivalcem in gostom se je nu-
dil impozanten prizor.

Ob pol 9 zvečer so izpred zdraviliškega doma
odveslale velike barke, ki so bile okrašene z lam-
piončki nasproti kraljevi vili Suvohor. Pred kra-
ljevo vilo so bile prirejene Nj. Vel. kralju Petru
velike ovacije. Kralj se je pojavil na balkonu s
svojim adjutantom in je prisrčno odzdravljal na
vse vzkliske. Godba je zaigrala državno himno, na-
kar se je kralj vrnil v dvorec.

Davi je bila ob 8 ura v tukajšnji župni cerkvi,
ki jo je daroval župnik Zabret ob asistenci. Priso-
stvovali so ji pa zastopnik Nj. Vel. kralja podpol-
kovnik Cezarić, blejski župan dr. Benedik in za-
stopniki vseh drugih oblasti in korporacij. Danes
dopolnne se je pripeljal na Bled notranji minister
dr. Anton Korošec, ki se je odpeljal v kraljevsko
vilo in se vpisal v dvorsko knjigo. G. dr. Korošec
je prišel na počitnice v Begunje pri Bledu, kjer po
navadi prebije svoj letni počitek.

Blejska sezona se vedno bolj razvija. Dan za
dnem prihajajo novi gosti in tudi diplomatski zbor
se je pričel zbirati. Poleg nemškega in angle-
škega poslanika se nahajata na Bledu tudi turški
poslanik na našem dvoru g. Haider bej, ki se je
nestanil v vili Titania in češkoslovaški poslanik
dr. Birs. V kratkem pridejo še drugi.

Zdravje patrijarha Varnave

Belgrad, 28. junija. Bulletin o stanju zdravja
patrijarha Varnave od 28. junija se glasi: Ob 12
opoldne temperatura normalna. Bitje 78 pravilno.
Pojavljajo se znaki možnosti prejemane hrane na
prirodni način. — Univerzitetni profesor dr. Alek-
sander Ignjatovski, sanitetni brigadni general dr.
Rudolf Kobal, dr. Aleksander Vukovala, dr. Simeon
Popov.

Osebnosti

Belgrad, 28. junija. b. Premešteni so: Konrad
Vodenik na postajo Trbovlje, Franc Virant na po-
stajo Blanca, Feliks Rojer v Medvode, Rudolf Von-
čina v Savski Marof, Rihard Müller v Ponikve,
Henrik Zeleznik v Šoštanj-Topolšica, Ludvik Er-
javec v Kranj, Jancz Richter za šefa postaje
Blanca, Ivan Kacjan v Zagreb, Adolf Magajna v
Laško.

Rim, 28. junija. b. Na letališču Puntifella je
padlo pri vajah trimotorno vodno letalo. Major
Vicento Scarpa je bil mrtev, ostali trije častniki
pa so lažje ranjeni.

Domači odmevi

Prehitro so odtrobili

Ob priliki zažiga lope na sokolskem felova-
dišču smo takoj ugotovili, da je bil požig od iz-
vestnih zločinskih elementov naročen, da odvrnejo
pozornost od umora akademika Dolinarja. Poro-
čali smo tudi, da se od istih tipov pripravljajo še
nadaljnji izgredi proti nekaterim letovadnim in
drugim ustanovam — brez prave škode seveda —,
ki naj bi pokopali teror, ki ga JRZ uganja v
Sloveniji. Toda zgodila se je velika nerodnost.
Požig sokolske lope je bil tako nerodno inescin-
iran, posebno pa »spontane« demonstracije, ki so
istočasno sledile, da je akcija za vzbujanje videza
o terorju bilo treba ustaviti. Niso pa očitno
bili vsi člani zločinske tolpe pravočasno obvešče-
ni, da je manever bil odtrobljen. Tako se je zo-
godilo, da je v letak, ki so ga razširili po Srbiji in
o katerem smo večkrat poročali, prišla gromozna
skoda bomba, da so demolirani in z zemljo izravnani
sokolski domovi v Ljubljani, Mariboru in Celju...

Ali je sedaj vsakemu slepu jasno, s kakšno
zločinsko mafijo se mora slovenski narod boriti!

Klevetnike pred sodišče!

»Slov. Narode« je večeraj na Vidov dan zapisal:
»Na nekaterih ljubljanskih hišah smo videli
oni dan črne zastave. Redke so te hiše. In čudno
— danes je večina teh hiš brez državnih zastav.«
Polarska žurnalja v Sloveniji živi od prvega
dne Jugoslavije do danes izključno le od denun-
cijacij in klevetanja našega naroda. Toda tako
ogabnih denuncijacij in laži se do sedaj vendar
niso upali pisati. »Slov. Narode« javno pozivamo,
da imenoma navede vse, ki so ob pogrebu narod-
nega mučenika akademika Dolinarja izobesili črne
zastave a niso na večerajnji Vidov dan izobesili
državne. Pozivamo pa tudi hišne posestnike, o
katerih govori JNS organ, da pred sodiščem vložijo
tožbe proti S. N., da bo cinčni klevetnik imel
priliko pred sodiščem zagovarjati svoje nesram-
nosti! Vsaka stvar mora imeti svoje meje in tudi
denuncijacija tiska JNS.

Slaba vest?

Odkar so Sokoli ponoči razrezali in onečastili
državno zastavo, pofarski tisk neprestano piše le
o — zastavah. Dejanja njihovih ljudi so pač čisto
nasprotna čenim patriotičnim izjavam, ki se jim
kar naprej cede iz ust. Stvar jim je ravno sedaj
neprijetna, ko so profesorji vzeli sokolski ščit
(kakor razvidimo iz tiska), za katerim hočejo
skrivati svoje umazane politične spekulacije.
Menda je treba na račun sokolskih »skrunilcev«
državne zastave razumeti, kar piše večeraj S. N.:

Mariborski muzej in arhiv

Maribor, 27. junija.

Ko so strokovnjaki ugotovili, da je nemogoče
mariborski grad izpremeniti v magistratno po-
stoploje, je mestna občina sklenila dati grad na raz-
polago mariborskim kulturnim ustanovam, muzeju,
študijski knjižnici in banovinskemu arhivu. Načrte
za preureditev gradu v omenjene svrhe je na-
pravil ing. arh. Czeike. Pokazalo pa se je, da bi
bili adaptacijski stroški izredno veliki, in sicer
predvsem zaradi preselitve študijske knjižnice.
Zaradi knjižnice bi bila potrebna centralna kur-
java, poleg tega pa še specijalna preureditev ee-
vernega grajskega trakta in posebno stopnišče.
Zaradi tega je bila predlagana druga rešitev: štu-
dijska knjižnica naj ostane še nadalje v Kazini, v
grad pa se vselita samo muzej in arhiv. Mestni
svet je na svoji seji dne 26. maja sklenil, da bo
o tem razpravljala posebna komisija.

Sinoči se je vršila tozadevna anketa pod vo-
dstvom podžupana Zebota na mestnem magistratu.
Udeležili so se je predstavniki mestne občine in
mestnega gradbenega urada, člani gradbenega od-
bora in gradbenega ter finančnega oddelka mestne-
ga sveta, kuratorji študijske knjižnice in odbor
Muzejskega društva. Na anketi se je vprašanje
gradu v podrobnostih razmotiralo ter so se na-
pravili naslednji konvencionalni sklepi:

Študijska knjižnica ostane v kazinskem po-
stoploju. Prepusti se ji pa v uporabo še velika ka-
zinska dvorana in pevška soba, ki jo je doslej
uporabljalo gledališče. Tako bo postala knjižnica
lastnica vseh velikih prostorov v prvem nadstrop-
ju Kazine, kjer bo imela dovolj prostora za ne-
moten razvoj. V gradu dobila prostore samo muzej
in banovinski arhiv. Gledališče dobi pevsko sobo
in potrebne upravne prostore z nadzidavo priti-
ne hiše v Slovenski ulici, v kateri se nahaja dnev-
na gledališka blagajna in upravnikova pisarna.

Takšna rešitev grajskega vprašanja je zelo
posrečena. Prvič bo imela študijska knjižnica v
Kazini več prostora, kakor bi ga imela v gradu.
Drugič bo dobil večje prostore tudi muzej, tako
da se bo lažje razvijal. Odpadla bo tudi projekti-
rana zasteklitev grajske lože ter bo v loži na-
meščen muzejski lapidarij. Notranje preureditve
v gradu bodo mnogo manjše. Potrebno bo napra-
viti samo stopnišče za muzej in arhiv, odsejati
prostore, popraviti tla in okna ter odstraniti pri-
zidke in vmesne zidove, ki so bili napravljeni
zaradi izpremenbe grajskih prostorov v stanova-
nja. Grajska dvorana se rezervira v repertoar-
ne svrhe. Gledališče bo dobilo lepše in primer-
ne upravne in študijske prostore. Glavno pa je,
mestna občina si bo prihranila 1 milijon dinarjev,
ker bo preureditev v gradu za toliko cenejša ter
odpadajo tudi selitveni stroški za študijsko knjiž-
nico.

München, 28. junija. Dne 1. julija bodo otvo-
rili mednarodne avtomobilske zveze na cestah
München — Bolcano — Benetke, München — Gross-
glockner — Benetke, Benetke — München — Saint
Moritz.

Vlada je padla!

V svojem onemoglem srdu in sostraštvu so
pofarji poleg izzivanja pristavev JRZ pričeli širiti
med ljudstvom zlaži v podeželju najbolj goro-
slasne laži o vladi in sedanjem režimu, pa tudi
proti državi, češ, da bo takoj razpadla, ako je
jenersarska pofarija ne dobi takoj v eksploatacijo.
No, večeraj je pa zopet enkrat »padla vlada«, go-
tovo že stotič v zadnjih dveh letih. Ta alarm so
razširili pofarji zlaži v Celju, kamor so poslali
cel kup zloglasnih svojih izjav. Pozivamo na-
še ljudi, da ostanejo mirni in da širile raznih
lažnih vesti, ki klevetajo vlado in red v državi,
tako imenoma ugotove in prijavijo oblastem, ki
jim bodo po zakonu krepko stople na jezik.

+

V globoki žalosti naznanjamo vsem
sorodnikom, znancom in prijateljem, da
je danes umrl v 89. letu starosti naš
dobri oče, gospod

MATIJA SCHWEIGER

sodni oficijal v pokoju

Po dolgem trpljenju ga je Vsemogočni
poklical v lepše življenje.
Pogreb bo v sredo, 30. junija ob pol 4
popoldne iz mrtnišnice na Pobrežju.

Maribor, dne 28. junija 1937.

ZALUJOCE HCKERE.

Tabor slovenskih fantov in mož

Celje sprejema na tisoče gostov

Vse mesto v zastavah in zelenju — Človeško mravljšče — Kraljev zastopnik na prireditvi — Lepo uspele tekme naših fantov

Celje, 28. junija. Lepo vreme, ki ga je naklonilo nebo celjskim dnevom in veliko zanimanje in navdušenje za celjski tabor privablja v Celje nepričakovano veliko naših mož in fantov, ki si hočejo v teh dneh dati duška svojim čustvom, obenem pa tudi pokazati, da jih večletni premor ni razdružil, ampak jih povezal v še tesnejše vezi. Posebno razveseljivo je dejstvo, da prihajajo na celjski tabor razen starih telovadcev, ki smo jih občudovali že pred leti, izredno mnogo mladine, ki je doraščala v teh letih v največjem pritisku, vendar je spoznala, da v nasprotnem krogu ni mesta za njo. Vsa ta mladina se čuti v teh dneh srečno in zadovoljno v Celju, saj pa jo je Celje tudi zares lepo sprejelo. Raz sleherne celjske hiše visi državna zastava, mnogo jih je v zelenju in cvetju, tudi izložbe celjskih trgovin so prirejene v počastitev dragih gostov.

Do danes popoldne je Celje še nekako živelo svoje navadno življenje. Bile so sicer tekme naše mladine, vendar pa množice, ki mestu daje najbolj živahno lice, še ni bilo. Danes popoldne pa so v Celje prišlele prihajati nove množice in popoldne je kar vrelo po ulicah od kolodvorov proti Glaziji. Pred kolodvorom so prišlele pozdravile brhke Celjanke in vsakemu prijatelju naše mladine postregle z znakom in z zastavico. In že je prešel v množico, ki ga kar sama od sebe zanese proti Glaziji na veliko telovadišče, kjer vse popoldne kar mgolji. Okrog kolodvorov se zbirajo reditelji in delijo navodila. Kolesarji švigajo po ulicah, okrašenih avtobusi vozijo veselo mladost, od časa do časa pridrivijo v mesto, kakor reka, vrste kolesarjev z okrašenimi kolesi in vsi hite proti Glaziji. Glazija je kakor mravljšče. Prišli so fantje iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije: iz Črnomlja v pisanih narodnih nošah, iz bohinjskega kota, Brežice, Sevnice.

Telovadba naše mladine

Celje, 28. junija. Tekme večerajšnjega popoldneva in danes popoldne so bile nekaj uvod v telovadne in športne tekme fantovskega oddelka Prosvetne zveze. Tekme se je udeležilo okrog 200 telovadcev, ki so večinoma celjski. Celjski telovadci so bili v celoti zadovoljni s svojimi rezultati in kljub veliki vročini vzdržali napore, da se je program izvedel popolnoma brezhibno. Nekaj tekmovalcev, ki je imelo dobre izgled, se tekmovalci niso udeležili, ker so bili mnogi zdržani zaradi evojega dela in službe. Rezultati, ki so bili doseženi, so bili prav zadovoljivi in skoraj ni verjeti, da je bila ta mladina nekaj let po krivici prišlijena mirovati. Zlasti rezultati mladcev so tako lepi, da nas morejo napolnjevati z najboljšimi upi za bodočnost naše telovadbe. V tekmah se seveda ni bilo močnega ogniti nekaterim presenečenjem, ko so zmagali odseki, ki doslej niso bili najboljši. Tako je odsek fantov iz Device Marije v Polju premagal v odbojki akademski fantovski odsek. Zanimivo so bile tudi borbe na orodju. Najbolj razveseljivo v tej panogi je bilo, da je bil najstarejši telovadec 34 let star, v drugi pa veliko mlajši, sami mladci okoli 20 let. V srednjem oddelku sta bila v jeseniški vrsti dva olimpijca Praček in Znidar, ki sta znana kot naša najboljša smučarja in alpski kombinaciji. Ta vrsta je v srednjem oddelku tudi zmagala s 424.50 točkami. Na drugem mestu v tekmi vrst srednjega oddelka pa je celjska vrsta s 352.75 točkami. V našem oddelku vrst, v katerem se je bila ostra borba med odsekom z Vodic in Ježice, so zmagale Vodic z razliko ene točke. Bolj pomebno kot ti številčni in sekundni rezultati pa je za tako tekmovalstvo to, da se je prav ob tej priliki pokazalo, kako strnjena je naša mladina kljub tako dolgem preledku. Pokazala pa se je tudi močna zavest discipline in poštrevnosti. Fantom, ki so dosegli dobre rezultate ali pa tudi ne, se je na obrazu bralo veliko veselje, da se zopet morejo udeleževati.

Izid tekem v nižjem oddelku

Fantovski odsek Vodic 311.50, Fantovski odsek Ježice 310.50, Fantovski odsek St. Vid nad Ljubljano 303, Fantovski odsek Domžale 291.50. Zaradi popolne slike podajamo rezultate tekem med posamezniki v orodni telovadbi in lahki atletiki:

Legan Jože, Jesenice, 48.75, Varšek Ivan, Ljubljana, 47, Zupančič Jože, Sv. Jurij ob Taboru. Zanimiva je bila tekma v orodni telovadbi. Kakor v vrhunskih vajah v orodni telovadbi, so morali pokazati svoje zmoglosti v lahki atletiki.

Lahkoatletski rezultati članov

Finale 100 m mladi: 1. Bonač, Celje 12.3, 2. Hosner, Celje 12.4, 3. Vider, Ljublj.-Sv. Jakob 12.5. Finale 100 m člani: 1. Pavlič, Ljubljana-Siška 11.7, 2. Potokar, Celje 12.4, 3. Šef, Akademski fantovski odsek Ljubljana 12.5. Skok s palice mladi: 1. Lužnik, Maribor, 2.60 m, 2. Godec, Ljubljana-Siška 2.50 m, 3. Hosner, Celje, 2.50. Člani palice: 1. Smrdelj, Maribor, 3.00 m, 2. Kokol, Maribor, 2.80 m, 3. Šef, Akad. fant. odsek Ljubljana, 2.40 m. Skok v višino mladi: 1. Bonač, Celje, 1.60 m, 2. Lužnik, Maribor, 1.60 m, 3. Vider, Ljubljana Sv. Jakob, 1.45 m. Člani skok v višino: 1. Smrdelj, Maribor, 1.70 m, 2. Kokol, Maribor, 1.60 m, 3. Jeglič, Ljubljana Sv. Peter, 1.60 m. Madi kopje (metali so kopje težko 800 gr): 1. Klisar, Koroška Bela, 45.48 m, 2. Lužnik, Maribor, 39.02 m, 3. Hosner, Celje, 37.02 m. Člani kopje: 1. Praček Ciril, Jesenice, 38.70 m, 2. Pregelj Daro, Ljubljana-Sv. Peter, 38.37 m, 3. Šef, akad. fant. odsek Ljubljana. Disk mladi: 1. Lužnik, Maribor, 37.19 m, 2. Klisar, Koroška Bela, 32.82 m, 3. Hosner, Celje, 31.30 m. Disk člani: 1. Jeglič, Ljubljana-Sv. Peter, 35.35 m, 2. Smrdelj, Maribor, 33.05 m, 3. Černetič, Ljubljana-Sv. Peter, 32.03 m. Člani kladivo: 1. Jeglič, Ljubljana-Sv. Peter, 37.07 m, 2. Vidic, Maribor, 30.50 m, 3. Smrdelj, Maribor, 29.10.

Že danes vidiš v Celju pisane narodne noše skoro vseh krajev naše ožje domovine. Množica je že v zgodnjih popoldanskih urah bila tolikšna, da se je promet po celjskih ulicah razvijal le še s težavo. Le dobro organiziranemu redarstvu, ki deluje z občudovanja vredno disciplino, se je zavaliti, da je skozi ozki ulice še nekaj prostora za tok množice, zovoz in koles, ki se izliva od kolodvorov do Glazije. Na Glaziji so bile popoldne priprave za jutrišnji telovadni nastop. Telovadni prostor je silno lepo okrašen. Kot zaključek vsega okrasja so fantje postavili močnejše mlaje z okrašenimi vrhovi. Zlasti štiri mlaji imajo visoke vrhove, da jih je veselo gledati. Najbolj pa se z njimi ponašajo fantje, ker se jim je posrečilo zabiti jih v zemljo, da stoji ravno kakor sveča.

Tudi mesto samo je silno lepo okrašeno. Hiše, mimo katerih se bo razvil sprevod in večerna bakljada, so okrašene v venci in zastavami, pa tudi druge hiše so slovesno okrašene, da izrazijo veselo pričakovanje mladini, ki se od ure do ure zbira v čim večjo množico. Vse mesto slovesno razpoloženo, pričakuje jutrišnjega dne, v katerem se bo z močnejšo silo pokazala strnjnost naše mladine, vsega našega naroda, ki je prebolel že težke dneve, danes pa je z močnejšim korakom namenjen v lepšo bodočnost.

Popoldne se je po Celju zvedelo, da je za kraljevega zastopnika na teh proslavah imenovan g. polkovnik Isonček, poveljnik 39. pehotnega polka v Celju. S tem je bilo naši mladini dano z najvišjega mesta veliko priznanje. Naše mladino bo ta čast še bolj vzpodbudila, da bo zvesto stala ob strani mladi državi in mlademu kralju.

maša lavantinskega vladke, prevzvišenega g. knezoškofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča. Pri sv. maši je ljudsko petje.

Ob 10.30 na istem prostoru slavnostno zborovanje fantov in mož po temle sporedu: 1. Državna himna; 2. pozdravni govor predsednika pripravljalnega odbora prof. Mirka Bitenca; 3. govori: a) profesor Janko Preskar: Viri naše moči, b) dr. Stanislav Žitko: Naša domovinska zavest, c) prof. dr. Rudolf Hanzelič: Naše socialne naloge; 4. nagovor pokrovitelja tabora prevz. g. nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča; 5. zaključne besede predsednika pripravljalnega odbora; 6. himna »Povsod Bog«.

Ob 16 je na Glaziji javen nastop fantov s tem sporedom: 1. Državna himna, 2. proste vaje mladcev, 3. orodna telovadba (splošna), 4. Valandove proste vaje, 5. drog (izbrana vrsta), 6. rimske vaje, 7. krogi (izbrana vrsta), 8. razdelitev nagrad zmagovalcem pri tekmah, 9. rajalni pohod, 10. Proste vaje članov, 11. državna himna, 12. spremljevanju godbe pojejo fantje, 12. himna slovenskih fantov. Vstopnina: sedeži I. vrste 8 din, II. vrste 6 din, stojnice 3 din.

Ob 14 in 18.15 predavanje v dvorani kina Metropola. Pca Hur. Boji in znače miade Kristusove Cerkve v dobi preganjanja krstjanov. Ob 20.45 v isti dvorani predavanje Louis Pasteur. Vstopnina: 3, 4, 6, 8 in 10 din.

Zigovanje rumenih legitimacij (obrazec K 13). Železniške legitimacije, na podlagi katerih imajo udeleženci tabora brezplačen povratek, se bodo zigovale v pisarni informacijske službe pred kolodvorom, po slavnostnem zborovanju v veži trdnice Hladin in po potrebi pred mestnim županstvom. pred javnim nastopom na Glaziji ter po končanem javnem nastopu na več mestih na kolodvoru. Potrdila na železniške legitimacije se bodo dajala samo na podlagi taborne izkaznice. Zato si nabavite taborne legitimacije in znake takoj ob prihodu v Celje.

70 letnica vzornega vzgojitelja

Maribor, 29. junija.

Jutri obhaja 70-letnico svojega rojstva znani in priljubljeni prof. v p. g. dr. Jakob Zmavec.

Jubilant se je rodil 30. junija 1867 v Rožičkem vrhu v županiji Sv. Jurij ob Ščavnici. Po dovršeni ljudski šoli doma in v Radgoni se je vpisal v gimnazijo v Ptuj, maturiral pa je na gimnaziji v Mariboru. Filozofijo je študiral na univerzah v Gradcu, Pragi in na Dunaju, kjer mu je bil ob priliki promocije za doktorja filozofije izročen zlat cesarski prstan, ker je vse izpite od ljudske šole pa do univerze opravil z odličnim uspehom. Njegovo prvo službeno mesto je bilo v Ljubljani, kjer je eno leto služboval kot suplent, nakar je šel v Kranj, zopet v Ljubljano in končno v Maribor, kjer je bil leta 1929 upokojen.

Kot profesor je bil vzor učitelja in vzgojitelja, katerega se njegovi dijaki še danes s hvalečnostjo spominjajo. Za časa svojega službovanja v Ljubljani se je vneto udeleževal v odboru za ohranitev umetnostnih spomenikov, stanovska organizacija profesorjev pa ima v njem svojega soustavotvornika in dolgoletnega predsednika.

Uglednemu kulturnemu delavcu in vzgojitelju tudi mi k lepemu življenjskemu jubileju čestitamo in mu želimo, da bi ga Bog ohranil v zdravju in veselju do skrajnih mej človeškega življenja!

V naši podružnici v Celju

dobite vsa pojasnila glede inseratov!

Tam lahko plačate tudi naročnino za „Slovenca“

Maribor

m Vidovdanska proslava je potekla v Mariboru v duhu dosedanje tradicije. Vse mesto je bilo v zastavah. V stolnici je bila ob 10 slovesna žalna služba božja za padle junake, ki jo je opravil ob asistenci kanonikov stolni prošt dr. Maksimilijan Vraber. Službi božji so prisostvovali predstavniki vseh tukajšnjih državnih in samoupravnih uradov in častniški zbor. Bilo je tudi veliko ostalega občinstva, ki je stolnico napolnilo.

m Sole je konec. Včeraj zjutraj so bile v mariborskih svetliških sklepne šolske maše, nato pa je bila na zavodih razdelitev spričeval. Šolska vrata na vseh zavodih so se zaprla do jeseni.

m Na klasični gimnaziji v Mariboru se je prijavilo k sprejemnemu izpitu 137 dečkov in 43 deklic, skupaj 180. Izpit je napravilo 120 dečkov in 40 deklic, skupaj 160.

m Salezijanski sotrudniki. Danes ob 4 popoldne bo v stolnem župnišču sestanek sotrudništva za Maribor in okolico, na katerem poroča g. Gerzinič z Rakovnika o važnih zadevah salezijanskega sotrudništva. Vsi pridite!

m Umri je v Fošovi ulici 23 posestnik Matija Schweiger, star 70 let. Naj počiva v miru!

m V poročilu o novih mašah lavantinskih novomašnikov je bila pomota. Junež Rado bo imel novo mašo 25. julija v Kostivnici, pridigoval mu bo pa mestni župnik iz Ljutomerja msgr. Andrej Lovrec.

m Izredni občni zbor poštinih, telegrafskih in telefonskih zvančnikov in služiteljev v Mariboru se je vršil v nedeljo, 27. junija, v vestibulu glavne pošte. Vodil ga je predsednik banovinske organizacije Penko Josip. Vloženih je bilo več list, večinoma pa je dobila prva s sledečim odborom: Turk A., predsednik; Kastelec J., tajnik; Golob F., blagajnik; odborniki: Zula J., Pintar J., Veber A., Peklar A.; pregledovalca računov: Kotnik in Arzenšek.

m Zleta mariborske sokolske župe so se udeležili tudi drzni žeparji, ki so izvršili več tatvin. Nekemu trgovskemu pomočniku, ki je gledal sprevod, je ukradel tat iz žepa 1400 din vredno uro in verižico. Mihelčiču Ivanu s Pobrežja je tat snil na telovadišču denarnico z 230 din. Med veselic na sokolskem prostoru je tat ukradel tudi tiskarnarja Hinka Saxa, kateremu je odnesel žepno uro z verižico, vredno 400 din.

m Mestna občina prodaja parcele na bivšem Rosenbergovem posestvu. Ob Betnavski cesti so na razpolago stavbišča za enonadstropne hiše, ob Parmovi in Beograjski pa za visokopritlične hiše. Cena za kvadratni meter je ob Betnavski cesti 30 din z obvezo, da se hiša zgradi v dveh letih, za druga stavbišča pa 22 din za kvadratni meter, če se prične z gradnjo v 4 mesecih, sicer pa po 32 din za kvadratni meter. Ostala stavbišča ob Dalmatinski in Ljubljanski ulici se prično prodajati pozneje, večji kompleks je pridržan za zgradbo malih hišic po enotnem načrtu. Zgradbe ob Tržaški cesti s pripadajočim zemljiščem namerava občina prodati ugodnemu ponudniku v celoti ali v dveh delih. Vsa pojasnila in prodajne pogoje daje mestni gradbeni urad.

m Težave z okoliskimi občinami. V smislu dogovora med mariborsko in okolinskimi občinami bi morala tudi okolica prispevati svoj delež stroškov za vzdrževanje meščanskih šol, v katere zahaja veliko število mladine iz okolice. Okoliske občine pa se tega dogovora ne drže ter je zaradi tega prišla mestna občina v težaven položaj. S tem vprašanjem se je pečala v petek v Mariboru posebna anketa.

m Zaradi uboja tri leta zapora. Pred malim senatom okrožnega sodišča se je zagovarjal 21-letni Janez Cuš iz Botkovec, ker je z nožem do smrti zabil ponedelja Francu Vučina. Obsojen je bil na 3 leta in 2 meseca zapora. Zagovarjal se je s silobranom.

m Letne majice, jopiči, obleke, sandali najugodnejše v konfekciji Jakob Lah, Maribor.

Na tračnicah se je ubil

Maribor, 28. junija.

Danes okrog poldne se je pripetila tragična nesreča v skladišču trdnice Rakuseh na Aleksandrovi cesti št. 74. Tam je bil zaposlen pri skladianju železnih travcev Ivan Weingerl, 38-letni delavec, uslužbenec pri trdnici Rakuseh. Pri delu je izgubil ravnotežje ter je padel poldrug meter globoko, tako da je udaril z glavo na železniško tračnico. Pri tem si je zlomil vrat in je bil takoj mrtev. Weingerl zapuša ženo in 6-letnega otroka. V službi je bil že 14 let in je bil vedno priden in vreden. Stanoval je v Aškercovi ulici v hiši dr. Kieserja, kjer je bil tudi hišnik.

Ob 140 letnici Baragovega rojstva

Danes je preteklo 140 let, kar je bil rojen in krščen naš veliki mož, vzoren dušni pastir, klen nabožni pisatelj, oče slovenskih misijonarjev, naš ponos: škof Friderik Baraga. Na praznik sv. Petra in Pavla leta 1797, ko so francoske čete prvič stopile na slovenska tla, se je v graščini Mala vas pri Trebnjem rodil slovenskima roditelja Janezu Nepomuku Baragi, bivšemu oskrbniku mirneškega gradu, in Mariji Katarini Josipini Jenčičevi, ki je bila malovaško posest došla v dediščino. Še na isti, današnji dan ga je

v dobrniški župni cerkvi krstil kaplan Anton Herman na imeni Irenje Friderik.

V tih, z lipami zasenčeni Mali vasi je torej pred 140 leti plaho zagorel plamenček življenja, ki je rasel, postal močnejši kres in svetil najprej rojakom Slovincem, potem pa daljnjim indijanskim rodovom od treh velikih ameriško-kanadskih jezerih, in belim priselencem, ki so si korak za korakom prilastili malo obljubeno indijansko ozemlje.

Pri oltarju in na prižnici, v spovednici, med šolarji in pri bolniških posteljah, z živo, prepričevalno in vabečo besedo, s pisanjem nabožnih knjig in s krepostnim zgledom je Baraga delal za svoje ljudstvo v domovini. Čim težje so bile prilike, čim manj uvidelni so bili protivniki njegovih apostolskih zamislov, tem večje se je izkazal. Ko so mu pa po posebnem klicu božje previdnosti zasvetile zvezde v Severni Ameriki, ga kakor apostolov Petra in Pavla, ki je na njun praznik bil rojen in krščen ni moglo zadržati ali ovirati, da bi ne bil vsega, prav vsega storil, kar mu je za dušni in telesni blagor Indijancev in belih naselencev bilo mogoče. S popotno palico v roki in s težkim tovorom oltarnih potrebščin na plečih je prehodil silne razdalje, po pragozdi, pustinjah, peščenih hribih in udirajočih se močvirjih ter iskal zavetja pred nočjo v nesnažnih in zakajenih kočah divjakov ali pa kar sredi gozda med spreletavajočimi se sovami, divjačinami in z plenum hitečimi zvermi. Pozimi se je krvava sled rdeče risala v več metrov debeli sneg, po katerem se je na žuleh gaj krpljal gnal za dušami, da mu je v silnem mrazu znoj sproti ledenil in trdo kapal na bela tla, — ponoči je pa premrznil na dražju drgetal ob ugašajočem ognju gozda ter poslušal lomljenje vej in vzdihne tožljivega vetra, zavil v svoj ponošeni in zakrpani površnik, sestradan in ves zdelan. Ka-

dar ga je pa jesensko deževje zaprlo v misijonsko postojanko, je tudi dolgo v noč pisal Indijancem in tudi svojim »ljubim Kranjcem« nabožne in vzgojne knjige, v borni lesenji kajži, tako slabo kriti, da je nad seboj moral razpeti dežnik. Več ko enkrat je njegov indijanski spremljevalec obupal in trepetal za življenje, ko je katero od treh velikih jezer peneč in šumeč zibalo in premetaval ozki čolnček iz lubja, kakor orehovo lupino; — Baraga je pa imel oči mirno uprte v daljavo, kjer ga je čakalo neodložljivo misijonsko delo, ter brezpogojno zaupal na božje varstvo. Samo za Boga in za velike božje zadeve je živel, zato je pa od Boga tudi vsega pričakoval. Njegov škofijski kaplan Bourion se je razjokal od ganotja, ko je zimskega popoldneva skozi okno nenadoma zagledal široko, spredaj ukrivljeno desko, ki jo je vlekel mršav indijanski pes, na njej pa je v slabi obleki skrčen, izčrpan od dela in trd od mraza čepel njegov sivolasi gospod in škof Baraga; peljal se je bil v oddaljeno indijansko vasico, jih učil božjih resnic in jim tesar ter opremljal s svojimi starimi, tresočimi se rokami leseno cerkvico.

Tako je bilo Baragovo življenje, delovanje in trpljenje. Bil je orjak v odpovedi in kreposti, silak v delu, samotno velik v bridkosti, ki se kar ločiti niso mogle od njega. V ljubezni je bil mehak in čuteč kakor mati. »Otročiči moji, ki vas ljubim,« tako je v svoji prvi škofovski okrožnici nagovoril svoje Otčepceje in Otavane. Kako upravičeno je smel zapisati in s srčno krvjo podpisati te besede! Zato je v pokrajinah okrog velikih severnoameriških jezer spomin na škofa Barago še dandanes živ, blesteč in blagoslovljen.

Slovenska prapravnica se je ob sodelovanju z božjo mislijo in milostjo izoblikovala v njem v prečuden lik, da se mu komaj upamo gledati v oči. Naj bo torej tudi v njegovi domovini njegov spomin svetel in blagoslovljen!

Danes je minulo 140 let, kar ga je rodila slovenska mati.

D. Fr. Jaklič.

Praznovanje Vidovega dne

Ljubljana, 28. junija.

Vidovo, žalni dan srbskega naroda in po zedinjenju tudi žalni dan vseh Jugoslovancev, praznuje Ljubljana sloherno leto svečano. Saj je ta dan velik zgodovinski opomin vsem Jugoslovancem, da noben narod kljub še takšnim katastrofom ni neuničljiv, temveč da vsakemu narodu dovoli Bog doživeti zadoščenje za prestane krivice, tako kakor je dovolil Srbom in z njimi vsem drugim Jugoslovancem.

Za Vidov dan se je Ljubljana odela v zastave, ki vihralo s sleherne hiše. Žalne službe božje so bile v pravoslavni in protestantski cerkvi, glavna služba božja pa je bila ob 10 dopoldne v stolnici.

Pontifikalno sv. mašo zadušnico je daroval ob veliki asistenci duhovščine g. generalni vikar

Ignacij Nadrah. Navzočni so bili številni dostojanstveniki, tako ban dr. Natlačen s pomočnikom bana dr. Majcnom, vsemi načelniki in uradniki banske uprave, divizijski poveljniki general Tonič ter vsi višji ljubljanski častniki, mestni župan dr. Adlešič s skoraj vsem občinskim svetom ter uradništvom, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golja, direktorji in načelniki raznih državnih uradov in ustanov, zastopniki raznih korporacij, vsi tukajšnji predstavniki tujih držav ter številno občinstvo, tako da je bila stolnica polna.

Po šolah so bile prirejene spominke svečanosti, ki se jih je udeležila vsa mladina s svojimi učiteljskimi zbori.

Dostojanstveno se je Ljubljana oddolžila spominu kosovskih junakov, padlih za svobodo naroda in za krščansko vero.

Ob 30 letnici

Prosv. društva v Trnovem

Danes — na god prvakov sv. Cerkve — se bodo v skromni dvorani Prosvetnega društva v Trnovem zbrali sedanji člani in članice k slavnostnemu obmemu zboru, potem ko bodo pri sv. maši molili za že rajne delavce v društvu. In na obmemu zboru se bodo spominjali vseh velikih dni društva, velikih zdaj v uspehih in v radostih, zdaj v tegobah in ponižanjih. Sedanji rod bo pač komaj zaslužil pomembnost dni, v katerih se je društvo rodilo. Saj gre za dobo 30 let nazaj, v kateri ni le Trnovo, temveč ves svet doživel toliko razburljivih in presnavljajočih dogodkov. 14. junij 1907 je bil rojstni dan našega društva. Val vneze za samonikli dvig splošne izobrazbe našega naroda, izhajajoč iz neprestano tvornega srca velikega Evangelista, se ni mogel izogniti predmetni trnovski fari. Pod imenom »Slovensko gospodarsko izobraževalno društvo za Trnovo in Krakovski predmetec« je začelo življenje neobčujne, ki je v roku 30 let postal eno najpomembnejših ljudsko-izobraževalnih torišč med tem že v veliko zrasle Ljubljane. Prvi predsednik društva g. Franc Jeraj pa je stal takrat pred skoraj nezmagljivimi težavami. Ni imel ne dvorane, ne odra, ne gnutnih sredstev, da bi mogel delo razpesti na široko. A če ni šlo na široko, je šlo na globoko. V letu 1913 je prevzel vodstvo društva g. Drago Kačar, za njim pa g. dr. Vladimir Pegan.

V povojnih letih je življenje društva zaradi novih nalog zavzelo vedno širši obseg. Od natičnega društva se je odcipil fantovski odsek kot samostojni Orlovski odsek, dekliski odsek kot samostojni Orliški krožek. Toda oba sta ostala v duhovnem občestvu prosvetnega društva, kakor se je društvo medtem preimenovalo. Za celo knjigo bi bilo sklepov in dejanj, ki jih je društvo v povojnem času izvršilo. Ob 30-letnici lahko ugotovimo, da ni poznalo nikdar poti nazaj, temveč da je ne le stremelo vedno dalje, ampak tudi dejansko doseglo uspeh za uspehom.

Osnovnega pomena so za delovanje društva primerni prostori, kjer se zbira članstvo k razgovorom, sejam in vaju. Take prve prostore je po vojni društvu požitnovalno oskrbel v svojem posloju stavbenik g. Ivan Ogrin. Zato ga je društvo izvolilo za svojega prvega častnega člana. — Največ živga društvenega življenja pa se je v prvih povojnih letih odigralo pod gostoljubno streho trnovskega župnišča. G. župnik Fran S. Finžgar, on namreč društvu ni dajal na razpolago le prostorov v župnišču, temveč je bil prava duša društva. Pač malo je društev, ki bi njihovem delu kumovala tako izklesana osebnost. — V letu 1924 so društveni ustanovili posebno zadruzo, ki naj bi zgradila društvu lastni dom. Zadruzo je spremljal božji blagoslov. Gospa Marija Pogačnikova je bila, ki je v svoji ljubezni do katoliške prosvete podprla zadruzo in ji omogočila pridobitev lepe posesti v Karunovi ulici 14. Ze 12. decembra 1926 je moglo društvo blagosloviti svojo dvorano z gledališkim odrom vred. Od takrat dalje se je društveno življenje razmahnilo vsestransko.

Na polju izobraževalnega dela se je društvo posluževalo vseh sredstev, ki so mu bila kakorkoli dosegljiva. Tu so predvsem redni članski sestanki s sistematičnimi predavanji, dalje prosvetni večeri s predavanji, petjem in godbo, recitiranjem in s filmi, fantovski in dekliski večeri, koncerti in družabni večeri. Ko je bilo tehnično mogoče, je društvo pričelo z rednimi gledališkimi predstavami. Imena akademikov gg. Uršiča, Pfeiferja in Mejara so tesno povezana z začetki kaseje tako plodonosnega in že priznane umetniško višino dosegačjega gledališkega udejstvovanja na trnovskem odru.

Mladina je našla svoj delokrog pri Orlu in Orlicah. Trnovski Orel in trnovske Orlice so bile mnogokrat deležne prvenstvenih priznanj pri okrožnih in zveznih tekmah. Razpust teh mladinskih organizacij je — kakor povsod — tudi v Trnovem marsikateremu fantu in marsikateremu dekletu onemogočil ono vsestransko izobrazbo, ki jo je mogla dajati le ta organizacija. Mladina se je zato tem tesneje oprijela prosvetnega društva.

Ob 30-letnici, ko se je mera zaslug tega žilavega in vztrajnega prosvetnega društva še bolj napolnila, prisrčno želimo, da bi bilo tako trnovskemu kot tudi vsem drugim katoliškim prosvetnim društvom v bodočnosti omogočeno neovirano delo za dobro slovenskega naroda in močno Jugoslavije.

Velik požar pod Gorjanci

Novo mesto, 28. junija.

Danes okoli poldne je letos prvič odjeknil na novomeškem magistratu glas sirene, ki je klical gasilce na pomoč. V poldruho uro oddaljenci vasi Dol pod Gorjanci gori, je šlo od ust do ust. Gasilci so že po štirih minutah po pozivu sirene odbrzeli z največjo naglico na pogorišče. Na pogorišču sta bili gasilski četi Gabrije kot prva in četa Stopiče, ki je tudi kmalu prišla na kraj nesreče. Vsled opoldanske vročine in pripeke se bila velika nevarnost. Zgorele so tri hiše, en pod, en svinjak in dva prašiča. Škoda se ceni na 100.000 din, zavarovani pa so bili vsi skupaj samo za borih 5000 din. Neumorno so delali vsi gasilci nad tri ure; zlasti se je odlikovala novomeška četa, pa tudi drugim ljudem se je zahvaliti, da so pomagali ogenj lokalizirati. Rešili so vso ostalo vas, ki je vsa na kupu. Pogorele so hiše posestniku Zeliglerju, Kralju in še enemu. Zažgal je 5 letni otrok, ki se je igral z vžigalicami.

Zagorje

Privatno zdravniško prakso odpre s prvim julijem dr. Mirko Kajzelj, zdravnik Bratovske skladnice. — Ordinal bo v posloju Bratovske skladnice.

Volitve

v Kmetijsko zbornico

V nedeljo so se vršile volitve v Kmetijsko zbornico. Postavljenih je bilo 29 kandidatih list, od katerih je pripadalo 28 stranki JRZ, 1 pa opoziciji. Volivnih upravičencev je bilo 1250, od katerih se je udeležilo volitev 1072 ali 86%. Liste JRZ so dobile skupno 1055 glasov ali 98%, opozicija pa 17 glasov ali 2%. Za svetovalce Kmetijske zbornice so bili izvoljeni naslednji:

1. Brežice: Bogovič Alojz, Loče 10, p. Dobrova, nam. Cerjak Janez, Pesje 9, p. Videm ob Savi.
2. Celje: Turnšek Pongarc, Breg, p. Polzela, nam. Rebov Martin, Čret 9, p. Teharje.
3. Črnomelj: Nemančič Josip, Zelenbej, p. Metlika, nam. Grahek Janez, Petrova vas.
4. Dol. Lendava: Lebar Jožef, Kapca, p. Dol. Lendava, nam. Horvat Anton, Žižki, p. Črenšovci.
5. Dravograd: Kotnik Beno, Podkraj, p. Guštani, nam. Dobnik Aleš, Sv. Primož, p. Muta.
6. Gornji grad: Stelbovnik Martin, Šmartno ob Paki, nam. Tesovnik Josip, Savinja 47, p. Ljubno.
7. Kamnik: Strcin Janez, Kaplja vas, p. Komenda, nam. Poznič Jože, Gradišče, p. Lukovica.
8. Kočevje: Rigler Ivan, Praproče, p. Ortenek, nam. Marolt Franc, Breg, p. Stara cerkev.
9. Konjice: Kuk Anton, Zg. Pristova 1, p. Konjice, nam. Zidanšek Karel, Škedenj, občina Konjice okolica.
10. Kranj: Brodar Janez, Hrastje, p. Kranj, nam. Ovsenik Janec, Predoslje, p. Kranj.
11. Krško: Marincek Anton, Zupca vas, nam. Vode Franc, Zvalovo.
12. Laško: Deželak Matevž, Lože 8, p. M. Gradec, nam. Orožen Martin, Turje 7, p. Dol. Hrastrnik.
13. Litija: Pevac Ignacij, St. Vid pri Stični, nam. Strman Alojz, Kostreznica, p. Šmartno pri Litiji.
14. Ljutomer: Rajh Jakob, Ljutomer, nam. Vrečar Ciril, Ščavnica 35, p. G. Radgona.
15. Ljubljana: Kržmanc Anton, Bevke 12, p. Vrhnika, nam. Keber Ivan, Dev. Mar. v Polju.
16. Logatec: Potočnik Ivan, Dobračeva 8, p. Ziri, nam. Lovko Janez, Cerknica.
17. Maribor d. breg: Koban Franc, Zg. Polskava, p. Pragersko, nam. Marin Peter, Limbuš.
18. Maribor l. breg: Spindler Jože, Sv. Ana v Slov. gorah, nam. Šparl Franc, Jarenina.
19. Murska Sobota, Kúhar Stefan, M. Sobota, nam. Žižko Janez.
20. Novo mesto: Brulc Franc, Hrušica 11, p. Stopiče, nam. Pust Jože, Vrh 7, p. Trebnje.
21. Ptuj: Prelog Franc, Zagorčič, p. Sv. Marjeta pri Ptuj, nam. Štamberger Janko, Središče ob Dravi.
22. Radovljica: Jan Jakob, Podhom, p. Gorje, nam. Rozman Jakob, Boh. Bistrica.
23. Slovenjgradec: Sevnica Stanko, Zabrdo, p. Velenje, nam. Hribernik Franc, Legen, p. Slovenjgradec.
24. Škofja Loka: Megušar Matija, Selca nad Škofjo Loko, nam. Kalan Matevž, Pevno pri Škofji Loki.
25. Šmarje pri Jelšah: Turk Ivan, Belo, p. Šmartno pri Jelšah, nam. Počivavšek Josip.

Volitve so bile opravljene v popolnem redu ter brez vsakih incidentov. Vsi izvoljeni svetovalci Kmetijske zbornice pripadajo stranki JRZ.

„Jutrov“ pobič

Če stopiš mačku na rep, zavili, če pa zabrusiš »Jutro« resnico v obraz, se zvija kot črv, ali pa se odene v klovnsko masko in skuša z obsejanskim humorjem zadušiti v sebi glas vesti, javnost pa prepričati, da mu je lahko pri srcu. To je stara, preizkušena »Jutrova« metoda, kateri njegovi zvesti zadnji Mohikanci vedno znova nasedajo. Poštena, razsodna javnost pa to dvolično »Jutrovo« igro že zdavnaj dobro pozna. Največja »Jutrova« specialiteta pa je, kako zanj neprijetno stvar obrniti tako, da bi se pozornost javnosti osredotočila drugam in bi tako ostal glavni greh pozabljen. Če bi n. pr. »Slovenec« napisal, da so neke našli umorjenca in da je osumljen ta in ta, ki je »Jutro« blizu in da je imel umorjenec preluknjano podplat na levem čevlju, pa bi se pozneje ugotovilo, da je imel preluknjani desni podplat, bi »Jutro« to reč najbrž hitro obesilo na veliki zvon in pokazalo s prstom na nas, češ: »Glejte jih, kako lažejo, kako grdo potvarjajo resnico! Takšna je klerikalna moralala! Tako bi najbrž napisalo »Jutro« in del nezazodne javnosti bi pozabil zločin, vsa njegova pozornost bi se eukala samo okoli luknje na podplatu...

Tudi s »pobičem« (»Mladi Slovenec« piše o dečkulu), katerega je divjak iz »Jutrovega tabora« surovo napadel, mu iztrgal slovenski trak ter ga udaril, da se je deček zgredil na tla, ima »Jutro« nečedne namene. Čeprav na tihem dobro ve, da ta »pobič« ni iz trte zviti in da je »pobičev«, ki so bili od nacionalističnih surovih napadeni na podoben način v Ljubljani še vse polno, skuša iz tega dogodka, ki ne daje ljudem jeenesarskega kova nič kaj ugodnega spričevala, kar se srčne kulture tiče, napraviti navadno burko.

»Jutro« menda kar ne gre v glavo, zakaj tega živega »pobiča« in še dolgo vrsto drugih, ki so tudi čutili na lastni koži blagodejno nacionalistično kulturo in znamenju surove pesti, ne razstavimo na kakšen javnem prostoru, n. pr. Beim Maček, dem Weltberühmten tam za vodo, ali pa kar pred slavnostno »Casino«, da si jih ne desetstičlavi jeenesarski firbec s svojim štabom na čelu kot redko atrakcijo lahko ogledal od nog do glave — med preglušujočim ropotanjem bobnov in poskočnimi slagerji popularne nacionalne godbe v velesejma »Luzerner Buam«. Nobenega dvoma namreč ni, da so ga ti »Buam«, ki so osrečili Ljubljano s svojim prihodom in prirediteli na velesejmakem zabavišču pravcati nacionalni cirkus, navdušili tako, da je vse slovenske dečke prekrtil v »pobiče«. Če bo šlo tako dalje, bo »Jutro« kmalu proglasilo tisto zna-

no narodno, ki se tako lepo poje v dialektu: »Kaj se ti pobič v nevarnost podajaš...« za svojo nacionalno himno. Kar primerna in jako značilna bi bila zanj!

»Jutro« se našega predloga, da smo pripravljene vsak hip sporočiti natančen naslov dečka upravni oblasti, sodišču in tudi odboru Jugosl. sokolskega saveza, ni poslužilo. Zadnje inštanco, t. j. Jugoslov. sokolski savez je »Jutro« iz bog si ga vidi kakšnih ozirov previdno zamolčalo. Prav tako se je tudi previdno izognilo odgovoru na naš poziv, katerega mu zategadelj še enkrat »serviramo«: »Ali je res, ali ni res, da so v nedeljo ves dan taborili pred sokolskim telovadiščem mladeniči, ki so iztrgali slovenski trak slehernemu, ki je šel tam mimo? Pozivamo ga v imenu nacionalne morale, vesti in resnicoljubnosti, da nam na to vprašanje odgovori, mi mu pa lahko postrežemo s številnimi pričami.«

Tako se je glasil naš poziv. Ali nam bo »Jutro« tudi tokrat ostalo dolžno odgovora? Kar pa se ubogega »pobiča« tiče, ki gre »Jutro« tako na živce, samo tole: »Jutro« se bo goreča želja v najkrajšem času izpolnila. Lahko si bo tega »pobiča« do mile volje ogledalo na pristojnem mestu.

Zadružni kongres

v Ljubljani

Ljubljana, 28. junija.

Danes dopoldne so si zastopniki »Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev«, ki imajo te dni kongres v Ljubljani, ogledali nekatere važne ljubljanske zadružne ustanove, tako prostore »Zadružne zveze«, »Zveze slovenskih zadrug«, »Nabavljajne zadruge državnih uslužbencev« in pa »Nabavljajne zadruge uslužbencev državnih železnic«. Zbrani zadružniki so se čudili delu in uspehom svojih slovenskih tovarišev.

Na kolodvoru so bili pri posameznih vlakih sprejeti došli tovarišev. Zadružniki so si ogledali še predpoldne muzej in Narodno galerijo, kjer so imeli strokovno vodstvo.

Ob 3 popoldne pa se je pričela v dvorani kina »Sloge« predkonferenca Zveze nabavljajnih zadrug. Predkonferenco je vodil predsednik g. Miloš Štiber. Predkonferenca je predvsem obravnavala razne kritike o delovanju in o bilanci Zveze. Potekla je v popolni disciplini in v redu. Večina govornikov je objektivno izrekala priznanje Zveze, bila pa je seveda tudi opozicija. Predkonferenca se je udeležilo okoli 300 delegatov.

Zvečer je bil v frančiškanski dvorani koncert društva »Sloge«, ki se ga je udeležilo veliko število delegatov in drugega občinstva.

Mrliška veža v Ljubljani

O mrliški veži v Ljubljani je bilo potočenega že mnogo črnila. Mnogi, ki so morali službeno skrbeti za to, so v prejšnjih časih prepotovali bodisi v komisijah ali pa posamič velika mesta po inozemstvu, da bi videli, kakšne mrliške veže imajo tam, da bi potem kaj podobnega postavili v Ljubljani. Vprašali so za svet strokovnjake in si oskrbovali načrte oziroma vzorce od drugod; vse to pa je seveda stalo precejšnje denarje.

Sedanja uprava je to pričela drugače. Cemu bi hodila v inozemstvo, ko pa imamo izvrstne strokovnjake doma. Cemu bi iskala vzorce drugod, ko pa so razmere drugod precej drugačne? Zakaj bi tudi tega vprašanja ne rešila v skladu z našim življenjem in okoljem, z našo miselnostjo in čustvovanjem? V inozemstvu so videli velike, mrke stavbe. Znotraj v krogu, polkrogu ali pravokotniku so napravljene nekakšne vdolbine, razkošno okrašene z mrtvim marmorjem, pa tudi preproste, namenjene za vse ljudske sloje. V te vdolbine polagajo mrliča, drugega poleg drugega, kakor na razstavi, svoji jih obiskujejo in jokajo ob njih, tako da se neprestano sliši jok v teh dvoranah in da je podoba smrti v njih še strašnejša kot sicer. Po takem vzorcu bi bila torej postavljena mrliška veža tudi v Ljubljani, če bi jo gradila kaka prejšnja uprava. Po načrtu, kakor je bil zasnovan, bi bilo mogoče v danih priilikah mrliško vežo spreminiti s malenkostnimi spremembami celo v krematorij! Sicer pa je vprašanje, če bi v tem ali tudi prihodnjem desetletju sploh prišlo do te gradnje, kajti vse delo prejšnjih uprav za mrliško vežo je bilo le v proučevanju in potovanjih, dalje niso prišle.

Vrt Vseh svetnikov

Nova uprava pa se je tega vprašanja lotila resno. Ni se več podajala na draga študijska potovanja, tudi ni iskala tujih vzorcev in načrtov, povabila je domačega umetnika in mu poverila ustvaritev načrta. In ta umetnik je ustvaril načrt, ki je edinstven, ki pa tudi povsem odgovarja naši miselnosti in čustvovanju, načrt, po katerem zgrajena mrliška veža nikakor ne bo nekaj mrtvega, strahotnega, temveč nekaj blažega in tolažilnega.

Sodba v aferi „bele kovine“

Maribor, 28. junija.

Afera »bele kovine« se je danes dopoldne končala pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča. V razpravni dvorani št. 53 so se ob 11. zbrali vsi otoženci, prišlo pa je tudi izredno veliko radovednežev, zlasti se železničarjev in nastavljenecv železniških delavnic. Ob napeti tišini je začel predsednik senata dr. Tombak točno ob 11. čitati sodbe, ki so izpadle sledeče: Janez Galjot je obsojen na 6 mesecev strogega zapor, 2 leti izgube častnih pravic, pogojno na 4 leta, poleg tega še na odpust iz državne službe. — France Zinkovč je obsojen na isto kazen, kakor Janez Galjot. Zorko Josip je obsojen na tri mesece strogega zapor, pogojno na dve leti. Čeh Ivan je dobil 5 mesecev strogega zapor, 2 leti izgube častnih pravic, pogojno na štiri leta. Lesnik Ivan je obsojen na 5 mesecev strogega zapor, 2 leti izgube častnih pravic, pogojno na tri leta; Zirovnik Andrej je dobil tri mesece strogega zapor, pogojno na dve leti. Kacjan France je obsojen na tri mesece strogega zapor, pogojno na dve leti; Gradišnik Matija je oproščen; Grosman Franc dobil 3 mesece strogega zapor, pogojno na 2 leti; Stancer France 6 mesecev strogega zapor, 360 din globe, 2 leti izgube častnih pravic, n e p o g o j n o; Obreht Stefan 5 mesecev strogega zapor, 600 din kazni, 2 leti izgube častnih pravic, pogojno na 4 leta, Korosec Josip je dobil 3 mesece strogega zapor in 300 din kazni, pogojno na 2 leti; Wudler Alojz star. je obsojen na 6 mesecev strogega zapor in 600 din globe, 2 leti izgube častnih pravic, n e p o g o j n o; Wudler Ludvik je dobil 5 mesecev strogega zapor in 300 din kazni ter 2 leti izgube častnih pravic, n e p o g o j n o; Wudler Alojz ml.: 3 mesece strogega zapor in 100 din kazni, pogojno; Wudler Adolf je oproščen; Velebir Radovan 2400 din

Togal

TOGAL-tablete

ugodno učinkujejo zoper:

hripa,
bolezni vsled prehlada,
reumatizem,
protin,
živčne bolezni,
utor (Hexenschuss),
išias in glavobol.

Reg. 2082. 6. II. 1933.

Hemijsko farmacevtsko preduzeće Dr. Miodraga V. Stevanovića & Viktora F. Pyka, Beograd.

Surov napad na dva naša fanta

Ljubljana, 28. junija.

Nekateri ljubljanski nahujskani smrkvaci nikakor ne morejo razumeti, da so poleg sokolskih slovenskih fantovskih odsekov. Slovenski fantovski odseki so danes odhajali v Celje na svojo mogočno manifestacijo in dva mirna ter dostojna fanta sta prišla v fantovskih krojih po Aleksandrovi cesti. Nekaj ljubljanske mularije, ki uporablja ves svoj čas namesto z delom le za pohajkovanje in postopanje okoli glavne pošte in po Aleksandrovi cesti, je ta dva fanta napadlo z živžanjem in pa z jajci. Čeprav užaljena, sta se naša dva fanta mirno odstranila ter šla na kolodvor. Zvižganje ljubljanskih gosposkih potevuhov ju ni motilo, ker je utonilo v splošnem zgražanju drugega resnega občinstva. Boljše bi pa bilo, če bi ljubljanska policija zavarovala osebno svobodo tudi za naše fante! V nedeljo je bilo po Ljubljani videti več sokolskih in četniških uniform ter celo prepovedanih orjunaških, pa so njih ne spotalnik ob uje! Naši fante bodo svojemu lepemu kroju o priliki že znali pridobiti primerno zadoščenje!

Jesenice

Danes predvaja Kino Krekov dom: ob 11 matineja »Rose Marie«. Popoldne ob 15 in zvečer ob 21 zadnja predstava »Carski selc«.

Vrt Vseh svetnikov je nazval mojster Plečnik to mrliško vežo (če jo še moremo tako imenovati), in ji tako že tudi v naslovu odvzel tisto groznost, ki je spojena s temi zgradbami ter ji dal blagodonečo, pesniško ime.

Na vrtu Vseh svetnikov, ki bo po tem načrtu pravi rožni park z obilnim zelenjem, cvetličnim grmovjem in ličnimi kapelami, (bo) mogla vsaka rodbina za sebe v miru božjem posloviti od svojcev, ne da bi jo motil drugi. Celotni prostor bo obdan z visoko dekorativno ograjo, da bo tako v resnici ločen od vsega prometa in mestnega vrvenja.

Zgradba za prosekuro

V zvezi z vrtom Vseh svetnikov bo zgrajeno tudi prostorno, deloma enonadstropno obdukcijsko poslopje. Pred kratkim je imel širši odbor Mestnega pogrebnege zavoda pod vodstvom g. ravnatelja Sušnika Stanka sejo, na kateri so bili podrobno obdelani in nato soglasno sprejeti načrti za obdukcijske prostore v vrtu Vseh svetnikov. Seje so se udeležili tudi gg. prosekter dr. Plečnik, m. s. dr. Debevec Franc, arh. Ravnar in arh. Spincič.

Načrt predvideva veliko obdukcijsko sobo in manjšo za infekcijske mrliča, z razstavnim prostorom za pokropitev, dva kabineta za zdravnike in ložo za vratarja. Vse poslopje bo podkleteno, v kleti pa bodo nameščene posebne hladilne naprave. Nad pritličnim poslojem bo nekako do polovice dolžine stavbe zgrajeno še eno nadstropje z dvema sobama, kuhinjo, kopalnico, itd., kjer bo udobno stanovanje za vratarja.

Tako se končno vendar bližamo k uresničenju gradnje mrliške veže in v obliki, kakor jo je zasnoval veliki naš mojster Plečnik. Dne 4. junija t. l. je bilo na seji SUZOR-ja v Zagrebu dokončno odobreno dva-milijonsko posojilo in se bo ta prepotrebna gradnja zdaj lahko kmalu pričela. Najprej bo zgrajeno poslopje za prosekuro, postopoma pa nato še ostali del vrta Vseh svetnikov. K že tolikim drugim uspehom moremo tedaj tudi ta novi uspeh prišteti k plodonosnemu delu sedanje občinske uprave.

Iz banovinske službe

Banovinski kmetijski svetnik Sustič Josip pri okrajnem načelstvu v Ptuj je napredoval v IV. položajno skupino. Banovinski računski inšpektor Turk Adolf pri banski upravi v Ljubljani je napredoval za višjega računskega inšpektorja v V. položajni skupini. Napredovala sta upravno-pisarniška uradnika Berglez Tomaž pri okrajnem načelstvu v Mariboru levi breg v VIII. položajno skupino in Fistravec Fridolin pri okrajnem načelstvu v Šmarju pri Jelšah v IX. položajno skupino. Za upravno-pisarniške uradnike so poseljavljani Trampuž Marica pri banski upravi v Ljubljani, Soklič Antonija pri okrajnem načelstvu v Kranju in Ivančič Milena pri okrajnem načelstvu v Logatcu. Kröll Josipina pri okrajnem načelstvu v Kamniku je napredovala v zvanje III. skupine. Upokojen je bil Weixler Leopold, banovinski cestni nadzornik pri okrajnem cestnem odboru v Celju. pri upravi policije v Ljubljani.

Ali ste že poravnali naročnino?

Po štiridesetih letih pričakovanja:

Suha krajina dobi vodovod

Dva velikanska vodovoda za 80 vasi in nad 13.000 prebivalcev — Celotni stroški okrog 30 milijonov Din — Na razpolago je že 6 milijonov Din

Od vsega Notranjskega in Dolenjskega Kraša trpi prav gotovo najhujše pomanjkanje vode Suha krajina na Dolenjskem, ki nima ne vodovoda, niti zadostnih kapnic. Povsod drugod po Krašu, ki poleti radi pomanjkanja vode kmetu greni delo in zmanjšuje pridelek, se najdejo še vedno izviri, ki tudi v največji vročini popolnoma ne usahnejo. V takih krajih ob suši kmečko prebivalstvo potem, ko se izprazni kapnice, dovaža vodo iz studencev.

Suša — šiba Suhe krajine

Ce pa zadene suša Suho krajino, tedaj niso uniženi le poljski pridelek, ampak zapade tudi prebivalstvo in živina v neznosno trpljenje. Prebivalci Suhe krajine na vsej planoti ob suši nimajo niti enega izvira in edina voda, ki si jo morejo nabaviti, teče par sto metrov globoko pod planoto v globoko zarezani strugi Krke. Ta voda jim mora služiti za pijačo in kubo in tudi za napajanje živine. Takrat, ko upade voda v kapnicah, se začne pravo mučenje Subokrajčanov. Naložiti morajo sode na vozove, upreči vanje svoje voliče in se odpeljati po vodo na Krko. Nekaterim prebivalcem se dolgo vleče pot in 3 do 4 ure mine, preden pridejo do Krke, kjer natočijo vodo v sode. Nato se začnejo druga in hujša polovica pota, ko je treba s težko obloženimi vozovi peljati vodo domov po strmih klančih par sto metrov visoko. Vsaka taka pot se začneja že v temni noči in se konča šele drugi dan ob največji solni pripeki. Hladna voda Krke se je v tem času v sodih segrela in prekuhala, tako da je postala neokusna in plehka. Kljub temu pa je zanje dragocena pijača. Kako obupne so razmere ob suši v Suhi krajini dokazuje še posebej dejstvo, da se je celo živina navadila piti le slabo in mlačno vodo in da potem, ko po dolgi poti pripelje do Krke, ne mara niti piti hladnejše vode iz Krke. Pač pa živina kasneje, ko pripelje kmetu sode z vodo na domačijo, vse žejna komaj čaka, da ji kmet natoči gorko vodo iz sode, ki jo popije toliko, da se zaloga vode kaj hitro posuši.

Bolezni radi pomanjkanja zdrave vode

Pa najsi tudi ne nastopi suša, je Suha krajina kljub temu le slabo oskrbovana z vodo, pri čemer je vsa pitna kapniška voda plehka in včasih celo nezdruživa. Malo število skromnih in zdravstveno neprimernih kapnic, v katere je napeljana deževnica s steh, ki so večinoma krite s slamo, ima vodo, v kateri se kaj lahko razširi bolezniške krali, ki povzročajo epidemije. Še večja nevarnost za zdravje Subokrajčanov nastopa takrat, kadar vozijo po vodo v strugo Krke, ki ima kaj lahko v sebi razne bolezniške krali. Iz vseh teh razlogov ni mogoče pričakovati v Suhi krajini dviga ljudskega zdravja, razvoja higijene, posebej pa živinoreje in zavarovanja ljudskega imetja pred požari. Skoraj redno vsako leto se poleti ponavljajo epidemije griže ali celo tifusa, ki jih je le z največjimi napori mogoče zaustaviti. Vsi ti nedostaki pa bodo v glavnem odpravljeni takrat, kadar bo Suha krajina razpolagala z vodovodom, ki jo bo oskrboval z zadostnimi količinami zdrave pitne vode. Po dolgi letih pričakovanja se ta davna želja Subokrajčanov bliža ureničtvi in še letos bo banska uprava začela graditi veliki suhokrajinski vodovod, ki bo oskrbel z vodo pač vode najbolj potrebni del slovenske zemlje.

40 let pričakovanja

Da more vsem hudim razmeram v Suhi krajini odpravi le vodovod, so dolgoletni činitelji spoznali že davno in ni pretirano, če rečemo, da se je ob vsakih volitvah v Suhi krajini agitiralo z vodovodom, katerega Subokrajčani pričakujejo že polnih 40 let. Verjetno je, da nikjer v Sloveniji niso bili prebivalci skozi dolga leta tako pitani z obljubami, kakor prav Subokrajčani z »vodenimi« obljubami, ki so pa žal ostale le obljube. Tem večja zasluga gre zato sedaj vsem tistim, ki so kakorkoli pripomogli, da je vprašanje suhokrajinskega vodovoda stopilo v novo dobo, ki bo tudi nekaj ustvarila. Posebno pozornost in neuklonljivo voljo za zgraditev vodovoda je pokazal zlasti ban g. dr. Marko Natlačen, ki ni odnehal prej, dokler ni zagotovil najpotrebnejših denarnih sredstev za gradbo vodovoda. Vprašanje denarja je bilo namreč vedno vzrok, da je suhokrajinski vodovod ostal le v načrtu. Ne glede na to, da že gradba vodovoda samega zahteva ogromne milijone, nastane tudi še vprašanje vzdrževanja vodovoda, ki ga je prav tako g. ban dr. Marko Natlačen rešil tako, da se bo vodovod gradil in vzdrževal kot banovinsko podjetje. To je bilo nujno potrebno že zato, ker siromašni Subokrajčani na kraških hribih pridela komaj toliko, da žive iz rok v usta in zato ni mogoče misliti, da bi z vodarino popolnoma kril obratovalne stroške ali pa celo amortizacijo vodovoda.

Načrt za suhokrajinski vodovod je začel pred nekaj leti pripravljati državni Higijenski zavod v Ljubljani, čeprav so že obstojali načrti, ki so pa bili ali dražji ali pa neprimerni.

Dva vodovoda

Po načrtu naj bi torej Suho krajino oskrbovala z vodo 2 vodovoda, in sicer: Gravitacijski vodovod, v katerem bi se pretakala iz zadosti visokih zajetih studencev voda radi težnosti po vseh cevah in rezervirah brez vmesnega črpanja. Ta gravitacijski vodovod bi imel dva dela: takozvani visoki in nizki pas. Iz studencev zajetih v okolici Roba bi v svojem visokem pasu oskrboval velikaško skupino vasi, v nizkem pasu pa vasi od Roba mimo Rašice in Ponikev ter še vso dobropoljsko in struško kotlino.

Drugi vodovod bi oskrboval ambruško in hinjsko planoto z zajetjem kraškega izvira Globočec pri Zagradcu. Prav tako bi se iz tega zajetja oskrbovala z vodo vsa naselja v dolini reke Krke od Zagradca do Žužemberka, Dvora in Gornjega ter Dolenjskega Kota. Ta vodovod bi imel tri dele, takozvani visoki, nizki in spodnji nizki pas. Dočim leže pri prejšnjem vodovodu izviri zadosti visoko, je izvir Globočec zelo nizko, radi tega bo treba vodo za vse tri pasove črpati v višino. Posebno visoko bo treba črpati vodo za ambruško in hinjsko planoto, ki bo imela glavni rezervar 200 m nad zajetjem. Iz tega rezervarja se bo oskrboval nizki pas od Kala mimo Ambrusa Višnje do Lipelj. Pri Višnjah pa se bo voda ponovno črpala 130 m v rezervar za visoki pas, ki bo oskrboval vasi med Zvirčami, Polomom, Vrhom, Lopato, Smuko in Starim logom.

I. Gravitacijski vodovod

Rob — Velike Lašče — Dobropolje — Struge.

Gravitacijski suhokrajinski vodovod naj bi oskrboval iz studencev v okolici Roba (v občini Velike Lašče) 86 vasi in naselij. Vodovod je preračunan za dobo 50 let (do leta 1981), pri čemer je vračunan naravni prirastek prebivalstva, ki znaša 1% na leto. Če se bo število prebivalstva večalo nadaljnih 50 let v istem razmerju kakor doslej, bo vodovod imel še vedno zadosti vode. Radi znatne višinske razlike posameznih naselij je vodovod razdeljen v dva višinska pasova. Visoki pas je za vasi velikaške skupine, nizki pas pa za vasi ob potoku Rašici in v dobropoljskostruški dolini.

Visoki pas se bo napajal z vodo iz izvirov »Črna voda« (667 m nad morjem) in »Mrzli studenec« (648 m nad morjem). Oskrboval bo z vodo 12 vasi v občini Velike Lašče in sicer: Stope, Opalkovo, Hrustovo, Hlebče, Jakičevo, Kukmaka, Grm, Pušče, Male Lašče, Velike Lašče, Srobotnik in Spodnje Retje. Vsa ta naselja imajo po štetju iz leta 1931 1220 prebivalcev, 460 glav velike živine in 430 glav drobnice.

Nizki pas se bo napajal z vodo iz izvirov »Smolnica« (567 m nad morjem), »Urhovka« (550 m nad morjem), »Tomažinov studenec« (604 m nad morjem) in »Zviršče« (564 m nad morjem). Oskrboval bo z vodo 24 vasi v občinah Velike Lašče in Videm-Dobropolje in sicer: Bavdki, Rob, Rašica, Ponikve, Predstruge, Cesta, Zdenska vas, Mala vas, Videm, Podpeč, Podgorica, Bruhanja vas, Zagorica, Podgora, Kopolje, Cetež, Potiskavec, Kolenča vas, Lipa, Pri cerkvi, Trziš, Paka, Podtabor, Raplovo. Vsa ta naselja imajo po štetju iz leta 1931 4390 prebivalcev, 2250 glav velike živine in 2430 glav drobnice. Gravitacijski vodovod bo torej oskrboval z vodo skupno nad 6500 prebivalcev, nad 2700 glav velike in 2860 glav male živine. Vseh 6 zajetih studencev daje ob času največje suše trikrat toliko vode, kakor jo bo potreboval vodovod, tako da ni skrb, da zajeti studenci ne bi zadoščali.

Visoki pas

Za visoki pas gravitacijskega vodovoda bošta zajeta studenca Črna voda in Mrzla voda, ki izvirata nad 600 m visoko v bregovih zahodno od Roba. Voda iz studenca Črna voda bo napeljana 1100 m daleč, kjer se bo združila z 500 m dolgim vodovodom iz studenca Mrzla voda. Odtod bo vodila večja cev 2 km naprej do vasi Rob, kjer bo posebna naprava, ki bo omogočala, da bo odvisna voda odtokala iz visokega pasu v nizki pas, ki bo šel od vasi Rob vopredno z visokim pasom še nekaj naprej do vasi Dolšaki. Vodovodna napeljava visokega pasu bo šla naprej od vasi Rob in Dolšaki do rezervarja (594 m nad morjem) nad vasio Opalkovo, katerega bo dosegla v 5500 dolgem vodu. Na tej poti bošta iz visokega pasu še oskrbovani z vodo vasi Stope in Opalkovo. Iz rezervarja nad Opalkovim pa bo vodila cev naprej ter bo oskrbovala z vodo vasi Hrustovo in Hlebče. Med vasio Hlebče in Jakičevo pa se bo odcepil 1400 m dolgi vod, ki bo oskrboval vasi Jakčovo, Grm in Kukmaka. Glavna vodovodna napeljava gre naprej ter dobi odtok, ki bo vodil v vasi Pušče, kmalu za tem pa 500 m dolgi odtok do Malih Lašč. Odtod naprej bo šel vodovod v Velike Lašče, ki imajo sicer že svoj vodovod, ki je bil leta 1935 elektrificiran. Pri tem vodovodu, ki ima rezervar pri Sv. Roku nad 600 m visoko, je treba vodo črpati. Tako zajetje, kakor tudi črpalne naprave obtočnega velikaškega vodovoda bodo ostale kot rezerva za novi vodovod. Pri Velikih Laščah se bo odcepil 600 m dolgi stranski vod, ki bo oskrboval Velike Lašče. Z okrog 5 km dolgi vod od rezervarja nad Opalkovim bo vodil v protirezervar pod Sv. Rokom v višini 580 m. Iz tega bo vodil še kilometer dolg vod do vasi Retje in 250 m dolgi odtok v vasi Srobotnik. Celotna dolžina vodovodne napeljave v visokem pasu bo merila okrog 16 km in bo imela 2 rezervarja.

Nizki pas

Za nizki pas gravitacijskega vodovoda, ki bo oskrboval 3 vasi iz občine Velike Lašče in 21 vasi občine Videm-Dobropolje bodo zajeti 4 studenci. Pod vasio Uzmani izvira studenec Zviršče v višini 564 m. Ker se ta studenec ob deževju skali, bo ob zajetju urejena naprava za čiščenje vode. Hkrati pa bo zajetje urejeno tako, da bo vodo iz tega zajetja mogoče zapreti v vseh primerih, kadar radi zadosti vode v drugih studenih te vode ne bo treba. Verjetno je namreč, da bodo ob deževju drugi in čisti studenci dovolj močni, kadar bo suša, pa je izvir Zviršče itak čist in bo njegova voda tako brez škode povečevala vodno količino v omrežju nizkega pasu. Od zajetja studenca Zviršče bo vodil celovod 2 km daleč do vasi Rob, kjer bo že omenjena zveza z visokim pasom. Iz napeljave nizkega pasu bo oskrbljena z vodo naprej vasi Rob, Juzgahodno od vasi Bavdki in Tomažin pa bodo zajeti za nizki pas še izviri Smolnica, Urhovka in Tomažin. Pri zajetju studenca Smolnica bo napravljen manjši rezervar, iz katerega bo vodil poseben 600 m dolg odtok do vasi Bavdki, 800 m dolgi vod od zajetja Smolnice in 900 m dolgi vod od zajetja Tomažin in Urhovke se nato združijo in se po 800 m dolgem skupnem vodu pridružijo napeljavi, ki vodi iz zajetja Zviršče.

Odtod gre vodovod po dolini Rašice in dobi pri 7 km svoje dolžine 300 m dolg odtok v Rašice, pri 10 km pa kratek odtok za vasi Ponikve. Vodovod gre naprej po dolini in dobi 400 m dolg odtok za vasi Predstruge ter se konča pri 13.200 m svoje dolžine v 500 m visokem rezervarju v bregu zahodno od Vidma. Iz tega rezervarja vodi drugi vod, od katerega se odcepi stranska cev, ki vodi na vasi Cesta, Sv. Anton, Zdenska vas, Mala vas, Zagorica in Bruhanja vas ter se priključi nazaj na glavni vod, ki vodi mimo Vidma in Podgorice. Ta stranski in zaključni odtok meri s krajšimi odcepi 6800 m. Glavni vod, ki gre iz rezervarja mimo Vidma, dobi nato 1100 m dolg odtok do vasi Podpeč in 500 m dolg odtok za vasi Podgorico. Od Podgorice gre vod naprej po dolini ter se od njega odcepi 800 m dolg vod do vasi Podgora. Glavni vod od rezervarja nad Kopoljami v višini 475 m. Iz tega rezervarja se oskrbujejo z 400 m dolgim odtokom Kopolje, glavna cev pa vodi naprej po kopoljski dolini proti Strugam, kjer se z 200 m odtokom oskrbi vasi Cetež. Odtod naprej vodi vodovod v struško dolino, oskrbi z vodo vasi Potiskavec, kjer se odcepi 2500 m dolg stranski vod, ki vodi do vasi Kolenčava, Lipa, Pri cerkvi in Paka. Glavni vod gre še naprej skozi vasi Tržiš in mimo Pake ter se izlega pri 7100 m svoje dolžine v 460 m visoki protirezervar, iz katerega se oskrbujejo v 2300 m dolgem vodu še vasi Podtabor in Raplovo. — Celotna dolžina vodovodne napeljave v nizkem pasu bo merila okrog 44 km in bo imela 4 rezervarje.

II. Vodovod s črpanjem vode iz Globočca

za Ambrus — Zviršče — Hinje — Stari log — Žužemberk — Dvor.

Drugi suhokrajinski vodovod se bo oskrboval z vodo s črpanjem iz izvira Globočec juzgahodno od vasi Zagradec, na desnem bregu Krke. Oskrboval bo 43 vasi iz občin Zagradec, Žužemberk, Dvor, Hinje, Stari log. Vodovod je slično kakor gravitacijski vodovod preračunan na dobo 50 let, radi izrednih višinskih razlik med posameznimi naselji pa bo razdeljen v 3 višinske pasove. Spodnji nizki pas bo oskrboval vasi ob Krki od Zagradca do Žužemberka in Dvora, nizki pas bo oskrboval nižje vasi na planoti od Kala do Višnje, Viseja in Lipelj, visoki pas pa vasi od Zvirč do Ratja, Sela, Smuke, Novga in Starega loga ter Poloma.

Velika črpalna naprava

Vsi pasovi tega vodovoda bodo dobivali vodo iz Globočca, ki se pri Zagradcu izteka v Krko. Ker leži izvir Globočca le 248 m visoko, so skoraj vse vasi tega vodovoda po legi višje. Globočec je kraški izvir, v katerega se po podzemnih rovih stekajo ob deževju nadzemne vode in se radi tega ob deževju tudi nekoliko skali. Zato bo treba poleg zajetja tudi obsežne čistilne naprave. V teh napravah bo v velikih bazenih, ki bodo vsi betonirani in pokriti, voda najprej odlogala vse, kar se bo radi svoje lastne teže usedlo na dno. Nato bo voda odtokala skozi tri razsežne filtre; tekla bo skozi očistilni in zelo droben posek, ki bo zadržal v vodi vse raztopljene organske snovi in klice. Iz teh filtrov bo očiščena odtokala v velikanski črpalni bazen, v katerem se bo nabirala ves dan. Iz črpalnega bazena pa jo bodo v 10 nočnih urah dvigale črpalke, ki jih bo gnala banovinska elektrika iz Zagradca po velikem tlačnem vodu v 213 m višje ležeči rezervar na Strašnem vrhu, ki bo oskrboval nizki in visoki pas z vodo. Za spodnji nizki pas pa bodo črpalke črpale vodo v 50 m višje ležeči rezervar nad vasio Grintovec.

Spodnji nizki pas bo oskrboval z vodo 18 vasi v občinah Zagradec, Žužemberk in Dvor in sicer: Grintovec, Zagradec, Fužine, Dečja vas, Drašča vas, Klečec, Smihel, Deševa vas, Budganja vas, Stranska vas, Žužemberk, Praprče, Stavej vas, Jama, Dvor, Podgozd, Gornji kot in Dolenji kot. Vse te vasi imajo po štetju iz leta 1931 2900 prebivalcev, 1300 glav velike živine in 1600 glav drobnice. Nizki pas bo oskrboval 11 vasi iz občin Zagradec, Žužemberk in Hinje in sicer: Kal, Ambrus, Primča vas, Višnje, Bakere, Viseje, Brezovi dol, Gradene, Malo Lipje, Veliko Lipje in Plešivica. Vse te vasi imajo po štetju iz leta 1931 skupno 1540 prebivalcev, 1040 glav velike živine in 850 glav male živine. Visoki pas bo oskrboval 15 vasi iz občin Žužemberk, Hinje in Stari log in sicer: Zvirč, Prevole, Seč, Polom, Pleš, Sela, Vrh, Ratje, Lopata, Hinje, Hrib, Lazina, Smuka, Stari log, Novi log, s skupno 2170 prebivalci, 1280 glav velike živine in 1100 glav male živine po štetju iz leta 1931.

Vodovod iz Globočca bo torej oskrboval z vodo skupno nad 6600 prebivalcev, nad 3600 glav velike in 3500 glav male živine. Izvir Globočca je tudi ob največji suši tako močan, da bo njegova voda zadaleka zadoščala za vse potrebe vodovodnega omrežja.

Spodnji nizki pas

bo oskrboval vasi ob dolini reke Krke in bo imel od črpalnih naprav v Globočcu 400 m dolg vod do rezervarja nad vasio Grintovec. Z rezervarja bo šel vodovod skozi vasi Grintovec, nakar se bo odcepil 1 km dolg vod, ki bo oskrboval z vodo Zagradec in Fužine. Glavni vod bo tekel naprej po desnem bre-

VENERA Najboljši čistilni prasek za čiščenje kuhinjskih in ostalih predmetov. Gospodinjice, zahtevajte naš domači proizvod.

gu Krke skozi Dečjo vas, Drašča vas, Klečec, Smihel. Pri 6 km svoje dolžine bo imel majhen odtok v Deševa vas in zatem 300 m dolg odtok v Budganjo vas ter kratek odtok za Stransko vas, nakar bo šel čez Krko v Žužemberk ter se izlival pri 10.400 m svoje dolžine v protirezervar nasproti farne cerkve v višini 260 m. Iz žužemberškega rezervarja bo šel nato odtok še na vasi Praprče v dolžini 1200 m. Na desnem bregu Krke pa bo šel 4600 m dolgi vod naprej do Stavej vasi in Dvora, kjer bo šel zopet čez Krko in v rezervar v višini 241 m. Iz tega rezervarja gre poseben vod zopet čez Krko 1400 m daleč do vasi Jama in Podgozd po levem bregu Krke pa 2 km dolgi odtok na Gorenji in Dolenji kot. Celotna dolžina vodovodne napeljave v spodnjem nizkem pasu bo znašala nekaj nad 21 km in bo imela 3 rezervarje.

Rezervar za dva pasova

Za nizki in visoki pas bodo črpalke v Globočcu črpale vodo po 1800 m dolgem vodu 213 m visoko v rezervar na Strašnem vrhu. Odtod bo oskrbovan nizki, kakor tudi visoki pas. Iz rezervarja bo šel 5 km dolg vod do 430 m visokega rezervarja za Višnjami, kjer bo postavljena avtomatična črpalna naprava, ki bo dvigala po 1 km dolgem tlačnem vodu v 563 m visoki rezervar za visoki pas. Črpalke v tej avtomatični napravi bodo na električni pogon, zakar bo treba napeljati banovinsko elektriko po 4 km dolgem daljnovodu iz Zvirč.

Nizki pas

Od voda nizkega pasu, ki gre od glavnega rezervarja na Strašnem vrhu do Višnje, se odcepi 700 m dolg vod do vasi Kal, nadalje 800 m dolg odtok na vasi Ambrus in 500 m dolg odtok v Primča vas. Ko doseže glavni vod dolžino 3400 m, se odcepi od njega 1 km dolg vod v smeri proti Brezovemu dolu, kjer se izliva v 415 m visoki rezervar, iz katerega vodi 1 km dolg vod naprej v Brezovi dol. Pri Višnjah se odcepi v bližini avtomatične črpalne naprave za visoki pas vod, ki napaja Višnje in ki gre skozi vasi Bakere in Viseje, nakar se za vasio po 3400 m dolgi progi izliva v 419 m visoki protirezervar. Iz protirezervarja gre nov vod naprej ter se od njega odcepi 1 km dolg vod, ki se izliva v 407 visoki rezervar nad Plešivico, iz katerega kratek odtok napaja vasi Plešivica. Glavni vod gre naprej in se po 3 km dolgi progi od protirezervarja nad Visejem izliva v nov 366 m visoki rezervar nad Gradencem, iz katerega se napaja vasi Gradene. Po 1500 m dolgem vodu se izliva zopet v 331 visoki rezervar, od katerega vodi 1200 m dolgi vod v Velike Lipje, kratek odtok pa v Male Lipje. Skupna dolžina vodovodne napeljave v nizkem pasu bo merila 21 km in bo imela 7 rezervarjev.

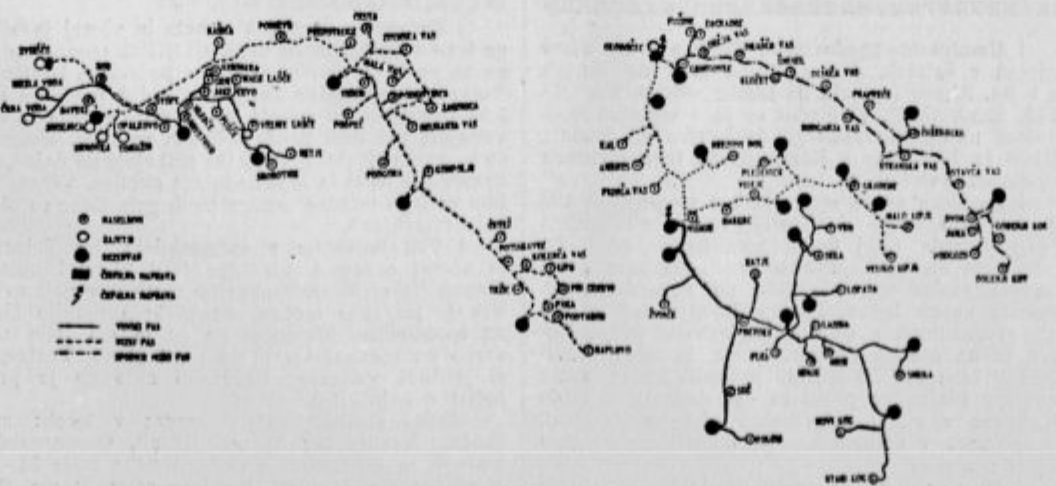
Visoki pas

bo imel 1 km dolgi tlačni vod od avtomatične črpalne naprave za Visejem do rezervarja v višini 563 metrov. Odtod bo šel vod 5300 daleč do 536 m visokega rezervarja nad vasio Pleš. Vmes bo v 1000 m dolгим vodom oskrboval vasi Zvirč in v 200 m dolгим odtokom napajal vasi Prevole, hkrati pa se bo tu odcepil 4500 m dolgi stranski vod, ki bo oskrboval z vodo vasi Seč in nad Polomom izlival v 419 m visoki protirezervar, iz katerega bo vodil 600 m dolg odtok v vasi Polom. Od glavnega voda se bo za vasio Prevole odcepil še 1300 m dolgi vod, ki bo napajal vasi Ratje. Iz rezervarja nad vasio Pleš pa bo šel vodovod v dveh smereh, poleg tega pa bo še s 400 m dolгим vodom napajal vasi Pleš. Prvi vod bo šel skozi Lazino ter s krajšimi odcepi napajal vasi Hinje in Hrib, nakar se bo po 4700 m izlival v 512 m visoki rezervar, iz katerega bo vodil 800 m dolgi odtok za vasi Smuko. Nadalje se bo odcepil 2500 m dolgi vod proti vasi Novi in Stari log ter se nad njima izlival v 440 m visoki rezervar, iz katerega bo vodil 2700 m dolg odtok v vasi Stari log in 1200 m dolg odtok v vasi Novi log. Drugi vod iz rezervarja nad vasio Pleš bo 4600 m dolg in bo šel do protirezervarja v višini 503 m nad vasio Vrh. Na tej progi se bo odcepil 1400 m dolgi vod do vasi Lopate, ki bo imel tudi svoj 421 m visoki rezervar. Se naprej od vasi Vrh bo imel vod 471 m visoki rezervar za vasi Sela, ki se bodo napajala s 400 m dolгим vodom. Celotna dolžina vodovodnega omrežja visokega pasu bo znašala 32 km in bo imela 8 rezervarjev.

Ogromne številke

Ker bo treba črpati vodo za vodovod iz Globočca za vse tri pasove, je jasno, da bo obrat črpalke povzročil gotove stroške, ki bodo zahtevali povprečno ceno 1.20 Din od kubičnega metra načrpane vode. Razpisana je bila tudi še vodopravna obravnava za nizki in visoki pas tega vodovoda, ki je uspešna. Prva gradbena dela bodo obsegala zajetje izvira Globočca, zgraditev čistilnih in črpalnih naprav ter gradbo glavnega rezervarja na Strašnem vrhu z odcepi na vasi Kal in Ambrus in nadaljevanje voda do glavnega rezervarja za visoki pas. Stroški za ta gradbena dela bodo znašali nekaj nad 6 milijonov Din, ki so že zagotovljeni, dočim bi stala celotna zgraditev vodovodnega omrežja, ki je navezано na črpalno napravo okrog 15 milijonov dinarjev. Celotni stroški za gradbo obeh vodovodov pa so preračunani na okrog 30 milijonov dinarjev, pri čemer bi oskrbovali 80 vasi z nad 13.000 prebivalci. Po sedanjih načrtih za oboje suhokrajinske vodovode bo merilo omrežje glavnih vodovodov nad 130 km, pri čemer bo imelo 24 rezervarjev.

Ker je za zgraditev suhokrajinskega vodovoda na razpolago nad 6 milijonov Din, bo najbrž že v letošnjem letu mogoče izpeljati gradbeni načrt vsaj v toliko, da bo v Ambrusu vedno na razpolago dovolj tekoče vode in vedno polni napajališč za živino. Zato kmetom ne bo treba več voziti vso dolgo pot iz planote do struge Krke in zopet navzgor. Najhujše trpljenje bo odpravljeno in se bo začasno omililo le na razvažanje vode po planoti. Razumljivo je, da pridejo pri gradnji vodovoda najprej na vrsto vsi tisti kraji, ki najhujše trpe radi pomanjkanja vode in da bodo pač najdelj časa morali čakati na vodovod tisti, ki si morejo pomagati z vodo iz razmeroma bližnjih studencev. Postopoma pa se bo v teku let razpredlo vodovodno omrežje po vsej Suhi krajini, ki bo na ta način rešena strahotna pomanjkanja vode. Suhokrajinski vodovod se bo gradil kot banovinsko podjetje, vendar dvomimo, da bi bil kdaj dobičkonosen; po svojem nam vse socialnem namenu in narodno-zdravstvenemu pomenu pa bo vodovod podjetje, ki ga bo vsa Suha krajina z velikansko radostjo pozdravila s hvaležnostjo v srcu do vseh, ki so omogočili olajšati življenje, dvigniti zdravstveno stanje in življenjski standard našemu revnemu dolenjskemu kmetu. Banovina je s tem, da se je lotila 40 let pričakovane in obljubljene vodovoda, ponovno pokazala, da se globoko zaveda vseh socialnih nalog, ki jih ji zastavlja njen delovni program za procvit in dobrobit Slovenije.

Preglednica obeh suhokrajinskih vodovodov

Drobne novice

Koledar

Torek, 29. junija: Peter in Pavel, apostola.
Sreda, 30. junija: Spomin sv. Pavla; Lucina.

Novi grobovi

† V Ljubljani sta umrla: Gospod Oroslav Hočevar, vladni pristav v pokopju. Pokopali ga bodo danes ob 5. popoldne. — Gospa Marija Boncelj, soproga zvan. drž. žel. Pogreb bo danes ob 3. popoldne.

† V Dol. Logatecu je umrla Lovrene Balanč, višji sodni oficijal v p. Pokopali ga bodo danes.
† V Zagorju je mirno v Gospodu zaspala gdč. Veruška Golob. Pokopali jo bodo danes ob 4. popoldne.

Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Diplomirana sta bila na filozofski fakulteti ljubljanske univerze na kemičnem oddelku Cerar Jela iz Ljubljane in Škerlj Boris iz Maribora. Čestitamo!

Moderen način pranja

je pranje s pralnim praškom

PERION

Uporabljajte ga in Vaše perilo bo hitreje in lepo oprano.

— Mali ljubljanski harmonikarji so v nedeljo nastopili z velikim uspehom v Novem mestu in Trebnjem. Ko so otroci z jutranjim vlakom prišli v Novo mesto, so se najprej udeležili službe božje v samostanski cerkvi, nato so v svojih pestrih narodnih nošah korakali v sprevodu skozi mesto ter vzbudili zanimanje meščanov. Velika množica ljudi jim je sledila do koncertne dvorane ter jo začela polniti. Dvorano ljudske šole je dal na razpolago g. upravitelj Zukovec, ki je z največjo uvidenostjo in prijaznostjo šel v vsakem oziru malim harmonikarjem na roko, kakor tudi dijaki, v prvi vrsti g. akademik Saje. Koncert je bil zelo dobro obiskan. Ko so mali koncertanti odigrali svoje točke, so bili deležni tako burnega odobravanja in ploskanja kot malokje. Navdušenje se kar ni hotelo poleči. Popoldanski koncert v Prosvetnem domu v Trebnjem je kljub trem prireditvam v najbližji okolici tudi prav dobro izpadel. Ob navzočnosti g. dekana Tomažiča, ki je s svojo izredno naklonjenostjo in s pomočjo nekaterih poštovovalnih Trebanjcev največ pripomogel k uspehu, so zopet zaigrali mali gostje v veliko zadovoljstvo zbranega občinstva. Po končanem koncertu so ljudje kar obstali v dvorani in zahtevali še nekaj dodatnih točk, češ, kar so harmonikarji ugodili. Z večernim vlakom so se otroci razigrali in veselili ter z najlepšimi vtisi poslovičili od gostoljubne Dolenjske. Zvedeli smo, da bodo mogoče prihodnjo nedeljo mali harmonikarji nastopili na Polževem.

Žena ljubi močnega moža
mož normalno ženo brez nervoznih muh in živčnih napadov
šef zdravega uradnika

Zahtevajte s kratko karto prospekte od
uprave **Radenskega kopališča**
Slatina Radenci (pri Mariboru)

— Duhovne vaje za meščanske gospe bodo v Domu Device Mogočne od 10. julija zvečer do 14. julija zjutraj. Za gdč. učiteljico in uradnico pa od 15. do 19. julija. Prijavite se na: Predstojništvo Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 26. t. m. je objavljena »Uredba, s katero se uvaja zakon o izvršbi in zavarovanju«, dalje »Avtentično tolmačenje člena 36. Uredbe o kmetijskih zbornicah«, »Naredba o izpremembi in dopolnitvi navedbe bana dravske banovine o zaščiti in gojitvi domačega oreha« in »Popravek v objavi banske uprave o pobiranju občinskih davščin v letu 1937-38 v občini Bodonci«.

Rogaška Slatina

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 139 objavljajo, da je prepovedalo notranje ministrstvo uvažati v našo državo in razširjati v njej časopis »Arbeiter Zeitung«, ki izhaja v Parizu. — Državno pravništvo v Zagrebu pa je prepovedalo prodajati in razširjati brošuro »Nova knjiga«, mesečnik za savremena pitanja, god. I. br. 2, dalje št. 4 časopisa »Glas omladine« in knjigo »Nacionalizem, ultranacionalizem i židovstvo« od M. Poljaka, ki je bila tiskana v Zagrebu.

— Huda nesreča v Zirovnici. Ljubljanski reševalni avto je včeraj pripeljal v bolnišnico iz Zirovnice 36-letnega železniškega premikača Jožefa Rozmana. Ta se je peljal s kolesom po cesti, med vožnjo pa je padel. Dobil je hude poškodbe na glavi ter si je pretresel možgane. Njegovo stanje je smrtno nevarno.

Vaša koža ne bo razdražena, če uporabljate pri solnčenju Tschamba Fii. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Pametna gospodinja ne zbira dolgo... Ona ve iz svoje skušnje, kaj hoče in se ne da podkupiti, če gre za to, da brani svoje mnenje. Ze štirje rodovi gospodinj so ostali zvesti Schichtloemu milu Jelen, ker to dobro milo temeljito pere perilo in ga pri tem varuje. Negovalo perilo, ki se zdi kot novo, če je oprano in složeno v omaro, je ponos vsake pametne gospodinj, ki pere svoje perilo samo s preizkušenim Schichtlovim milom Jelen.

— Nasilen tat. Pred par dnevi je obiskal zloglasni tat in nasilnež Slokan Matija, takozvani »Matiječek«, viničarja Pukšiča Alojzija v železnih dverih pri Ljutomeru. Ker ni bilo nikogar doma, si je nabasal nekaj kg masla, perila itd. Sosedov otrok pa je opazil tatu ter je hitro obvestil svoje starše, ki so v bližnjem vinogradu delali. Med tem se je začel lov za tatom, ki je nameraval zbežati. Okradena viničarka je odločno zahtevala ukradene stvari nazaj,

tat jo je pa zgrabil za vrat, da sirota ni mogla niti klicati na pomoč. Prihitelec je tedaj na pomoč še njen mož, tat jo je pa ucvrl in pustil ves plen, ki si ga je bil pripravil.

Spomenike, grobnice, kapele, cerkvena dela, obloge v mar-morjih izberete po nizki ceni pri kamnoseško kiparskem podjetju

Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ - LJUBLJANA

— Izjava. Z ozirom na vesti, ki se širijo v javnosti, da me je v času, ko sem se zaradi porodne vročice zdravila v porodnišnici mariborske bolnišnice, moj soprog - zdravnik zdravil, oziroma mi rešil življenje z neko injekcijo, izjavljam, da to ne odgovarja resnici, kajti zdravili so me le gg. primarij in prvi asistent z ostalimi zdravniki imenovanega oddelka. — Nela Stefanova.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

— Vpisovanje v Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj v Mariboru se vrši od 29. junija do vključno nedeljo, 4. julija od 10. do 12. ure v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Šolski programi brezplačno. Od 5. do 20. julija ni vpisovanja, temveč šele po 20. juliju.

— Najbolj naravna prehrana za dojenčke je »Žikin specialni zdrob za dojenčke in bolnike«. Je tako fin, da ga že 6 tednov star dojenček pije iz steklenice in z lahkoto prebavi. Dobite ga v vsaki špecerijski trgovini.

DOLENJSKE TOPLICE

železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopališče. Sijajni uspehi pri zdravljenju revmatizma sklepov in mišic, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organskih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Izredno nizke sezone cene: za 10 dni 700 din. Polovična vožnja. Avto zveza iz postaje do kopališča. — Pojasnila daje uprava.

— V sodne zapore pripeljeni. Orožniška eskorta s postaje na Brdu je v soboto popoldne pripeljala v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča 3 mladeniče, ki so močno osumljeni, da so bili pred dnevi izvršili vlom pri posestniku Nakrstu v vasi Podoreh. Tam so neznanim vlomilci pokradli mnogo obleke, zlatnine in drugih stvari. Mladeniči so znali plen dobro skriti, toda krivci so jih izdali. Pri hišni preiskavi so orožniki našli v pepelu za štedilnikom krivce, kakršne nosijo fantje pri narodnih nošah. Te krivce je sin okradenega posestnika spoznal za svoje. Osumljeni tatvino taje. Iz zaporov okrajnega sodišča na Brdu, kjer se še vodi sodna preiskava, so bili privedeni v Ljubljano, ker so tamkajšnji zapor pretesni.

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Prosvetni tabor v Trnovem

V soboto, dne 3. julija:

Podoknica;
Slavnostna igra »Zlalogor«.

V nedeljo, dne 4. julija:

Jubilejni sprevod skozi mesto;
Sv. maša na prostem;
Prosvetni tabor;
»Stehvanjec«;
Sportno-telovadni nastop;
Veselica.

V soboto in nedeljo gremo torej vsi v Trnovo!

Ljubljana

1 Celonočno čiščenje presv. Srca Jezusovega bo v stolnici v noči od 30. junija na prvi petek 1. julija. Prižetke po skupni molitveni uri ob 9 zvečer. Nočni častilci bodo opravili molitve 1. in 2. pol ure pred presv. Zakramentom. Knjiga »Večna molitve« je v cerkvi na razpolago. Vljudo vabimo tudi nove častilce, moše in mladeniče brez razlike stanu. Vsak si izbere poljubno nočno uro, predvsem pa priporočamo ure od polnoči do 3 zjutraj.

1 Predstava »Prodane neveste«, ki je bila v vabilih najavljena za danes ob 16 popoldne, bo danes ob 20 zvečer v operi. P. n. občinstvo, ki si je vstopnice že nabavilo, prosimo, da spremembo upošteva.

Obiščite slikarsko razstavo
Lepavac - Magolič - Bregar
v Jakopičevem paviljonu
Odprta od 9 dopoldne do 7 zvečer

1 Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v četrtek, dne 1. julija izlet na Turjak in k Sv. Ahacu (epomin na turške vojske, Budački 1575, Sisek 1593). Priglasiti se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do četrta do desetih. Odhod iz Ljubljane s Kongresnega trga ob dveh popoldne. Avtobus 20 Din.

1 Poselska zveza opozarja vse gospodinj, naj se povedajo svoje dolžnosti napram služkinjam glede dopusta (glej št. 10. poselskega reda). Po dvehletnem službovanju brez presledka ima posel pravico vsako nadalnje leto do nerazdeljenega dopusta enega tedna. Nastop dopusta naj se določi sporazumno z ozirom na potrebe gospodinjstva in na osebne razmere posla, in sicer praviloma v času velikih šolskih počitnic. Poleg redne mesečne plače gre poslu za čas dopusta doklada za hrano v višini polmesečne plače v gotovini, ki se mora v polnem znesku odšteti ob nastopu dopusta naprej.

1 Hotel »Slone« bo podrt. Dodatno k našemu zadnjemu poročilu o novih stavbah v Ljubljani,

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenjih želodca, jeter in ledvic.

Pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih. POLAJŠAVA bolečine pri revmatizmu in protinu.

UBLAŽUJE obolenja pri mesečnem perilu in meniju.

ODSTRANJA motnje odebalelosti in napravi človeka vitkega.

Dobiva se samo v izvornih zavoječkih v vseh lekarnah!

Reg. S. 10380/933.

poročamo, da se lastništvo hotela »Slone« že resno pripravlja za podiranje dosedanje stavbe. Kakor kaže, bo vprašanje dovoljenja za podiranje rešeno v nekaj dnevih. Lastništvo namerava hotel podirati po stopnjah, in sicer najprej stavbo v Prešernovi ulici. V tej stavbi je tudi znana trafika, za katero pa je hotel Slon že pripravil zasilni in začasni prostor v veži hotela na Tyrševi cesti. Sčasom se bodo v veži hotel ana Tyrševi druga podjetja, ki se bodo nato v novi, moderni hotel zopet naselila. — Podjetje Bata je tudi že pričelo podirati zadnje trakte svojega posloplja ob voglu Aleksandrove ceste in Selenburgove ulice. Gradnja novega posloplja se bo pričela v ozadju, ker bo moralo podjetje Bata popustiti dobrih 9 metrov od stavbne črte, tako da bo moglo podjetje vsaj dobro leto pustiti dosedanje posloplje v Selenburgovi ulici nedotaknjeno.

Kino Kodeljevo: Ob 4, 6 in pol 9 in jutri ob pol 9: »Dober začetek, slab konec« (Szoke Szakall).

Obiščite

POSTOJNSKO JAMO

(Postojna pri Trstu in Opatiji — Italija)

Največje podzemsko čudo sveta

Električna razsvetljava — Motorna železnica — Odprta celo leto
Izkoristite nakazila za hotele in bencin ter znižanje voznine na železnica (50—70%)

Kopališča ENIT - Letna karta br. 6 BEOGRAD in vsi ostali potniški in prometni biroji.

1 Regulacija Linhartove ceste. V zemljiški knjigi so bili izvršeni zadnji formalni in drugi prepisi v pogledu prenosa lastninske pravice na mestno občino ljubljansko, ki je od golovih mejašev, lastnikov zemljišč ob projektirani veliki Linhartovi cesti, kupila ali zamenjala večje dele sveta, da tako končno uredi to veliko prometno žilo. Linhartova cesta bo prekrščena v Plečnikovo cesto v priznanje velikih zaslug, ki si jih je mojster Plečnik pridobil za občino. Od Valentina in Antonije Klopčič, posestnikov v Kolezijski ulici št. 26, je občina menjalnim potom pridobila za cesto primeren svet. Občina je njima odstopila parc. št. 361-5 k. o. Petersko predmestje I. del v izmeri 2697 kv. m. Ta svet je bil cenjen na 89.001 Din. Klopčičeva pa sta mestni občini odstopila parc. št. 445-4 k. o. Petersko predmestje I. del v izmeri 2576 kv. m. Zamenjava je bila odobrena od občinskega sveta že 29. novembra 1933. Ta svet pa je bil cenjen na 77.230 Din. Diferenco v pavšalnem znesku 10.000 Din sta Valentin in Marija Klopčič plačala občini.

1 Vroči dnevi. Kakor so bili prvi dnevi po Medardu močno deževni, tako so sedaj nastopili prav vroči. Od sobote, ko je bila nad Ljubljano le lokalna nevihta, pritiska vročina s sopolis. Včeraj zjutraj je znašala najnižja temperatura +14 stopinj Celzija. Najvišja je včeraj dosegla v senci okoli +25 stopinj Celzija. Predlanskim na Vidov dan smo doživeli najvišjo temperaturo zadnjih 15 let, namreč +38 stopinj Celzija. Na Vodnikovem živilskem trgu je pritrjen na železen kandelaber termometer, ki vsakega opozarja na močno varo. Naravno, da od solnca kolikor toliko razgreto železo izpušča tudi svojo toploto. Posledica je, da ta termometer vedno kaže prav visoko toploto. Včeraj okoli 14 je ta termometer kazal celo +40 stopinj Celzija. Pri tej toploti bi se morali ljubljanci speči.

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku. Ogl. reg. S. br. 30474/33.

1 Niagarski slap v Ljubljani izginil. Ker so izvršena vsa regulacijska dela v Ljubljani, so začeli pred dnevi podirati tudi zasilni betonski jez, ki ga je bila pred 2 letoma postavila terenska sekcija za regulacijo Ljubljane nad Hradskega mostom pri Novem trgu. Jez so sedaj popolnoma podrli in so začeli prazna tla betonirati oziroma izravnovati z ostalo betonsko strugo. Ob povodnjah je Ljubljana čez jez, ki je sicer zadrževal vodne mase, ko so betonirali osek nizdol do trimošča, drvela v silnem vodopadu. Zato so ta jez hudomušneži krstili za ljubljanski niagarski slap.

1 Borovnice dražje. V soboto in včeraj je bilo na trgu v obliči lepih borovnic. Kljub množini blaga pa so se borovnice mahoma podražile. Prejšnje dneve so prodajalke ta gozdni sadež ponujale po 1.50 Din liter, od sobote pa so zvišale cene in so vztrajale pri ceni 2 do 2.50 Din za liter. Mogoče so se organizirale. Prodajalke prihajajo od daleč, iz krajev pri Krki in iz smledniške okolice. Včeraj je bilo na trgu izredno mnogo lepih gob. Cene so bile neizpremenjene.

1 Trk kolesarja z avtomobilom. Na Privozu je včeraj okrog 4 popoldne trčil 31-letni mesar Stanko Marenčič iz Opekarske ceste 6 v nek avto. Trk je bil tako močan, da je kolo razbilo šipe na avtomobilu. Marenčič pa se je pri trku nevarno poškodoval ter si je ranil glavo. Pretresel si je tudi možgane. Reševalni avto ga je pripeljal v bolnišnico.

Nočno službo imajo lekarne: v torek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 4, in mr. Bohinec ded. Rimska cesta 31. — V sredo: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Babovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

Iz Julijske krajine

Romanje na Brezje. Za dneve 18. in 19. avgusta pripravila poseben škofijski odbor pod pokroviteljstvom kneza in nadškofa Margottija romanje na Brezje. Romarji se bodo odpeljali z vlakom iz Gorice v sredo, 18. avgusta zjutraj čez Podbrdo. Spetoma se bodo ustavili tudi na Bledu. Popoldne bodo prispeli k Mariji pomagaj na Brezje. Naslednji dan zjutraj ob 6 bo goriški nadškof imel slovesno pontifikalno mašo. Po opravljenih pobožnostih bodo goriški romarji sedli na vlak in se odpeljali na obisk bele Ljubljane, kamor bodo prispeli ob 9.30. Popoldne okoli treh bo odhod nazaj domov. Pobožnost pri Mariji pomagaj na Brezjah je bila med primorskimi ljudstvom že zdavnaj v navadi, zato so tega romanja ljudje z dežele še prav posebno veselili, zlasti še, ker bo prevoz stal le 55 lir.

Medsebojni obiski. Obe dobrozasižni potniški podjetji: »Putnik« v Ljubljani in »Appiani« v Gorici sta že precej storili, da se izmenjujejo preko meje blazujoči obiski. Zadnji dan julija in prvi dan avgusta priredi Appiani izlet na Bled in Brezje s skupnim potnim listom. Tudi v Gorico pričakujemo za poletne mesece večje skupine turistov iz Slovenije.

Lepo petje fantov na vasi se zopet čuje tu pa tam, ker uvidevna oblastva dobro vedo, da ne more navedna fantovska popevka na vasi prav nič škoditi državi. Le kakšni domači vaški domisljanci, ki se boje, da so njih ure odbile, silijo ponekod v oblastva čisto s potvorjenimi ovdabami. Hvala-vredno pa je, da jim ta ne nasedajo, če ni dokazil.

Letina. »Hvala Bogu, letos se dobro kaže do-se-daj,« se sliši od naših utrujenih ljudi. Res, prvo sadje se je dobro spravilo v kup. Po dolinah se že mlati žito, ki se je tudi obneslo. Tudi krompir kaže dobro. Najbolj veseli pa so Vipavci in Brici svojih trtic, ki jih zla toča še ni obiskala. Prav zgrozili so se, ko so v soboto štirinajst dni zvedeli, da je toča klesila po Furlaniji.

Prefektovi obiski. Novi goriški prefekt ekscelencja Vezio Orazi prav živahno obiskuje njemu podrejeno provinco. Živo se zanima za krajevne potrebe in prav rad sprašuje za tozadevna pojasnila domače dušne pastirje, ki pač najbolje poznajo potrebe in težnje ljudstva. Pretekli teden se je ustavil tudi v Anhovem, kjer si je ogledal cementne tvornice. Zbranemu delavstvu je obljubil, da je delo trajno zagotovljeno, ker se silno, dosti izdelkov porabi v Abesiniji.

Celje

c Poroka. Poročila sta se g. Herman Tkalič, trg. pomočnik, in gdč. Rozalija Baumkirchner, šivilja v Celju. Čestitamo!

c Fantovski tabor v Petrovčah in celjska »Nova doba«. Na fantovski tabor v Petrovčah je celjska »Nova doba« očitno poslala tudi svojega poročevalca. V zadnji številki z dne 26. junija je izšlo namreč kratko, vendar objektivno poročilo, kakršnih nismo vajeni čitati v celjski »Novi dobi«, zlasti kadar poroča o naših prireditvah. Na ta edinstveni primer hočemo opozoriti naše čitatelje, zato ga bomo kar ponatili: »Fantovski tabor v Petrovčah je zadnjo nedeljo nadvse sijajno in veličastno uspel. Glavno zaslugu za to ima pač zopet predsednik fantovske podzveze v Celju gospod gimnazijski profesor Mirko Bitenc, ki je nastopal v slikovitem planinskem kroju in imel globoko zasnovan govor, v katerem je orisal zasluge te organizacije pri ustvarjanju naše države in njene napore, da je naš narod med najkulturnejšimi v Evropi. Govorila sta tudi gg. profesorja Kovačič in Hanželič iz Celja. Sledila je še struna telodavba. Kako to prosvetno delo dviga versko in srčno kulturo, vidimo zadnje čase vsepoved. In res vse hvale in priznanja je vredno, da se navedeni profesorji celjske gimnazije tako žrtvujejo za resnično krščansko prosvetno delo, ki bo rodilo tudi vzorno moralno in krščansko življenje. Poročevalcu celjske »Nove dobe« smo za njegovo poročilo zelo hvaležni in upamo, da bo tudi o velikem celjskem taboru tako objektivno poročal.

c Razstava ročnih del in risb na mestni dekliski šoli. 26. junija so bila na mestni dekliski šoli razstavljena ročna dela in risbe od prve do najvišje stopnje, kjer smo videli razvoj in velik napredek naših otrok. Ureditev razstave je bila zelo okusna. Pri ročnih delih smo občudovali zlasti narodne vezene in pa praktično stran vseh izdelkov, ročna dela so bila skrbno in čisto izdelana. Celotna elika nam je pokazala lepo in uspešno delo učiteljstva, ki ga imajo pri naših malih.

c Mestna knjižnica v Celju bo od 1. do 15. julija zaprta.

c Kino Metropol. Danes ob 10 in 16.15 »Lumpacij vagabund« — Vesela trojica. — Ob 14 in 18.15 »Ben Hur«, ob 20.45 »Louis Pasteur«.

Apače

Pomanjkanje poljedelskega delavstva se čuti pri nas. Vsa apačka kotlina je skoraj samo polje; zato se zelo pozna, ko je v dveh oddelkih odšlo precej kmečkih ljudi v Nemčijo na delo. Mnogo teh delavcev ima doma dovolj polja za obdelovanje, a obljuba lepega plačila jih je potegnila v tujino. Nekateri izseljenci niso v Nemčiji zadovoljni s svojim položajem: veliko dela, preprosta hrana, nič jabolčnika, ki so ga doma zelo navajeni. Ne pričujejo se pa oni, ki so poleti navajeni delati od 3 zjutraj do 10 zvečer, ki jim je vse eno, ali je krompir enkrat ali celo trikrat dnevno. Nekateri se spomnijo svojih domačih, da jim pošljejo mesečno dovoljenih 10 mark. Nekaj jih je nad vse zadovoljnih, že sedaj pozdravljajo domače iz daljave: »Heil Hitler!«

Utopljenec. Te dni je Mura v Crncih naplavila utopljenca, oblečenega v preprosto obleko. Sodi se, da je bil star približno 40 let. Truplo je bilo že skoraj poldrugi mesec v vodi ter ni opaziti na njem poškodb ali pa znakov nasilja. To je v tem mesecu že drugi v Crncih najdeni utopljenec.

Narodna banka o gospodarskem položaju

Pravkar smo prejeli četletno poročilo Narodne banke o našem gospodarskem položaju v prvem četrtletju 1937. Na splošno pravi Narodna banka v tem poročilu, da je bilo prvo četrtletje 1937 označeno po živahni gospodarski aktivnosti. Izboljšanje, katero je povzročil boljši položaj v kmetijski produkciji, se je zelo razmahnilo. Dejansko se javlja izboljšanje konjunktura, prej lokalizirano v industrijskem in trgovskem sektorju, vedno bolj očitno tudi v kmetijstvu, kjer se lečijo posledice dolge depresije v tej najvažnejši panogi jugoslovanskega gospodarstva.

Povečana intenzivnost gospodarske aktivnosti se odraža med drugim v povečanju državnih dohodkov za 5,2% v primeri s prvim četrtletjem 1936, železniškega prometa za 11,6, notranje plovbe za 70%. Povprečni indeks rudarske produkcije je višji za 6,5%. Zunanja trgovina, ki je bila lani v prvem četrtletju pasivna za 207 milijonov, je bila letos v prvem četrtletju aktivna za 227 milijonov din.

Posevki: O ozimini nas poučuje naslednja tabela: leta 1936 je bilo posejanih:

pšenice	2.161.907 ha	— 10.227 ha	0,5%
ječmen	245.020 »	+ 3.232 »	1,3%
rž	220.191 »	+ 1.144 »	0,5%
oves	29.323 »	+ 5.507 »	14,6%
lan	7.602 »	+ 273 »	3,7%

Stanje naših kliringov. Poročilo Narodne banke za I. četrtletje 1937 navaja tudi podatke o stanju naših kliringov v dobi od začetka januarja do konca

maja. V zvezi z ukinitvijo kliringa s Švico se je švicarski kliring v saldu znižal od 50,7 na 6,2 milij. din. Istočasno pa je narasel saldo v znesku 7,1 milij. din na vezanem računu, kjer so bile vplačane vsote po izteku kliringne pogodbe. — Saldo v prometu s Češkoslovaško ima tendenco k znižanju: znižal se je od 199,8 na 162,2 milij. din. — V francoskem kliringu se je naš pasivni saldo zmanjšal od 62,1 na 13,8 milijonov. — V belgijskem kliringu je saldo od januarja na februar narasel od 26,5 na 29,4, od konca marca se je zmanjšal na 27,4 milij. din. — Kliring z Bolgarijo se je zmanjšal v saldu od 2,8 na 0,58 milij. din v teku četrtletja. Saldo v romunskem kliringu, ki je v začetku znašal 15,3 milij. din, se je v drugi polovici januarja zvišal na 18,1, do konca marca se je zopet zmanjšal na 13,7, nato pa do konca maja zopet zvišal na 19,0 milij. — Novi račun s Italijo je narasel od 51,2 milij. v začetku četrtletja na najvišjih 73,0 milij. do konca februarja, se je pa do konca maja zmanjšal na 69,1 milij. V starem kliringu znaša saldo neizpremenjen 105,6 milij. din. V prometu z Madžarsko smo imeli konec maja pasivni saldo v znesku 10,1 milij. din. — Na koncu maja je znašal naš aktivni kliringni saldo v prometu z Nemčijo 403,8 milij. din, dočim je v začetku četrtletja znašal 348,0 milij. din. — Kliring s Turčijo je bil v začetku leta pasiven za nas, februarja pa je postal aktiven, do konca marca se je aktivnost povečala na 1,6, do konca maja pa na 3,2 milij. — Tudi s Poljsko je kliring aktiven. Ze v januarju se je pasivno izpremenila v aktivnost, do konca marca je aktivnost narasla na 4,1, do konca maja pa se je zopet zmanjšala na 2,8 milij. din.

Tolmačenje uredbe o likv. kmetijskih dolgov

Avtentična tolmačenja.

Pravosodno ministristvo je izdalo naslednja tolmačenja k uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov in k onim členom finančnega zakona, ki so s tem v zvezi. Tolmačenja so objavljena v »Službenih novinah« za dne 26. junija.

Avtentično tolmačenje uredbe.

Za čl. 36 uredbe, ki govori o dolgovih ostalim upnikom, je tolmačenje naslednje: »Odvetniški stroški, katere dolguje kmet odvetniku za njegovo zastopanje in ki so nastali do 20. aprila 1932, se smatrajo za kmetijske dolge v smislu 1. odst. točka 6 čl. 36 Uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov brez ozira na to, kdaj so bili posojeni.« To pomeni, da se dolgovi znižajo za 50% ter odplačajo v 12 letih s 3%.

Avtentično tolmačenje čl. 24 točke 5 odst. fin. zakona za 1937-1938. Za določila o dolgovih nad 500.000 din, o katerih govori čl. 24 fin. zakona za 1937-1938 presežek dolga nad 500.000 din se ne smatra za kmetijski dolga je bilo izdano naslednje tolmačenje:

»1. Čl. 24 fin. zakona za 1937-1938 točka 5 odst. b. s enašna na dolgeve onih kmetov, katerih posestvo ne prekaša površine 50, oziroma pri rodbinskih zadrugi 100 ha, ki pa izpolnjuje vse ostale splošne pogoje Uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov.

2. V vsoto 500.000 din, za katero se porabljajo predpisi uredbe, pridejo vsi dolgovi iz poglavja II. do vključno poglavja VII. uredbu sorazmerno v istem odstotku, brez ozira na to, ali so zavarovani ali ne.

3. Znesek 500.000 din se izdvoji od skupne vsote dolgovanja, obračunane po pogojenih pogojih na dan 26. septembra 1936. Poleg tega računa bodo upniki navedli tudi vse podatke, ki so potrebni za porabo čl. 4 uredbe. Ugotavljanje odstotka, s katerim sodelujejo posamezni upniki v vsoti 500.000 din, izvrši okrajno sodišče pristojno za dolžnika. Za presežek nad 500.000 din ostanejo v veljavi predpisi splošnega prava. Obstojne stvarne pravice na oha dela imovine takih dolžnikov ostanejo nedotaknjene.

4. Če dolžnik ne plača zapadlega obroka po uredbi (čl. 48 uredbe) kateremukoli upniku, pridobe vsi upniki, obseženi z uredbo, pravico zahtevati plačilo ostanka dolga iz vse dolžnikove imovine.

5. Odrejanje vrednosti imovine dolžnika in parcel, katere bodo prišle v del dolžnikove imovine do 500.000 din, zaščitene po odst. 5 točke 5 čl. 24. fin. zakona za 1937-1938, se bo vršilo po pravilniku o načinu cenitve vrednosti zemljišča in ostale imovine

dolžnika-kmeta in po pravilniku o načinu določanja parcel, ki se bodo računale v površino 50, oz. 100 ha.

6. Vrednost imovine se odredi za časa cenitve.

7. Dolžniki bodo predložili svojemu krajevno pristojnemu okrajnemu sodišču prošnjo za ugotovitev skupne vsote dolgovanja in cenitev imovine; prošnjo za ugotovitev zneska dolga in imovine, ki pride v vsoto 500.000 din kakor tudi prošnjo za zmanjšanje dolga, v kolikor je možna.

8. V kolikor gre za dolgeve iz poglavja III. uredbe se bo vodil zmanjševalni postopek v smislu čl. 24-27 uredbe in čl. 29 in 30 pravilnika za njeno izvrševanje s tem, da:

a) poleg priloge iz odst. 2 čl. 26 uredbe mora dolžnik priložiti najnoveše izvlečke iz zemljiških knjig za vse svoje posestve.

b) morejo v postopanju zmanjšanja dolgov sodelovati tudi ustanove iz čl. 7 odst. 1 uredbe.

9. Terjatve, ki pridejo v vsoto 500.000 din, bodo ustanove po odst. 4 čl. 20 pravilnika za izvrševanje uredbe izročile Priv. agrarni banki najkasneje po poteku 30 dni od dne, ko sodišče ugotovi odstotek, s katerim posamezni upniki sodelujejo v vsoti 500.000 din.

10. Za ves čas, dokler uživa dolžnik olajšave iz uredbe, ne morejo upniki za del terjatev, za katere se porablja uredba, zahtevati plačila iz onega dela njegove imovine, ki je ugotovljen v smislu 5. odst. tega tolmačenja, brez ozira na to, da je dolžnik v medčasu zmanjšal z odplačili svoj dolg, obsežen po uredbi.

11. Dolgovi, na katere se ne nanašajo predpisi uredbe, se morejo vterjevati po splošnih predpisih iz vse imovine dolžnika, pa ne samo iz presežka vrednosti imovine nad 500.000 din.

12. V primeru konkurza nad imovino dolžnika iz odst. 2 in imovina iz odst. 5 tega tolmačenja ne pridejo v konkurzno maso, dokler dolžnik ne izgubi pravice okoristiti se za olajšavami uredbe.

13. Poole glede tega tolmačenja, v kolikor spadajo v pristojnost sodišč, bodo vršila okrajna sodišča po izvensodnem postopanju skladno poslednjim dvem stavkom čl. 54 uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov.

»SAVA«

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA V ZAGREBU je imela 26. junija t. l. svoj redni 15. glavni letni občni zbor za preteklo poslovno leto.

Družba je imela za preteklo poslovno leto skupnih dohodkov od premij 29.736.979,41 din.

Lastne tehniške rezerve družbe znašajo 10 milj. 584.483,80 din, a skupni garancijski fond z znašajo 32.911.143,52 din.

»Sava« izkazuje za minulo poslovno leto čistega dobička 1.686.878 din in plača 9% dividendno.

Od svojega začetka je izplačala družba »Sava« preko 263 milj. din na elementarnih škodah.

Ponovno so izvoljeni v upravo družbe g. Nikola Berković, podpredsednik Zemaljske banke za Bosno in Hercegovino, in Franjo Szabo, ravnatelj Prve Hrvatske Stedionice, a kot nov član g. dr. Stjepan Posilović, prvi podpredsednik Prve Hrvatske Stedionice.

Izvozna premija za jabolka v Nemčijo. V svrhu podpiranja izvoza svežih jabolk v Nemčijo je dala Priv. izvozna družba na razpolago izvozno premijo 25 din za 100 kg. Ta premija se izplačuje na podlagi verificiranih carinskih potrdil, za katere daje družba izvoznikom posebne carinske tiskovine. Ia potrdila mora družba prejeti nadalje v teku 5 mesecev od dne uvoznega carinjenja, odnosno premije pa obračuna v prihodnjem mesecu. Družba more pisмено to premijo odpovedati in ni dolžna navesti za to razlogov.

Zmanjšanje posojil pri Narodni banki v zadnjih tednih je pripisovati vrnitvi kreditov Prizada, katere je dobil pretekle jeseni. Sedaj pa je Prizad dobil plačano mnogo pšenice in koruze od Nemčije in zato lahko vrača kredite.

Uvozne in izvozne države v maju. V maju smo uvozili največ iz Nemčije 137,75 milj., Češkoslovaške 40,8, Avstrije 39,4, Italije 36,16, USA 32,96, Anglije 31,1 milj. din itd. Izvozili pa smo največ v Francijo 110,5 (pšenica), Nemčijo 58,8, Italijo 39,97, Anglijo 28,9, Češkoslovaško 28,1 milj. itd.

Tovarna usnja Franc Woschnagg in sinovi d. d. v Šoštanju. Računski zaključki za 1936 izkazuje pri brutodonosu 2,8 in glavnice 12,0 milij. čistega dobička 1,4 milij. din.

Prodajna zadruga detaljnih trgovcev v Belgradu. Zemunu izkazuje pri deležih in jamstvu 0,6 milj. din bilančno vsoto 1,56 milj. din in izgubo v znesku 0,11 milj. din, od tega prenosa iz 1935 0,02 milj. din.

Hranilne vloge v Vojvodini. Po podatkih Zdrženja bančnih in zavarovalnih zavodov v Novem Sadu so znašale hranilne vloge pri vojvodinskih denarnih zavodih decembra 1936 1518,3 milj. din ter so se do konca oktobra 1936 zmanjšale na 816,8 milj. din. Od tedaj naprej vloge polagoma narasčajo in so na koncu februarja letos dosegle že 824,6 milj. do konca marca pa so se zopet znižale na 816,57 milj. din.

Feniks v Češkoslovaški — Zavarovalnica Star. S sklepom češkoslovaškega ministrskega sveta se ustanovi v Pragi zavarovalnica Star, ki bo prevzela vsa tekoča zavarovanja nekdanjega češkoslovaškega Feniksa. Država je že itak v odlični meri uredila sanacijo Feniksa; dala je 450 milj. kron zadolženosti, zakonito dala garancijo za obrestovanje in amortizacijo tega zneska, letni prispevek 8 milj. kron, kar je omogočilo letno kritje izdatkov za mala zavarovanja do 10.000 kron, ki so ostala neokrnjena. Računa se, da bo imela nova zavarovalnica zavarovanih 1,5 milijarde kron, letna premija pa bo znašala 70 milj. kron. Tako bo Star, kot se imenuje nova zavarovalna družba, druga največja zavarovalnica na Češkem. Največja je Slavija z zavarovano vsoto 2,073 milj. kron in letnim premijskim dohodkom 103 milj. kron.

Preprečite revmatizem

s temeljitim zdravljenjem v začetnem štadiju. Piščan-biro, Beograd II. Maršal Pilsudskog 22 ali pri Piščaninformator, Zagreb, Strossmayorov trg 1/III. nadst. Vam pošlje po želji brezplačno brošuro, ki daje pojasnila o sodobnih metodah zdravljenja. 67° vroči izviri žveplenega blata kopaljšča Piščany niso še nikoga razočarali.

Kopališče Piščany prinese zdravje.

V zračnem prometu 70% popusta pri povratku.

Borza

Denar

Dne 28. junija.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je ostal v Zagrebu neizpremenjen na 8,195—8,295; v Belgradu je narasel na 8,20—8,30.

Grški boni so beležili v Zagrebu 33,35—33,65, v Belgradu 33,48 blago.

Nemški čeki so v Zagrebu narasli na 12,725 do 12,925, za sredo in konec julija so beležili 12,60 do 12,80, za sredo septembra 12,58—12,78. V Belgradu so beležili 12,7056—12,9056.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 6,229.434 dinarjev, v Belgradu 1,829.000 Din. Efektni promet

VZEMITE FLIT
DA OHRANITE OBLEKO PRED MOLJI

FLIT izdelan po znamenitih receptih — uničuje zanesljivo.

ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

je bil v Zagrebu slab, dočim je v Belgradu znašal 3,413.000 Din.

Zagreb. Amsterdam 2393,15—2407,75, Berlin 1742,03—1755,91, Bruselj 734,69—739,77, London 214,46—216,52, Milan 228,44—231,53, Newyork kabel 4340,57—4376,82, Newyork ček 4318,51—4354,82, Pariz 193,62—195,06, Praga 151,54—152,64.

Curih. Belgrad 10, Pariz, 19,475, London 21,13, Newyork 436,50, Bruselj 73,725, Milan 23, Amsterdam 240, Berlin 175, Dunaj 81,90 (81,80), Stockholm 111, Oslo 108,20, Kopenhagen 96,125, Praga 15,21, Varšava 82,70, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,525, Buenos-Aires 132,625.

Vrednostni papirji

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 89 den., vojna škoda promptna 406,50 den. (406,50, 408), begunske obveznice 75—76,50, 7% Bleterovo posojilo 85—86, 7% stab. posojilo 86—87. — Delnice: Narodna banka 7150 denar, Trboveljska 250 blago, Nar. sum. 20 bl., Gutmann 60—65, Danica 45 blago, Osi. liv. 175—185 (180), Osi. sladk. tov. 190 blago, Oceania 250 denar.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 88,50 denar, agrarji 50,50 bl. (mali komadi), vojna škoda promptna 407,50—408 (408, 407), begunške obveznice 76,25—76,50 (76,50, 76,25), dalm. agrarji 74—75 (74,25), 4% sev. agrarji 52 denar, 7% Bleterovo posojilo 85,50 den., 7% posojilo Drž. hip. banke 100 den. (100,50). — Delnice: Narodna banka 7150—7200 (7,150), Priv. agrar. banka 196,50 do 199.

Dunaj, 28. junija. Ta teden se je začel v znaku mirnega poslovanja pri neenotni tendenci. Beležili so (v oklepajih petkovni tečaj): Donavsko-savsko-jadranska 62 (61,55); delnice: Narodna banka 160 (160,25), Donavsko-savsko-jadranska 18,95, Steg 28,30 (29,90), Trboveljska 28,05 (28,16), Alpine 43,40 (43,25), Steer-Daimler-Puch 211 (210,50), Semperit 64,90 (64,55).

Živina

Dunajski prašičji sejem 28. junija. Prignanih je bilo 6027 špeharjev in 4182 pršutarjev, skupno 10 tisoč 309 komadov, od tega iz Avstrije 3030, iz inozemstva pa 7279. Cene so bile naslednje: I. špeharji 1,54—1,55, srednjeveliki 1,53—1,53, etari 1,45 do 1,51, kmetijski 1,52—1,57, križani 1,50—1,65, pršutarji 1,50—1,80 šil. za kg žive teže. Včeraj je cena narasla.

Dunajski goveji sejem, 28. junija. Beležili so: voli 1,10—1,45, bikli 0,93—1,17, krave 0,93—1,25, klavna živina 0,65—0,91 šil. za kilogram žive teže. Podražili so se bikli.

Sv. Lovrenc na Drauskem polju

Ker so nekateri listi poročali, da je Dolinarjev morilec Dugina Viktor doma od nas, je potrebno malo pojasnilo: hrvaška družina Dugina je šele po prevaru prišla iz Mihovljan na Hrvatskem in se tu naselila. Sin Viktor je prišel z njo sem kot šolarček, pa je kmalu po šolski dobi odšel od doma in ga je torej tučina, oziroma družba, v katero je zašel, vzgajala in izsolala tako, da je mogel izvršiti takšen zločin.

Kulturni obzornik

Papini v hrvaščini

V Senju je izšla »Povijest Kristova«, prevod Papinijeve knjige »Storia di Christo«. To je že drugo Papinijevo delo, ki ga v celoti imajo Hrvati v svojem jeziku, saj je pred časom prinašala »Hrvatska Straža« v svojem podlistku »Goga«, ki je izšel nato tudi v knjigi. O Papiniju samem pa so povsod veliko poročali zlasti takrat, ko je postal konvertit in s tem močno presenetil svet. Pri nas so prevedene le nekatere posameznosti tega pisatelja in sicer ga je največ prevedel Mirko Javornik, ki je v Modri Ptici leta 1935-34 objavil šest poglavij iz »Goga«.

Giovanni Papini je eden tistih pisateljev, ki ni nikoli hladen opazovalec in oblikovalec življenja in njegovih pojavov, temveč zmerom ves goreč in z vsem srcem in dušo zagovarja, prepričuje in oznanja. Neprestano bojevniki spoznavane resnice se ne oddalji in ne odmakne v kakšno ravnodušno opazovališče, od koder bi brez izbire vse motril pod istim vidnim kotom, ker je tako intenzivno spojen s svojimi doganji, da je nestrpen v tistem plemenitem smislu, v katerem je nestrpan vsako živo prepričanje, ki ni ranljivo ne ranjeno s sumnjivo, z dvomom, s skepto. Takšni udarno nastopajoči ljudje so podobni nevihtam, ki prečistijo ozračje in izpoljejo staro, plesnivo zmes v kadunjah osebnega in javnega življenja. Papini je že imel predhodnika v svojem narodu, predhodnika v neizprosnosti, v preroški ognjevitosti in silovitosti, s katero je nastopal nekoč Savonarola. Prav takšen neodjenljiv kritik današnjega življenja je Papini, ki se je dokopal do talnih globlin človekovega smisla in pomena ter iz tega spoznanja napisal zgodbe Kristusove.

Storia di Christo je prav za prav Kristusov življenjepis. Toda čisto svojvrsten življenjepis, ki mu je dala obliko pisateljeva osebnost. Kakor Papini sam pravi v uvodu, se njegova knjiga razlikuje od nabožnih in od znanstvenih pisanih del o Kristu. »Svrha te knjige je izpolnjenje — dvig in predviden v smislu navad-

nega pobožnjaštva, temveč v človeškem in moškem smislu obnove duše.« Svoje delo označuje takole: Knjiga, ki je lahko srednja in z napakami, toda zločena; delo ne le zgrajeno, temveč tudi izgrajeno. Knjiga s svojim načrtom in svojo zgradbo, prava hiša s slemenom in z glavniimi gredami, s svojimi razdelbami in oboki in s kakšno odprtino proti nebu in proti zemlji. Torej umetniško oblikovan življenjepis, ki ga bo našel izobraženec kje v knjižnici in ga bo tudi prebral. »Ta knjiga bi hotela izoblikovati krščanske duše, pa se pisatelj zdi, da je to v tem času ... potreba, ki ne prenese odlaganja.«

Knjiga obsega skoraj petsto strani. V kratkih slikah vstaja pred nami osebnost Kristusova in njegov nauk, življenje rojstva v hlevu do poslednjega videnja po učencih. Človek je lahko odpre, kjerkoli hoče, in jo čita, dokler želi, tako prikladno je pisana v kratkih poglavjih. In povsod nam odkriva Kristusa na jasnem, razumljiv način v obliki, ki je sprejemljiva tudi človeku, ki spoštuje in pozna umetnost. Prav v tem leži velika vrednost te knjige in prav izobraženim, pa brezbržnim ljudem je predvsem namenjena. Priporočanje je zgolj skleno ter nosi polno prodornih in ostrih misli o našem življenju in njegovih pojavih. S krepko, moško besedo neizprosnosti odkriva in očistuje sleherni naš nehanje ob veličini Kristusa in v globini njegovega nauka. Včasih poučuje, včasih pojasnjuje, poje in moli, toda zmerom govori z isto silo in lepoto.

»Povijest Kristova« je izšla v Senju ter jo je prevedel dr. Fr. Binički. Poleg teksta ima knjiga številne reprodukcije Meštrovicve plastike, ki se nanaša na svetopisemske motive. Tako je knjiga v vsakem oziru dragocena pridobitev hrvaške prevodne književnosti. Naroča se pri Zboru duhovne mladosti v Senju, Hrvatsko Primorje, Cenu vezane knjige 80 din, broš. 65 din. Za dijake 55 oziroma 45 din.

Umetnost

Tretja številka »Umetnost« je posvečena enemu samemu umetniku, in sicer predstavlja značilnost in delo Mihe Maleša. Na uvodnem mestu je članek, ki ga je v francoskem jeziku napisal prof. Emile Schaub-Koch, za njim pa je ob-

javljen prevod, ki ga je oskrbel Martin Benčina. V tej razpravi označuje avtor celotno delo Mihe Maleša ter podrobno presoja posamezne tehnike grafične umetnosti, kakor jih obvladuje Maleš poleg ostalih sredstev umetniškega izraza: slikanja z oljem in na presno. Koch je temeljit v presoji ter izpričuje obsežno poznavanje umetnostne zgodovine do najnovejšega časa iz tega evropskega pogleda določa vrednote Maleševе umetnosti. Članek je važen tudi za nas, ker daje pogled na celotno delo slovenskega slikarja in grafika ter pokaže zlasti vrednosti in mojstrstvo njegovo v tehničnem pogledu, kar je pač prvi pogoj vsake umetnosti, kjer so oblikovalne sposobnosti odločilne važnosti.

Uredništvo napoveduje tudi za naprej takšno celotno, enemu umetniku posvečene številke in je ta zamisel na vsak način hvale vredna in tudi potrebna, da se izvede. Važno pa je vprašanje, o katerih umetnikih bo govora in kdo jih bo presojal. Sedanji zvezek je srečno sestavljen ter nas obenem seznanja z znamenitim inozemskim umetnostnim zgodovinarjem in kritikom, kakršen je prof. Emile Schaub-Koch. Koch je res avtoriteta in Maleša nam torej predstavlja slaven inomec. Poleg njegovega članka so v francoskem jeziku navedeni tudi podatki o Malešu in njegovih delih. Slovenski prevod Kochove razprave je opremljen s primernimi opombami. Poleg tega nam je predstavljen tudi avtor sam (M. B.). Odlične reprodukcije kažejo na dvanajstih straneh primere Maleševеga umetnostnega prizadevanja. Vseh reprodukcij je devetnajst.

Prihodnji letnik Umetnosti, kakor napoveduje uredništvo, bo razširjen na šest števk.

Iz kulture izseljencev: »Duhovno življenje«. Pred nami je 116. (majska) številka tega poleg »Slovenskega lista« edinega slovenskega lista v Južni Ameriki. »Duhovno življenje« je začelo izhajati kot tednik, a se je skrilčilo nato na mesečnik. Izhaja v Buenos Airesu, kjer ga urejajo Jože Kastelic in Janez Hladnik. List je sedaj v petem letu in je bil ustanovljen kot nabožni list. V letošnjem letu je mesečnik zopet narasel po obsegu in pestrosti vsebine. Kakor nam je znano, si je urednik g. Kastelic napravil načrt za vse leto naprej in bo vsaka številka imela svojo posebno posvetilo, po-

sebnost vsebine. Občudovati je treba uspehi gospoda urednika, ki za povzdigo lista polaga mnogo truda. Ze nekaj lepih letošnjih števk smo imeli priliko videti, posevečenih n. pr. Slovenskemu dekletu, Sloveniki veliki noči i. dr. Majeka številka je vsa posvečena jugoslovanski koloniji v Rosario in okolici. Številka je po obsegu ogromna, saj šteje 208 strani. Takih mesečnikov imamo Slovenci celo v domovini malo! Vsebinsko je pestra, članki so slovenski, deloma hrvaški in portugalski. List ima vedno, kakor tudi v tej številki, mnogo lepih posnetkov iz življenja naših izseljencev in tudi iz domovine. List se je sicer nekoliko oddaljil od svoje v naslovu zahtevane smeri, toda želimo mu ves uspeh in napredek. Saj naši izseljenški listi vrše predvsem dve veliki nalogi: ohranjajo našo kri v inozemstvu ter skrbijo, da svet spozna našo domovino.

Institut Friderika Chopina v Varšavi pripravila izdajo celotnega dela Chopinovega pod uredništvom J. L. Paderewskega. V pripravi je znanstveno kritična ter posebna šolska izdaja.

Češkoslovaško-jugoslovanska revija, ki izhaja v Pragi, prinaša med drugim razpravo o hrvaškem dramatikarju Krležu (Heidenreich), R. Hrovatin piše o Mateju Hubadu, Berkopec poroča o šestdesetletnicah Sorlija in Kreigherja, poleg tega ima obsežen knjižni pregled. Omenjamo le nekatere stvari. Revija je odlično urejevana ter dobro služi medsebojnemu spoznavanju.

Jugoslovanski biseric je odlična mesečna ilustrirana revija, ki služi za propagando tujskega prometa in splošnega gospodarstva s posebnim oziranjem na naše območje mesto Maribor in njegovo zaledje. Tudi številka, 3—4, ki je pravkar izšla, je okusno opremljena ter vsebuje zanimive in aktualne članke. O lepih slikah in krajepisnih črticah nam predstavlja postanek in razvoj Rimskih toplic, Doberne, Rogaske Slatine, zdravilišča v Laškem in Slatine Radenci. Nekaj člankov je pisanih tudi v nemškem jeziku kar bo dobro služilo nameravani propagandi na začetku sezone. Več strani obsegajoči stvarni podatki o naših zdraviliščih, letoviščih in kopališčih cele Slovenije zaključujejo še številko Jugoslovanskih biseric, ki jih

Vojaško mnenje italijanskega polkovnika

Vojaške skušnje iz španskih bojev

Vojaški sotrudnik fašističnega italijanskega glasila v Italiji polkovnik Mavricij Claremoris v več člankih obravnava vprašanje, kakšne vojaške nauke je vojaškim znanstvenikom dala dosedanja španska vojska. Ta izvajanja so tako zanimiva, da se spleča o tem pisati.

Znova se je izkazalo z vso jasnostjo, da je obramba močnejša kakor pa napad. Vojaški strokovnjaki so upali, da bo prihodnja vojska znatno hitrejša, ker so mehanična sredstva tako izpopolnjena. Zaradi mehaničnih sredstev so upali, da bo sedaj premikanje v vojskovanju urnejše. To pa se ni izkazalo. General Franco je potreboval celih 40 dni, da je mogel napredovati za 300 kilometrov. Torej so čete generala Franca vsak dan napredovale le za 7 in pol kilometra. To povprečje se res nikakor ne da primerjati z naglico, s katero je meseca avgusta leta 1914 napredovalo desno nemško krilo. In vendar je v Španiji ozemlje kakor nalašč za premikalno vojskovanje, torej za take vojaške operacije, kakršne sta izvajala Friderik Veliki in Napoleon.

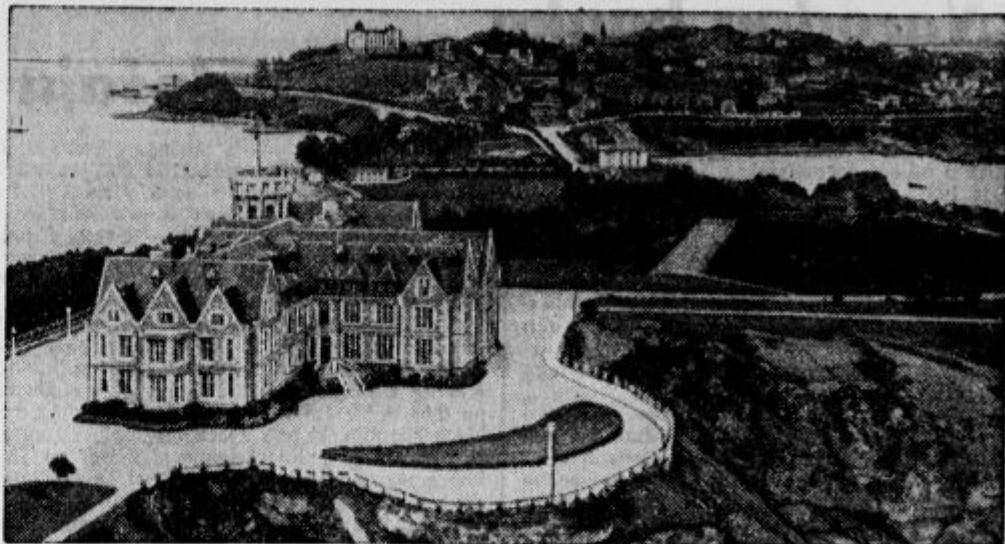
Vojaški strokovnjaki so tudi veliko pričakovali od tankov. Upali so, da se bodo tanki v tej vojski obnesli, da bodo vojskovanje docela spremenili. Toda polkovnik Claremoris je prišel do prepričanja, da se ta upanja v tanke niso uresničila. Lahke tanke so protitankovske strojnice z lahko uničile. Poleg tega pa so lahki tanki tako nesolidni, da ogenj njihovih lastnih strojnih pušk nima skoro nobenega pomena. Bolj nevarni bi bili utegnili biti težki ruski tanki, ki pa so tako »slepi« in počasni, da so jih včasih drzni pešci naskočili in jih lahko zaplenili. Kadar ti težki tanki skupaj nastopajo, nudijo tak cilj, da jih lahko uniči že ogenj iz navadnih pušk. Pač pa je mogoče te tanke s pridom

uporabljati v večjih masah po dobljeni bitki, ko je treba zasledovati sovražnika. V tem slučaju so tanki lahko namesto konjenice, če je seveda sovražnik že dovolj preplašen. Vendar je skušnja pokazala, da je za te namene še vedno boljše letalo, ki je mnogo bolj učinkovito.

Clovek bi mislil, da je vsaj v letalstvu vojskovanje na Španskem dalo kaj več koristnih naukov. Toda tudi glede letalstva moramo biti zelo previdni, ker so razmere na Španskem čisto svojevrstne. Najprej je treba naglasiti, da v početku vojskovanja niti ena niti druga vojskujoca se stran ni imela n arazpologo letalstva. Španija sploh ni imela na razpologo letališč za večje količine letal. Na drugi strani pa je še bolj res, da inozemstvo, ki je obema stranema pošiljalo letala, niti eni niti drugi strani ni pošiljalo samo dobrih in prvovrstnih letal. Obe strani sta dobivali med drugimi že zastarela letala.

Dalje pa se v španskem vojskovanju še ni zgodilo, da bi bila katerakoli stran uporabljala strupene pline. Če bi kdaj izbruhnila evropska vojska, bi letalstvo prav gotovo porabljalo tudi strupene pline, vsled česar je samo po sebi jasno, da bi tako vojskovanje bilo docela drugačno, kakor pa je sedaj na Španskem.

Vendar je špansko vojskovanje dokazalo, da je naglica v zraku največje važnosti. Nacionalisti so bili takorekoč brez moči zoper bombnike, ki je rdečim pošiljala Rusija. Ti bombniki so tipa »Martins«. »Nadvlada v zraku« še ne pomeni, da ima kdo največ letal. Italijanski polkovnik trdi, da število ne more nadomestiti dobre kakovosti letal. Vojne ladje so se zoper napade iz zraka lažje in bolje branile zunaj na širokem morju, kakor pa v luki, kjer je bila obramba skoro nemogoča.

Pogled na severno špansko mesto Santander, katero naskakujejo bele čete.

Kaj se zgodi s starimi časopisi

Kako Američani zbirajo stare časopise in jih prodajajo v Azijo

Iz Združenih držav Severne Amerike vsako leto izvozijo cele ladje starega časopisnega papirja v vse dele sveta, zlasti pa na azijski vzhod. Vrednost teh starih časopisov cenijo na več milij. dolarjev. Med starim papirjem, ki ga ladje nosijo v tuje dežele, je največ časopisnega papirja.

Medtem ko v Ameriki sami stare časopise porabljajo za zavijanje lončenih posod ter za zavarovanje pri transportu, je pa naloga starega časopisa na azijskem vzhodu docela drugačna. Stare časopise pobirajo in zbirajo od hiše do hiše. Včasih pa ljudje stare časopise nosijo na določene kraje, kjer jih kupcu potem vzame. Cena staremu papirju pa je seveda različna. Najceneje je, če kupec plača 1 funt tega papirja s pol centa. Včasih pa morajo plačevati za eno tono kar 16 dolarjev. Vse pa je seveda odvisno od tega, koliko je blaga in kakšno je blago. Odvisno pa je nazadnje največ od povpraševanja na azijskih tržiščih.

Z denarjem, ki ga iztržijo za star papir, pa potem pomagajo revežem. Včasih s tem denarjem ustanavljajo po šolah nove naprave za odpočitek učencev. Pred nekaj leti je tako zbiranje organizirala politenična visoka šola v Los Angelesu. Z denarjem, ki ga ji je vrgel stari časopisni papir, je potem ta šola kupila orglje, ki so vredne najmanj 25.000 dolarjev.

Preden papir nalože na ladje, ga morajo seveda primerno pripraviti, da ga morajo transportirati. Kupe papirja denejo najprej v hidravlične stiskalnice, ki imajo pritisk najmanj 3000 funtov. Tako ga stisnejo v štirioglate kocke ter ga povežejo z železnimi obroči. Nato vse skupaj zavijejo v platnene zavoje ter še enkrat z obroči povežejo. Nato vse skupaj zapečatijo.

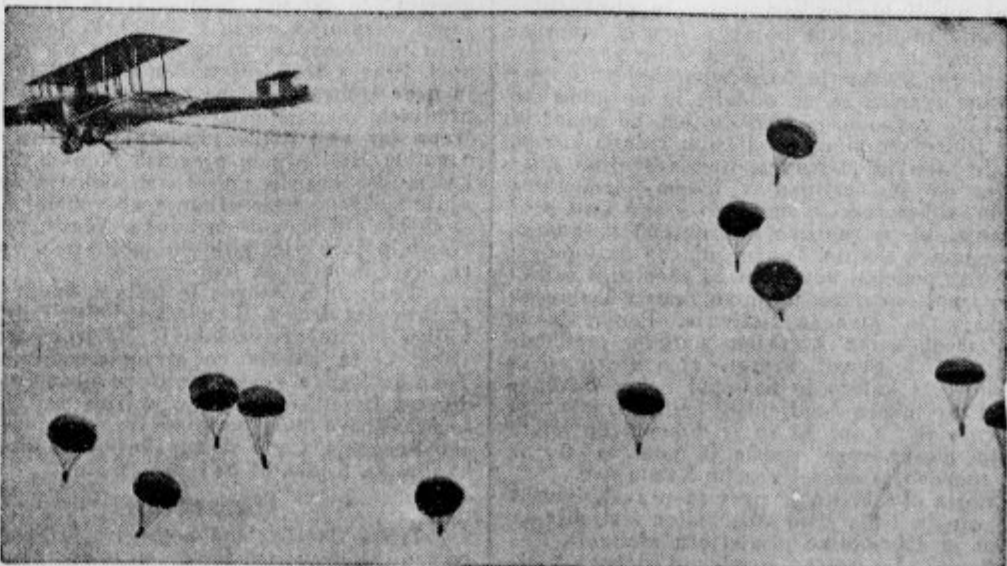
Ameriška trgovinska zbornica v Los Angelesu se je zanimala, kaj se potem s tem papirjem v vzhodnih azijskih deželah godi. Zastopniki ameriške trgovine v teh krajih so potem na vprašanja tako le odgovorili: V Honkongu velik del tega papirja porabijo za napravo cenenih poletnih pokrival, ki varujejo glavo sonca. Mnogo tega blaga pa gre še dalje iz Honkonga tja v Kanton ter v druge južne kitajske dežele. V Kantonu pokupijo ta stari ameriški papir po večini tovarne za igrače, katere iz tega papirja delajo punčke in druge igrače. Ena tretjina papirja pa, ki je bil uvožen v Honkong, se porabi za zavijanje, in sicer delajo iz njega male kartone za sol, ki jo v teh kartonih izvažajo v Kanton. V teh kartonih v Kantonu zavijajo tudi razne pomorske slaščice, sateže in svinjsko meso. Tudi za umetne cvetice in za rakete gre mnogo tega papirja. Z njim tudi podlagajo zabojčke in torbice iz pravega ali umetnega usnja.

V severnih deželah Kitajske pa porabijo ta papir za to, da z njim namesto s steklom zastirajo okna, da tako branijo mrazu in vročini dostop do človeških stanovanj. Na otoku Java je vrednost tega papirja tim večja, čim je kak kraj oddaljen od morske obale. Če kje v kaki javanski vasi kje v no-tranosti kaj kupiš v trgovini, boš strmel, ko boš videl, da ti bo trgovec kupljeni predmet zvil v kak stari papir ameriškega časnika, ki izhaja morda kje v San Francisku ali v Los Angelesu. Ker ta papir rabijo tudi za napravo šaljivih predmetov in

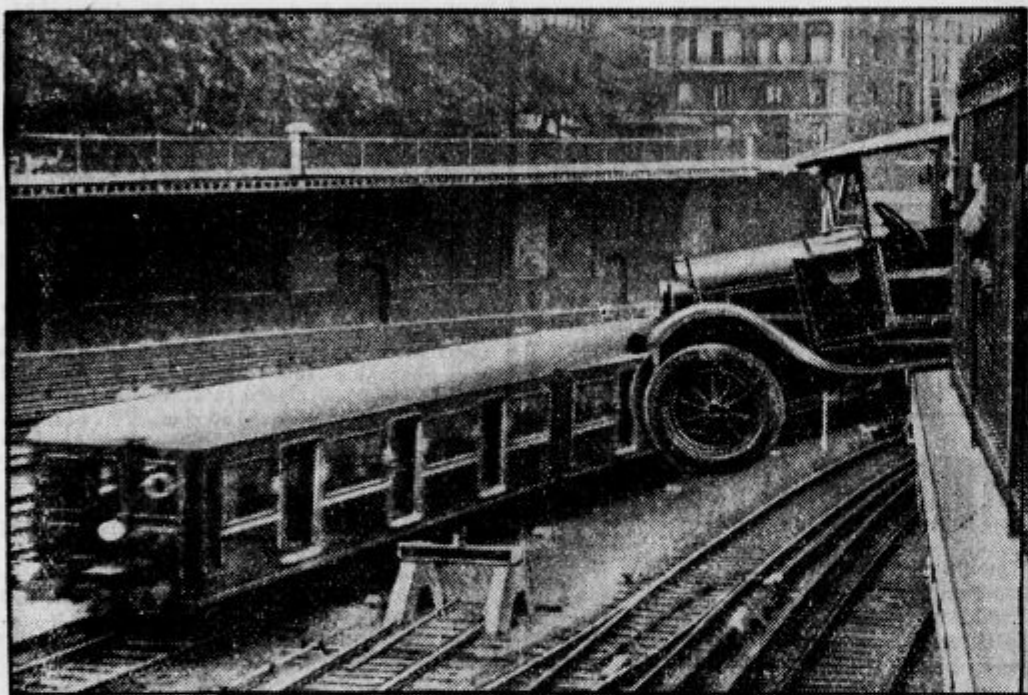
Ostanki indijanskih velikanov

Antropologi dveh ameriških visokih šol izkopavajo starine ob bregovih reke Washington River. Te dni so odkopali ostanke grobov nekega indijanskega plemena, ki ga lahko imenujemo »pleme indijanskih velikanov«. Doslej so našli okostja 6 možakov, katerih vsak je bil višji od 7 čevljev. Ker meri en ameriški ali angleški ali ruski čevljev 30,5 centimetrov, bi utegnil tisti indijanski velikan biti najmanj 2 metra 13 centimetrov visok. Torej je bil res velikan.

Kakor zagotavlja dr. Forest E. Klemens, so ti mrlišči pripadali človeški rasi, ki je doslej znanosti bila neznana. Doslej tudi še niso mogli natančno dognati, koliko so bili ti ostanki stari, vsekakor pa najmanj 1000 let.

Vaje z letali, ki za poskušnjo mečejo v padalnih živila na tla. Take vaje bodo javno kazane pri prihodnji prireditvi na londonskem letališču.

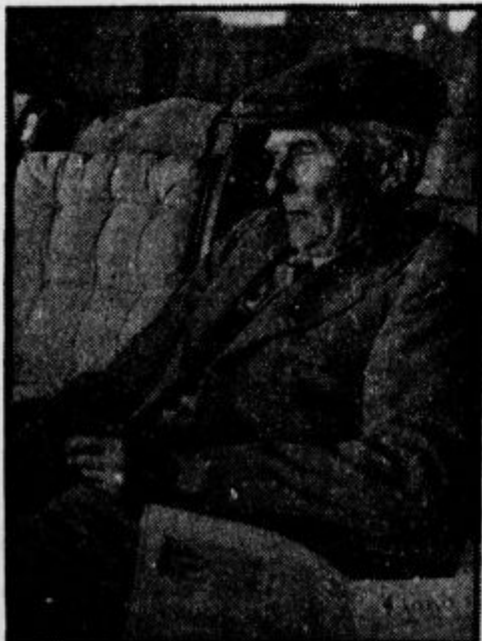
Sreča v nesreči se je zgodila te dni v Parizu. Avto je zavozil v ograjo ob cesti ter v zadnjem hipu obtičal med razbito ograjo, sicer bi bil zgumel na progo pariške cestne železnice, ki je po njej pravkar vozil vlak.

Operacija na ulici

Na močno prometni ulici v Rimu se je pred kratkim zgodilo tole:

Po cesti je privozil avtomobil po pravilni strani. Nasproti mu je po napačni strani privozil kolesar, katerega je avtomobil zagrabil ter ga vrgel ob tla. Kolesar je v širokem loku odletel na tla ter obležal nezavesten na tleh. Njegovo kolo pa je bilo vse razbito. Sofer, ki se je sam vozil v avtomobilu, je takoj ustavil svoje vozilo, skočil ven ter vzel iz avtomobila ročno torbico. Nato je pokleknil k ranjencu ter ga začel pregledovati.

Kmalu se je izkazalo, da je sofer zdravnik, ki se je ravno vozil k svojim bolnikom, ko se je zaletel v njegov avto kolesar. Sedaj je moral zdravnik kar na eredi ceste začeti zdraviti in operirati nesrečnega kolesarja. Najprej ga je obvezal, nakar mu je dal injekcijo zoper tetanus. Ponesrečeni kolesar se je kmalu nato zavedel ter je zdravniku začel navdušeno zahvaljevati. Tudi množica ljudstva, ki se je bila takoj po nesreči nabrala na kraj, se je začela elaviti dobrodušnega in milosrčnega zdravnika. Kolesar in ljudje so zdravnika tembolj elavili, ker so pričali, da zdravnik ni bil kriv nesreče, marveč le kolesar. Bilo je toliko slavošpevov, da je zdravniku že nerodno postalo ter se je hotel umakniti. To pa je bilo težko, ker je bilo okoli in okoli vse polno ljudi, kolesar pa je prosil zdravnika, naj mu pove račun, da mu dobroto z denarjem poplača.

Angleški admiral Fisher, ki je bil poveljnik angleškega sredozemskega brodogoja od leta 1932 do 1935, je umrl v Londonu.

Toda zdravnik o tem ni hotel nič slišati, nakar sta se zdravnik in kolesar na cesti pričkala, seveda le prijateljsko. Zdravnik se je smehljati ter se branil vsakega plačila. Ker pa je oni le silil vanj, je zdravnik krakomalo vzel iz žepa večji bankovec, ga hitro stisnil kolesarju v roke in odhitel rekoč, naj si s tem denarjem kolesar kupi novo kolo, ker je staro vse razbito. Zdravnik se je naglo odpeljal, za njim pa so mu glasno klicali navdušeni gledalci.

Neprijetna demonstracija

V mestu Oklahova v Ameriki tamkajšnji avtomobilisti tako divjajo po cestah, da je vedno več smrtnih nesreč na cestah. Zato so meščani organizirali čudno demonstracijo, ki je menda pač edina svoje vrste na svetu. Namen te demonstracije je bil ta, da bi soferje spominjali, koliko žrtev je zaradi njihovega divjanja. Samo lanskega leta so v tistem mestu soferji do smrti povozili 85 ljudi. Zato so demonstracijo tako uredili, da je teh 85 mrlčev v sprevedu marširalo ter tako protestiralo zoper soferje, ki so krivi njihove smrti.

Na čelu spreveda je vozil črno pregrnjen avtomobil, ki je na njegovi strehi bila velika mrtvaška lobanja. Za tem avtomobilom je stopalo 85 belo oblečenih prikazni, ki so nekako predstavljale tiste, kateri so bili od avtomobilov do smrti povozeni. Na drugem avtomobilu je bil narejen grob, ob katerem se je jokala črno oblečena ženska, znamenje vdove, ki ji je avto usmrtil njenega moža. Naslednji avto je vozil velik nagrobni kamen, ki je imel velik napis: »Povozil me je norec!« Na koncu spreveda so šli črno oblečeni evojki ubitih žrtev. Pravijo, da je čudna demonstracija svoj namen vendarle dosegla.

Najstarejši časnik na svetu

V kitajskem mestu Peking, ki se sedaj imenuje Peiping, izhaja časopis, ki je pač najstarejši časopis na svetu. List je prvič izšel leta 1100 po Kristusu ter je bil dolga stoletja uradno glasilo kitajskega glavnega mesta Peking. List nosi naslov »King Pao«. Vendar ta list ni izhajal v obliki časopisa, kakor izhaja dandanes, pač pa je takrat izhajal v obliki knjige. Ta knjiga je obsegala 12 listov, dolgih po 15, širokih po 10 centimetrov. Vsaka stran je imela po 7 stolpcev, vsak stolpec pa po 14 vrstic. List je bil ovit v rumenkast ovoj. Sčasoma pa se je list spreminjal, tako da sedaj izhaja kakor vsak moderni list.

120 duhovnikov zgorelo

Kakor poročajo s Soloveckih otočkov, je v tamkajšnjem taborišču političnih pregnancev nastal velik požar. V tem taborišču je zaprtih kakih 230 duhovnikov vseh veroizpovedi. Ker je požar nastal zelo naglo in se zaradi slabe gasileke in varnostne službe silno hitro razširil, je zgorelo 120 duhovnikov. Med žrtvami požara so tudi 3 škofje, kateri so lansko leto bili za 10 let pregnani na te otoke.

Sport

Belgrad : Praga : Bukarešta

Dobri rezultati — Belgrad drugi pred Bukarešto

V soboto in v nedeljo je bil v Pragi v Masarykovem stadionu lahkootletski troboj med Belgradom, Prago in Bukarešto. Tekmi je prisostvoval češkoslovaški min. predsednik dr. Hodža, ki je zastopal predsednika republike, pod čigar pokroviteljstvom se je tekmovalje vršilo. Navzočna sta bila razen drugih odličnih predstavnikov tudi še minister dr. Čeh in jugoslovanski poslanik Protič. Prvi dan je bil dosežen najboljši rezultat v skoku v višino kjer je Galanda postavil rezultat 1.92 m in stem nov češkoslovaški rekord. Pri teku na 100 m se je zgodil incident, ker je bil po osmih

nepravilnih štartih Romun Jordache izključen, narkar so Romuni odstopili še s svojim drugim predstavnikom Krasnom.

Rezultati prvega dne:

Met krogle: 1) Douda (Praga) 14.84 m, 2) Knotek (Praga) 14.46 m, 3) Vučević (Belgrad) 13.41 m, 4) Džurić (Belgrad) 12.26 m, 5) Marian (Bukarešta) 12.15 m, 6) Havalac (Bukarešta) 12.04 m.

1500 metrov: 1) Hošek (Praga) 4:04.4, 2) Goršek (Belgrad) 4:05.6, 3) Otahal (Praga) 4:08.4, 4) Dimicristea (Bukarešta) 4:17.8, 5) Bručan (Belgrad) 4:18.5, 6) Nikula (Bukarešta) 4:26.

Skok v višino: 1) Galanda (Praga) 1.992 m (češkoslovaški rekord), 2) Kymund (Praga) 1.81 m, 3) in 4) Tesko in Mitic (Belgrad) 1.75 m, 5) Terult (Bukarešta) 1.70 m.

400 metrov: 1) Kněický (Praga) 50.5 sek., 2) Rošický (Praga) 51.2 sek., 3) Nemes (Bukarešta) 51.4 sek., 4) Banskak (Belgrad) 52.5 sek., 5) Jordache (Bukarešta) 53.1 sek., 6) Zorja (Belgrad) 55.100 metrov: 1) Hanč (Praga) 11.1 sek., 2) Kling (Belgrad) 11.2 sek., 3) Huml (Praga) 11.3 sek., 4) Novaković (Belgrad).

Skok v višino s palico: Airhald (Bukarešta) 3.50 metra, 2) Patočka (Praga) 3.50 m, 3) Bakov (Belgrad) 3.40 m, 4) Voldrich (Praga) 3.40 m, 5) Banskak (Belgrad) 3.10 m, 6) Popović (Romunija) 2.80 m.

4x100 metrov: 1) Praga (Janský, Huml, Jahoda, Hanč) 44.2 sek., 2) Bukarešta 44.6 sek., 3) Belgrad 45.2 sek.

Po prvem dnevu je vodila Praga s 72 točkami pred Belgradom (42 točk) in Bukarešto 29 (točk).

Otvoritev plavalne šole

Dne 1. julija bo začela s sistematičnim delom novo ustanovljena plavalna šola na kopališču SK »Ilirije«. Pokroviteljstvo nad šolo je prevzel minister za telesno vzgojo g. dr. Rogič, nadzorstvo pa ministrstvo za telesno vzgojo. Šola bo začela z mladinskimi tečaji, ločeno za dijake in diakinje. K sodelovanju in nadzorstvu je pritegnila učitelje telovadbe na meščanskih šolah in nekatere profesorje na naših gimnazijah.

Mladinski tečaj je odprt za mladino srednjih šol. Tečaj je brezplačen, učenci plačajo le 1 Din vstopnine. Učenci so se prijavili na Vidov dan v svojih zavodih profesorjem, nakar se bo razdelilo učence v skupine, ki se bodo 2—3 krat tedensko večbale. Za vse učence je zbor 1. julija ob 8.30 pred kopališčem Ilirije, kjer bodo razdeljeni v skupine, za deklice pa 2. julija ob 8.30 istotam.

V teku julija meseca bo razpisan še splošni tečaj, ki bo imel namen, nuditi sposobnim plavalcem priliko za sistematični trening in pa tekmovalni tečaj za tekmovalce v plavalnem sportu. Avgusta meseca bo prirejen tečaj za plavalne učitelje.

Zveza slovenskih lahkootletskih klubov (službeno). Odbor Zveze slovenskih lahkootletskih klubov je na svoji seji dne 28. junija odredil za troboj Belgrad-Zagreb-Ljubljana za poedine discipline naslednjo reprezentanco: tek 200 m: Ster, Skušek, Gaborssek, Pleterssek; tek 100 m zapreke: Zupančič, Pleterssek, Zorja, Štok, Skušek; met diska hel. stil: Dobovšek, Jeglič, Stepišnik, Kajfeč; tek 10.000 m: Bručan, Krevs, Krpan, Osterman; tek 100 m zapreke: Skušek, Pleterssek, Zorja; skok v višino: Zgur, Marek, Slanina, Bratovž; met krogle: Osele, Zupančič, Marek, Jeglič; tek 100 m: Ster, Zupančič, Šusteršič, Pavlič, Zgur; tek 100 m: Pleterssek, Skušek, Gaborssek, Zorja, Goršek; troboj: Korde, Požar, Zgur, Perpar, Bratovž; tek 1500 m: Krevs, Goršek, Kotnik, Kosir; met diska prosti stil: Kajfeč, Stepišnik, Dobovšek, Jeglič; maratonski tek: Pere, Tavčar, Kvas, Tinta; skok ob palici: Zupančič, Pribošek, Gasperšič, Oroszy; met kopja: Slapar, Kajfeč, Illovar; tek 800 m: Gaborssek, Goršek, Zorja, Pogacnik; skok v daljavo: Zolotom; Požar, Zgur, Stepišnik, Pavlič, Putinja; tek 5000 m: Krevs, Bručan, Srakar I.; met kladiva: Ste-

pišnik, Zupan, Jeglič, Korde. — Val gori imenovani atleti se morajo javiti tehnični referentu Zveze najkasneje pol ura pred pričetkom tekmovanja na igrišču SK Primorje.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 29. junija: 9.30. Vreme, poročila — 9.35. Varski govor (g. Valerijan Ušak) — 9.50. Prenos cerkvene glasbe iz Celja ob priliki tabora slov. fantov in moš. — 10.30. Akademski pevski kvintet — 11.30. Otroška ura (vodi gde. Vencajzova) — 12. Rudi Wiedoft igra saksofon (plošče) — 12.15. Operetni naupi. Sodelujejo: ga. Olga Kolarjeva, g. Svetozar Banovec in Radliski orkester — 13.30. Vreme, poročila, spored — 13.15. Nadaljevanje koncerta operetne glasbe — 17. Kinet. gospodarska navodila in tržne cene — 17.30. Benjamin Ipavec: Tienk — slov. spevoigr. — 18.30. Kar. šolice, to dobiti (plošče po željah) — 19.30. Vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30. Nac. ura: Predavanje ob priliki kongresa Nabavi. Zadrž. drž. namestencev (Mitko Stibler) — 19.50. 10 minut zabave — 20. Vesela igra: Opolnoči, ko vse že spi... (člani Nar. gled. v Ljubljani), vmes koncert Rad. orkestra — 22.30. Vreme, poročila, spored — 22.15. Trio mandolin (gr. Antunovič-Harslak-Prisvek).

Sreda, 30. junija: 12. Kvarteti vesele pesmi pojo (plošče) — 12.45. Vreme, poročila — 13.30. spored, obvestila — 13.15. Vreme, poročila, spored, obvestila — 13.30. Nac. ura: Ljudjevi Gaj kot politik (Vencelides iz Zagreba) — 19.50. Naši hrošči. II. del predavanja (g. Peter Gilly) — 20.10. O polhograjskih dolomitih in volčinu (g. Praprotnik Anton) — 20.30. Zabava in za ples (plošče) — 21. Orgelski koncert z vmesnim samospevi. Sodelujeta: ga. Zlata Gunglencac in g. prof. Pavel Randigaj — 22.30. Vreme, poročila, spored — 22.15. Koncert Rad. orkestra.

Četrtek, 1. julija: 12. Balalajke, mandoline in tamburice (plošče) — 12.45. Vreme, poročila — 13.30. spored, obvestila — 13.15. Koncert franc. operne glasbe (Rad. orkester) — 19.30. Nac. ura: Mesečni pol. pregled (iz Belgrada) — 19.50. 10 minut zabave — 20. Harmonika igra (plošče) — 21.10. Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarčič) — 20.30. Koncert pevskoga zbora — 21.30. Beethoven: Fidelio, uvertura (plošča) — 22.30. Tiho prihaja mrak... (Rad. orkester) — 22.30. Vreme, poročila, spored — 22.15. Zvoki v oddih (Rad. orkester).

Pokalni brzoturnir SK Grafike

Dopoldne ob 8.30.

Slavija, Moste, Korotan, Grafika II. —

Popoldne ob 15.00:

Hermes, Reka, Slovan, Grafika I.

— Igrišče ASK Primorje — Vstopnina nizka —

Za vsakega nekaj

Zadnji rezultati Wimbledona

Wimbledonski turnir se bliža koncu. Zadnji rezultati: Poedinci: Von Cramm:Mako 6:0, 6:2, 6:3; Crawford:Shaffi 6:4, 6:3, 8:6; Austin:Lacroix 6:2, 6:1, 6:0; Henkel:Hare 6:4, 3:6, 3:6, 6:2, 6:3; praški »Tagblatt« pravi, da je naš Punčec proti Henkelu bil čisto brez moči, dočim je Pallada proti Mac Grathu napravil priliko, ko bi lahko zmagal.

Znani naš »francoski« nogometaš Aca Živkovič, ki je prej igral v zagrebškem Gradanskem, sedaj pa v pariškem Racingu, se je te dni mudil v Belgradu. Demantiral je vesti praških listov, po katerih bi se preselil v Prago in izjavil, da bo še dalje igral za »Racing«. V četrtek pa bo baje gostoval v moštvo Gradjanskoga, ki bo v Zagrebu odigralo revanžno tekmo s torinskim Juventusom. Prvo tekmo je v nedeljo dobil v Belgradu z rezultatom 1:0 (0:0).

Veslaške tekme za prvenstvo Podonavja so se v nedeljo vršile na Donavi pri Smederevu. V četvercu preklopne gradnje je zmagal proti pričakovanju novosadski »Danubius«, v tekmi četvercev s krmarjem prav tako, Stipanović je zmagal v skifu, v tekmi osmercev pa je prvi prišel na cilj čoln zagrebškega »Gusarja«. Tekmam je prisostvoval grški poslanik, nekaj časa pa tudi minister za gozdove in rube.

Nekateri izvrstni rezultati so bili doseženi na lahkootletskem dvoboju Madjarske proti Nizozemske: »Budimpešti. Izboljšani so bili trije holandski rekordi: Ošendargo (N.) je tekel 100 m v 10.4, Baumgarten (N.) 400 m v 48.8, Varszeghy (M.) je zalučal kopje 66.20 m daleč, Darany pa kroglo 15.38 m.

Jugoslovanska teniška zveza je suspendirala za pet let znanega belgrajskega igralca Mihajla Čikoša.

Na motociklističnih dirkah za nagrado Nizozemske je zmagal v kategoriji 250 cm Nemec Winkler na stroju D. K. W. s povprečno hitrostjo 126 km na uro, 2. Irec Tyrell Smyth (Excelesior). V kategoriji 350 cm Anglež White (Norton), 136 km na uro, 2. Anglež Frith (Norton). V kategoriji 500 cm pa Nemec Gall (W. M. W.) s hitrostjo 148 km na uro, 2. Anglež Daniel (Norton).

Vse športne odnose je prekinila sovjetska Rusija s Češkoslovaško. Vzroki imajo ozadje seveda v politiki.

Tour d'France, največja kolesarska dirka, se bo pričela te dni. Italijani, ki so v tej konkurenci, kakor vedno, tako tudi letos močno zastopani, so svoje moštvo že poslali. O tekmi bomo izbrpno poročali.

Jugoslavija bo prihodnje leto ostala v tekmovalju za srednjeevropski nogometni pokal, je napisal v dunajski »Freie Presse« sekretar M. C.: komiteja, dr. Gerš. Takole pravi med drugim: »Nova udeležnica, Jugoslavija in Rumunija, sta sicer v prvi rundi iz Mitropa-kupa izpadli, vendar sta poslali dobroorganizirani in močni moštvi, ki sta se tudi harmonično uživali v organizaciji tekmovalja. Po mojem mišljenju ni nobenega razloga, da bi ti napredni športni državi naslednje leto ne pritegnili v to tekmovalje.« Upajmo, da bo pri tem tudi ostalo.

Agnes Günther:

Dušica - Rožamarija

Dušica je imela prav. Knez se je vznemirjal, če je razmišljal o mnogih ljudeh, ki bi videli njegovo ubogo malico in kako bi njene čudaške govorice šle od ust do ust. Povzročila bi lahko kaj nedostojnega. Mogla bi sezuti čevljiče ali še kaj hujšega zakriviti... Gospa Hardenstein jo je morala ljubeznivo tolažiti.

Danes nosi dušica čevljiče svoje radosti, venec iz zlatih vrtnic in obleko iz tila s srebrno vezeno po načrtih Harra. To še vseeno ni prava srebrna obleka, toda ji je že precej slična. In zdaj stoji na prstih in prosi Harra: »Poglej me, kako sem ti všeč?« Harro nekam zaskrbljivo zmajuje z glavo. Bolj kot nekaj je danes prepričan, da je nesposoben vzgajati princeze.

»Zelo čudna je ta obleka, Harro,« toži gospa Hardenstein.

Obleka je napravljena iz egiptovskega tila, katerega je bil Harro od nekdaj prinesel. Prevezena je s trakovi iz tenkovnanega srebra v preprostih vzorcih. Zdaj pa je že sam Harro make osupel radi vtisa, katerega napravi otrok. Ta obleka še bolj poudarja tajinstvenost, svečano nežnost, ki je itak obdaja otroka.

»Prosim vas, Harro,« zasepeče gospa Hardenstein, »to je predrafaelski angelček, kakor jih lahko vidimo na vsakem oltarju. In vendar vam je znano, kako pomemben je prvi vtis!«

»Potem je pa ravno prav, da vidi mati otroka v obleki, ki poudarja njegovo posebnost... Sicer pa vam slovesno objubljam, da se nočem nikdar več vtikati v toaletne zadeve!«

TRIPERESNA DETELJICA

Spisal M. Kunčič. — Ilustriral M. Sedej.

Nande in Jožek sta smuknila v temno vežo. Hišna vrata so bila še odprta. Nande je zavil v ožek hodnik na desno, Jožek pa je stekel po stopnišču navzgor. Pred kuhinjskimi vrati je obstal in pridržal sapo. Slišal je ropotanje šivalnega stroja. Narahlo je pritisnil na kljuko in stopil v kuhinjo ko tat. Nič kaj prijetno mu ni bilo pri sru.

Mati je dvignila glavo iznad šivalnega stroja in ga očitaloče pogledala: »Kje si se pa polepal tako dolgo?«

»Saj se nisem polepal,« se je opravičeval Jožek. »Veš, pri Polaj-narjevih sem bil. Igrali smo se. Saj so vendar počitnice!«

Mati je zmajala z glavo in rekla:

»Res ne vem, kaj te tako vleče tja. Niti pol urice ne moreš strpeti doma. Ze vidim, da bom morala večkrat vzeti šibo v roko!«

Jožek je povsili glavo in nekam nerodno mu je bilo.

»Na štedilniku imaš večerjo,« je z nekoliko mehkejšim glasom rekla mati.

Jožek je vzel lonček s štedilnika, ga položil na mizo, zajel dvakrat, trikrat, potem pa je žlico odložil.

»Ne morem več. Nisem nič lačen,« je odgovoril Jožek.

»Ali si bolan?« je zaskrbelo mater. Ona paš ni mogla vedeti, da se je bil najedel tort...

»Kaj še! Zdrav sem kot riba,« se je prisiljeno nasmehnil Jožek.

Mati ga je nekaj časa molče motrila, potem je vstala, odšla v sobo in pripravila posteljo. Preden je legel, ga je še mehko pobožala po glavi in skrbno odela.

Jožek tisto noč dolgo ni mogel zaspali. Nemirno se je premetaval po blazini.

Ze je zagrmel v daljini strel iz topa... Ne da ee nič več spremeniti. »Bela lilija na oltarju,« si misli Harro. In kako se prilaga srebro nežnemu telesu, gladko in svetlo, kakor kačja kožica in kako se giblje v ritmu. Rožni venec na glavi oživlja čudovito to beloto in srebro!

Gospodična Klara je pri tretji kitici svoje pesmice srečno običala. Toda lepe rjave oči mlade kneginje so tako radostno žarele, da je zopet našla pravo nit in srečno končala. — Konji, katere so bili zdoserali za današnji dan z živjoklici šolarjev, so se le prav malo vznemirili.

Knez in kneginja sta izstopila iz kočije ter šla počasi preko mosta, ki vodi čez grajski jarek. Ob grajskih vratih, kjer vise preproge, stoji osamel otrok ter ju pozdravi z besedami: »Dobrodošla, papa in mama!« Tako je bil žele oče. Gospodje v irakih so stopili malce nazaj in kneginja je vprašala nekoliko v zadregi: »Ali mi hočeš dati poljubček?«

In mlada, lepa žena z rjavimi očmi se skloni k otroku, ki misli, da mora reči še nekaj izrednega. Zato objublja, da hoče biti vedno toli ljubezniva, kot le more.

In kneginja je zadovoljna, da je na neprijetni trenutek mimo. Brž se zravna. Oči vseh so uprte vanjo. Zdaj šele sme dušica pozdraviti očeta. Ko jo knez pogleda, se mu zasveti v očeh. Vzame jo za roko in vsi trije stopajo po stopnišču navzgor v sprejemno dvorano. Tu jih pričakujejo: gospoda iz sosednjih gradov, veljaki iz mesta in župnik. Vsa izpregovorila nekaj primernih besed. Mlada kneginja pa mora odgovarjati, se smehljati in izpregovoriti nekaj besed, ki ne pridejo vedno na pravi naslov. Knez še vedno drži malico za roko, kot bi se bal, da se mu ne izmuzne ali ukrene kaj nedostojnega. In vseh oči so obrnjene vanjo in v njeno mlado mater. Nikdar še niso videli od blizu otroka, o katerem se je toliko govorilo. Vozila se

je vedno mimo s svojimi spremljevalkami ali pa je hodila v park na svoje igrišče. In okrogla gospa Statten si ni mogla kaj, da ne bi svoji sosednji zasepetala na uho: »Ne bi bila mislila, da imajo Brauneckerji nekaj tako ljubkega! Ste li poznali princezo Heleno? Prosim vas, pogledite si te slike ob stenah! Kako so ti moške dostojanstveni!«

Dušica ima danes srečen dan. Vede se brezhibno. Odgovarja celo na vsa vprašanja še dokaj pravilno ter se zaveda, da se mora pred starejšimi damami in pred gospodim župnikom prikloniti. Knez je vzrodošen. Pravkar je zapazil grofa Thorsteina, ki stoji malce ob strani. Brž se obrne h kneginji ter ji reče:

»Draga Šarlota, zdaj ti pa moram predstaviti našega najbližnjega sosedo, grofa Thorsteina. Kako je s slavno umetnostjo? Procvita in uspeva? Grof Thorstein se bo proslavil kot slikar in na naš gozdni kotiček bo padel odsvit njegove elave.«

Mlada kneginja zre z vidnim dopadenjem na orjasko postavbo sosedo ter reče v šali: »Nas že zdaj prekaša!«

»Zdaj ne, presvetla,« odgovori grof Thorstein ter se pripogne, da bi poljubil kneginji nežno roko. »Jaz sem vaše svetlosti najudanejši in najhvaležnejši človek. Grof Braunnack mi je dal mnogo, za kar ne morem biti nikdar dovolj hvaležen!«

»To so zelo prijazne besede,« odgovori mlada kneginja. »Vi bivate vse leto na Thorsteinu. Bomo gojili dobro sosedstvo in se često videli!«

Oči kneginje se ponovno vračajo k impozantnemu možu. Drugi gospodje so večinoma starejši. Mlademu princu in bratranču, z odkritim in svežim obrazom, se modri trak imenitno podaja. Vneto se razgovarja z dušico in ta si misli: »Tudi ta bo prijeten sosed... Po končanem sprejemu se vsi poslovijo. Nekaj od teh ljudi bo zopet prišlo k večerji!« Kneginja je srečno prestala svoj prvi sprejem.

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani je pod predsedstvom s. o. s. dr. Prešerna, v navzočnosti častnega sodnika Krisperja in s. o. s. dr. Rupnika kot sodnikov v pravdni stvari tožeče stranke: Tvrde Philips jugosl. trgovsko a. d., Beograd, ki jo zastopa dr. Viktor Vovk & dr. Anton Urbanc, odvetnika v Ljubljani, zoper tožene stranke: 1. Tvrdo »Radio« r. z. o. z. v Ljubljani, 2. Bizjaka Franceta, ravnatelja prvotožene, in 3. Jenko Slavo, prodajalko akviziterko pri prvi toženki, ki jih zastopa dr. Pretnar Matej, odvetnik v Ljubljani, radi neoljalne konkurence app. na podlagi z obema strankama opravljene ustne sporne razprave razsodilo tako:

I. Toženima strankama tvrdi »Radio« r. z. o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, in Slavi Jenkovi, prodajalki-akviziterki pri njej se prepoveduje ponavljanje in širjenje vesti, ki škodujejo imenu in ugledu tožeče stranke, posebno pa trditi, da so od tožeče stranke odjemalcem v nakup ponudeni radijski aparati tako narejeni, da so aparature stare, a samo škatle nove.

Navedeni toženi stranki sta dolžni v bodoče opustiti vsako izjavo, s katero bi se hotelo komurkoli povedati, da bi ne bili radijski aparati tožeče stranke, ponudeni kupcem v nakup, popolnoma novi, in sicer po aparaturah in po škatlah in sploh v celoti.

Imenovani toženi stranki sta dolžni poskrbeti za objavo pravomočne sodbe pod I., a brez razlogov, v tej pravdi v ljubljanskih časopisih »Jutro« in »Slovenec«.

Tožena stranka Slava Jenkova je dolžna plačati tožeči stranki znesek 1000.— dinarjev.

Vse to v 15 dneh, če ne bo izvršba.

Pravdni stroški med navedenima strankama se med seboj pobotajo, višji tožbeni zahtevek glede navedenih dveh tožencev pa se zavrne.

II. Zavrne se v celoti tožbeni zahtevek, v kolikor se nanaša na toženega Bizjaka Franceta, ravnatelja tt. »Radio« v Ljubljani, ki se glasi:

Toženi stranki se prepove ponavljanje in širjenje vesti, ki škodijo imenu in ugledu tožeče stranke, posebno pa trditi, da so od tožeče stranke v nakup nuden radijski aparati tako narejeni, da so aparature stare, samo škatle nove, dalje da je tožena stranka dolžna opustiti v bodoče vsako izjavo, s katero bi se hotelo komurkoli povedati, da bi ne bili radijski aparati tožeče stranke, ponudeni kupcem v nakup, popolnoma novi, in sicer tako v aparaturah, kakor po škatlah in sploh v celoti, da je tožena stranka dolžna poskrbeti za objavo pravomočne sodbe v tej pravdi v ljubljanskih časopisih »Jutro« in »Slovenec«, da je dolžna plačati tožeči stranki odškodnino Din 51.600.— ter povrniti pravdne stroške — vse to v 15 dneh, če ne bo izvršba.

Tožeča stranka je dolžna povrniti toženi stranki Bizjaku Francetu na Din 4.145.25 odmerjene pravdne stroške v 15 dneh, če ne bo izvršba.

S SHELL BILJOBRANOM POLETNIM

uničite škodljivce, ki napadajo in uničujejo zelene dele stebel, kakor listne uši, gosenice jabolčnega zavijača, gosenice gobarja itd. Hitro deluje, ne škoduje listom in ostalim zelenim delom stebel.

Obširna pojasnila in ponudbe zahtevajte od proizvajalca:

Jugoslavensko Shell d. d., Zagreb, Gajeva ulica 5

Z vzdihljajem, ki priča o tem, kako ji je odleglo, zdrsne na divan... Knez sede smehljaje se k njej.

»Srečno smo prestali! In kaj porečeš k malici?« Ta gospa Hardenstein je zlata vredna! Ljuba Šarlota, nikar ne pozabi izpregovoriti z njo nekaj prijaznih besed! Oan gotovo to pričakuje... Da je malica tako okroglih ličec, da ni nič nerodnega in nedostojnega zagrešila, ... to je v prvi vrsti njena zasluga.

Zdaj nagovori knez malico:

»No, malica, kako pa ti izgledaš?«

»Lepo, papa!«

»Kdo ti je pa to povedal? Kdo te je napravil tako ničemerno?«

»Nič mi ni tega rekel. Citala sem to v Harrovih oreh.«

»Kdo je ta Harro?« vpraša kneginja, ki jo je s tolikim občudovanjem motrila. »Morda gospod bratranec?«

»Ne, to je grof Thorstein, njen najboljši prijatelj.«

»Ah, ta slikar! Ali si se s tem le salil?«

»Ne. On je res slikar in njegovo sliko z malico si moramo še pred večerjo ogledati. Moramo mu izreči priznanje.«

»Ali me čakajo morda še kake druge dolžnosti?« se namrdne mlada gospa.

»Le še ta dolžnost, da se še enkrat nalepotejš in upam, da boš prav tako vzbudila občudovanje kakor malica. Zdaj pa, malica, hočeva mami pokazati njeno sobo. — Zelo bi želel, da bi ti bila povšeči. Je pač stara hiša, to se ne da prikriti.«

»Donnevam, kaj bi bila v labirintu. Ti hodniki, te stopnice in, ah, ta vhod! Vse diši malo po prababici. Ali prav gotovo veš, da se ta ne izprehaja tod? Kaj, ko bi bila z menoj nezadovoljna?«

»O ne,« zakliče dušica, »gotovo ne!«

Toda oče hitro prepreči vsako nadaljno besedo ter reče dušici:

TEL. 22-21 **UNION**
Velešim po znamenitem romanu Clauda Farrera
Novi ljudje
v glavni vlogi HARRY BAUR
Predstave danes ob 17. in 21. uri

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonoska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znambo.

Službe iščejo

Zaposlitev

v pisarni, kot šofer, sluga ali delavec v tovarni išče mladenič, močan in zdrav. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kranj« št. 10221. (a)

Za gospodinjstvo

v župnišče želim priti. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10.372. (a)

Iščem službo

sluge in šoferja. Opekarska cesta 17. (a)

Dekle

išče službo. Gre tudi za postrežnico. Naslov pove upravnica »Slovenca« pod št. 10.397. (a)

Absolvent

kmetijske in vinčarske šole z odličnimi spričevili in praktično, išče namestive. Naslov v upr. »Slovenca« Maribor pod št. 1122. (a)

Vajenci

Vajenke

za veženje in predtisk — sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana. (v)

Učenka

z 1 do 3 razredi meščanske šole se takoj sprejme v modno trgovino. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vajenka« št. 10.136. (v)

Učenca za pekarno

takoj sprejme Lavtizar Gašper, Kranjska gora.

Kleparskega vajenca

sprejem. Ponudbe pod »Priden in bister dečko« 10.360 upravi »Slovenca«.

Učenko

sprejme trgovina mešane blaga. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Poštena« 10.375. (v)

Pekovskega vajenca

takoj sprejme pekarna Logar, Golnik. (v)

Službo dobe

Pletilje za rokavice

dobro izurjene, sprejem. Oddam tudi na dom. — Naslov v upravnici »Slovenca« pod 10.398. b

Postrežnico

sprejem. Oddam za brezplačno stanovanje. Ponudbe pod »Dobra« št. 10.376 upravi »Slovenca«.

Gospodično

za samostojno vodstvo prodajalne v Zagrebu — išče tukajšnja industrija. Ponudbe z navedbo višine razpoložljivega kapitala upravi »Slovenca« pod »Stalna služba in soudeležba« št. 10.340. (b)

Dekle

pridna, poštena, popolnoma zanesljiva, stara okoli 25 let, ki zna kuhati in pomagati v gostilni ter govoriti tudi nemško — sprejem. 1. julija. Naslov v upravnici »Slovenca« v Mariboru pod št. 1128.

Prodajalka

v trgovini z mešanim blagom, ne pod 24 let stara, Gorenjka, poštena in verna, dobi stalno službo z avgustom v letovišču na Gorenjskem. Celotna oskrba v hiši. — Ponudbe v upravnici »Slov.« pod »Gorenjka« št. 10.066.

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone

kupujemo po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Kupim vinske sode

od 50 do 8000 litrov. Ponudbe z navedbo cene v upravnici »Slov.« v Mariboru pod »Vinski sodi« št. 10.331. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

STARO ŽELEZO

metale, litino, dele strojev — kupim vsako množino. — Plačam najvišje cene.

Justin Gustinčič

[Pohišstvo]

Lepa jedilnica

gospodarska, izrezljana, kot nova, naprodam po zelo ugodni ceni. Več v trgovini okvirjev Götzel, Tyrševa cesta. (s)

Prodamo

Buret,

lister in vsa letna oblačila nudi v elegantni izdelavi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. (l)

Za birmo

ročne torbice od 8 Din naprej v veliki izbiri pri Ivanu Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta 13. l

Železne postelje

po naročilu, posteljne mreže iz pocinkane in pobakrene žice, ter vrtno zložljive železne stole dobite najceneje pri: Strgulac Pavel, Gospodarska cesta 13, Ljubljana. (l)

Za potovanje

ročne kovčke, torbice, nahrbtnike itd. v veliki izbiri pripravlja IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova cesta 13. (l)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Neboščinika«.

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani. TELEFON ŠTEV. 25-73

2951

DRVA

PREMOG

IV. SCHUMI

DOLENJSKA

CEITA

Najboljši trboveljski premog

brez prahu koks, suha drva I. Pogačnik Bohoričeva 5 Telefon 20-55

Obrtno pravico

kemične stroke in recepte prodam. Maribor, Težno, Cankarjeva ul. 56, levo. (l)

Naprodaj stavbni material

jahalnice na Bleiweisovi cesti. Natančne informacije v pisarni dr. F. Luckmanna, Ljubljana, Gradisce 4. (l)

Koleselj

skoraj nov, naprodam. — Maribor, Vojašniški trg št. 3. (l)

Elektrulux-hladilnike

brez motorja, na električni, plinski ali petrolejski pogon, prodaja na ugodna odplačila Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25/1 telefon 25-80. (l)

Vino silvanec.

odlične kakovosti, prodaja iz lastnih gorov 10 litrov in več po 4 Din in trošarina. Naslov v upr. »Slovenca« pod 9568. (l)

Pekarno

dobrodošlo, dobičkanosno prodam v letoviščarskem kraju na Gorenjskem. — Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod 10.395. l

Za jesensko setev

nudi trdka FRAN POGAČNIK d. o. z., Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) c. št. 33 sivo in črno ajdo, koruzo, grahoro, rdečo deteljo in repo v najboljši kakovosti in po najnižji dnevni ceni.

Posedstva

Nova hiša z velikim vrtom, ugodno naprodam. — Polzve se v Celju, Zavodna 63. (p)

Kupim hišo

prilagodno za manjšo trgovino, z majhnim posestvom. V pošto pride samo v prometnem kraju. Plačam v gotovini. — Naslov v upravnici »Slov.« pod št. 10.310. (p)

Posedstva,

mestne in podeželske, trgovske in stanovanjske hiše, vile, gostilne, graštine, žage, mline prodaja in prevzema: Posredovalnica Ivan Godina, Maribor, Aleksandrova cesta 30.

+

Samo petindvajset pomladi je bila z nami, a danes dotrpela naša preluba

Veruška Golob

Pokopljemo jo na praznik sv. Petra in Pavla ob štirih popoldne v Zagorju. Molimo zanjo! Zagorje ob Savi, 28. junija 1937. Potrti ostali.

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno obračun posredovalec — Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Več lepih parcel

v bližini carinarnice, ob novi plečnikovi cesti, naprodaj. Polzve se: gostilna »Kavarna«, Vilharjeva cesta 25. (p)

V novi Koslerjevi hiši

na vogalu Vošnjakove in Dvorčakove ulice se odda za dve lepi trisobni stanovanji za 1. VIII. t. l. Natančne polzvedbe v odvetniški pisarni dr. F. Luckmanna, Ljubljana, Gradisce 4. (c)

V Brežicah

in okolici se naprodam hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposestva. — Pojasnila pri inž. Miklav Otmar, Brežice. (p)

Stanovanja

ODDAJO:

Eno-, dvo- in trisobno stanovanje oddam na Gosposvetski cesti 10. Informacije daje hišnica. c

Dvosobno stanovanje

komfortno, s predsobo, kabinetom, kopalnico in balkonom oddam v novi hiši v Jesenkovi ulici 4. biveše igrišče Ilirije. Informacije pri: Delkin, istotam. (c)

Trisobno stanovanje

komfortno, zračno, sončno, z balkonom, v novi villi, se odda s 1. avgustom. V bližini tramvaj-ske postaje. Informacije: Urbančič Anton, Oražnova ulica 5, konec tobačne tovarne, od treh popoldne dalje. (c)

SOBE

ODDAJO:

Prazno sobo oddam za 50 Din. Galje-vica 60. (s)

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, klavirjem in kopalnico takoj oddam. Streliška ul. 33/II. (s)

Obrt

Gumbe, plise, entel, ažur predtisk in monograme hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Razno

Deklico ali dečka vzamem v rejo. Štepanja vas 87 pri Ljubljani. (r)

Okrožni urad

za zavarovanje delavcev v Zagrebu je razpisal za novo zgradbo Okrožnega urada za zav. delavcev v Osijeku licitacijo inštalacije centralne kurjave, vodovoda, kanalizacije in sanitetne opreme za dan 21. julija 1937 pri Okrožnem uradu za zav. del. v Osijeku. Natančne informacije za ta razpis se dobe pri Okrožnem uradu za zav. delavcev v Zagrebu, Mihanovičeva ulica 3/IV., ali pri Gradbeni upravi Okrožnega urada za zav. delavcev v Osijeku, Nodilov trg 4.

LETUVIŠČA

Letoviščarjem

se priporoča »Gostilna Tavčar«, Poljane nad Skofjo Loko. Celodnevna oskrba 30 Din s stanovanjem vred. (L)

GOSTILNA IN PENSIION

»PRODNIK« STANOVICA

na čistem planinskem zraku, krasna gorska izprehajališča, naravno kopališče, avto postajališče in izborna kuhinja. Pension od 30 Din.

Letovišče na Jadranu

V novi villi, vse udobno, stili, prvovrstna kuhinja, lastna plaža. — Pavšalna cena vključno vse takse 53 din. — Vila Stefica, Omlas pri Sušaku. (L)

Trgovskega pomočnika

specijske ali kolonijalne stroke, kateri čuti sposobnost in bi imel veselje za potovanje, se išče. Predizobrazbo dobi pri trdki. Zdrava narava, odprnost predpogoj. Starost 25 do 30 let. Razven slovenskega in hrvatskega jezika mora obvladati tudi nemški jezik v govoru in pisavi. Če odgovarja in je lahko podučljiv, resen in delaven človek, lahko računa na dolgoletno nastavitve. Ponudba s sliko in natančnim popisom dosedanjega službovanja in šolanja na upravo lista pod »Znamkini predmet 1937/10005«.

+

Zapustila nas je naša predobra zlata mamica in teta, gospa

Marija Boncelj

soproga zvan. drž. žel.

dne 27. junija po dolgem mukepolnem trpljenju. Pogreb se bo vršil v torek, dne 29. junija, ob 3 popoldne iz hiše žalosti Janševa ul. 11. Ljubljana, 28. junija 1937.

Zalujoči soprog in hčerka.

+

Zapustil nas je nad vse ljubljeni soprog, oče, stari oče, itd., gospod

Oroslav Hočevar

vladni pristav v pokoju

Blagega pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v torek, dne 29. t. m. ob 17. uri iz hiše žalosti, Rožna dolina cesta X. št. 8 na pokopališče na Viču.

Ljubljana, dne 27. junija 1937.

Rodbini: Hočevar - Murgelj.

+

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je previden s tolažili svete vere, umrl naš ljubljeni soprog, oče in stari oče, gospod

Balanč Lovrenc

višji sodni oficijal v pokoju

K večnemu počitku ga spremimo v torek, dne 29. junija 1937 iz hiše žalosti, Dolenji Logatec št. 168, na farno pokopališče. Dolenji Logatec, dne 27. junija 1937.

Zalujoče družine: Balanč, Premru, Polli in Gärtner. Brez posebnega obvestila.

+

V globoki žalosti naznanjamo, da je vsemogočni Gospod nenadoma poklical k Sebi po zasluženosti plačilo našo ljubljeno hčerko, sestro, teto in svakinjo, gospodično

Julijano Kocijančič

učiteljico v Trzinu

Truplo nepozabljene bo prepeljano v sredo, 30. junija ob pol treh popoldne v Dev. Mar. v Polju, kjer bo istega dne položeno k večnemu počitku.

Trzin, Dev. Mar. v Polju, Ljubljana, Domžale, 28. jun. 1937.

Zalujoče rodbine: KOCIJANČIČ, VERBIČ, ŠTIRM, PIPAN.

Tabor slovenskih fantov in moč

Celje sprejema na tisoče gostov

Vse mesto v zastavah in zelenju — Človeško mravljšče — Kraljev zastopnik na prireditvi — Lepo uspele tekme naših fantov

Celje, 28. junija. Lepo vreme, ki ga je naklonilo nebo celjskim dnevom in veliko zanimanje in navdušenje za celjski tabor privablja v Celje nepričakovano veliko naših moč in fantov, ki si hočejo v teh dneh dati duška svojim čustvom, obenem pa tudi pokazati, da jih večletni premor ni razdružil, ampak jih povezal v še tesnejše vezi. Posebno razveseljuje je dejstvo, da prihajajo na celjski tabor razen starih telovadcev, ki smo jih občudovali že pred leti, izredno mnogo mladine, ki je doraščala v teh letih v največjem pritisku, vendar je spoznala, da v nasprotju med krogi ni mesta za njo. Vsa ta mladina se čuti v teh dneh srečno in zadovoljno v Celju, saj pa jo je Celje tudi zares lepo sprejelo. Raz sleherne celjske hiše visi državna zastava, mnogo hiš je v zelenju in cvetju, tudi izložbe celjskih trgovin so prirejane v počastitev dragih gostov.

Do danes popoldne je Celje še nekako živelo svoje navadno življenje. Bile so sicer tekme naše mladine, vendar pa množice, ki mestu daje najbolj živahno lice, še ni bilo. Danes popoldne pa so v Celje prišle prihajati nove množice in popoldne je kar vrelo po ulicah od kolodvora proti

Glaziji. Pred kolodvorom so prišlece pozdravile brhke celjank in vsakemu prijatelju naše mladine postregle z znakom in z zastavico. In že je prešel v množico, ki ga kar sama od sebe zanese proti Glaziji na veliko telovadišče, kjer vse popoldne kar mrgoli. Okrog kolodvora se zbirajo reditelji in deljio navodila. Kolesarji švigajo po ulicah, okrašeni avtobusi vozijo veselo mladost, od časa do časa pridrvijo v mesto, kakor reka, vrste kolesarjev z okrašenimi kolesi in vsi hite proti Glaziji. Glazija je kakor mravljšče. Prišli so fantje iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije: iz Crnomlja v pisanih narodnih nošah, iz bohinskega kota, Brežice, Sevnice.

Že danes vidiš v Celju pisane narodne noše skoro vseh krajev naše ožje domovine. Množica je že v zgodnjih popoldanskih urah bila tolikšna, da se je promet po celjskih ulicah razvil le še s težavo. Le dobro organiziranemu redarstvu, ki deluje z občudovanja vredno disciplino, se je zahvaliti, da je skozi ozke ulice še nekaj prostora za tok množice, vozov in koles, ki se izliva od kolodvora do Glazije. Na Glaziji so bile popoldne priprave za jutrišnji telovadni nastop. Telovadni prostor je silno

lepo okrašen. Kot zaključek vsega okrasja so fantje postavili mogočne mlaje z okrašenimi vrhovi. Zlasti štirje mlaji imajo visoke vrhove, da jih je veselo gledati. Najbolj pa se z njimi ponašajo fantje, ker se jim je posrečilo zabiti jih v zemljo, da stoji ravno kakor sveča.

Tudi mesto samo je silno lepo okrašeno. Hiše, mimo katerih se bo razvil sprevod in večerna bakljada, so okrašene z venci in zastavami, pa tudi druge hiše so slovesno okrašene, da izrazijo veselo pričakovanje mladini, ki se od ure do ure zbira v čim večjo množico. Vse mesto slovesno razpoloženo, pričakuje jutrišnjega dne, v katerem se bo z mogočno silo pokazala strnjena naša mladina, vsega našega naroda, ki je preborel že težke dneve, danes pa je z mogočnim korakom namenjen v lepšo bodočnost.

Popoldne se je po Celju zvedelo, da je za kraljevega zastopnika na teh proslavah imenovan g. polkovnik Isonček, poveljnik 39. pehotnega polka v Celju. S tem je bilo naši mladini dano z najvišjega mesta veliko priznanje. Našo mladino bo ta čast še bolj vzpodbudila, da bo zvesto stala ob strani mladi državi in mlademu kralju.

veku so neovrgljiv dokaz, da je ta rod neupogljiv, kadar gre za njegova načela, ki jih je sprejel od svojih prednikov, in jih hoče neomadeževana izročiti poznejšim rodovom. Število teh množic, ki so se že danes začele zbirati v Celju, je kakor poziv vsem sovražnim silam, da hoče naš narod mir in napredek. Te množice govorijo:

»Kuj me, življenje, kuj, če sem kremen, se zaigram, če sem jeklo, bom pel, če sem steklo, se zdrobim!«

Njegov jednat govor, ki ga je podal z vsem ponosom in samozvestjo slovenski izobraženeec, je izval v polnem gledališču viharje odobravanja. Tako je vso akademijo prepleta la osnovna misel: narod in država. Narod, ki je v tej akademiji pokazal silno kulturo in dozorelost, da moremo na prvi pogled videti, da ni zastoj prištet med najbolj kulturne narode v Evropi; država pa v misli, ki je iz vsake točke klila na dan, da je ta narod zvest skupni zajednici s Hrvati in Srbi in da ga niti spretno zasakana beseda, niti sila ne bo odvrnila od zvestobe do Jugoslavije. Na odru je mogočno plapolala državna zastava ob slovenskih narodnih nošah, ob slovenskih šopkih, ob slovenskih trakvih in ob slovenski pesmi, ki je tudi v Celju razodela vso svojo mikavnost.

Današnji spored

Ob 5.30 in 6 v vseh celjskih cerkvah sv. maše in sv. obhajilo fantov in moč. (V vseh cerkvah bo že v zgodnjih jutranjih urah prilika za sv. spoved.) Ob 8 zbirališča na Glaziji za sprevod po mestu. V sprevodu naj gredo vsi udeleženci tabora. Pridite pravočasno na Glazijo.

Ob 9.30 pred Marijino cerkvijo pridiga in sveta maša lavantinskega vladke, prevzvišenega g. knezoškofa dr. Ivana Jožefa Tomažiča. Pri sv. maši je ljudsko petje.

Ob 10.30 na istem prostoru slavnostno zborovanje fantov in moč po temle sporedu: 1. Državna himna; 2. pozdravni govor predsednika pripravljalnega odbora prof. Mirka Bitenca; 3. govori: a) profesor Janko Preskar: Viri naše moči, b) dr. Stanislav Žitko: Naša domovinska zavest, c) prof. dr. Rudolf Hanžič: Naše socialne naloge; 4. nagovor pokrovitelja tabora prevz. g. nadškofa dr. Ant. na Bonaventure Jegliča; 5. zaključne besede predsednika pripravljalnega odbora; 6. himna »Povsod Boga«.

Ob 16 je na Glaziji javen nastop fantov s tem sporedom: 1. Državna himna, 2. proste vaje mladcev, 3. orodna telovadba (splošna), 4. Valandove proste vaje, 5. drog (izbrana vrsta), 6. rimske vaje, 7. krogi (izbrana vrsta), 8. razdelitev nagrad zmagovalcem pri tekmah, 9. rajalni pohod, 10. Proste vaje članov, 11. državna himna (ob spremljevanju godbe pojejo fantje), 12. himna slovenskih fantov. Vstopnina: sedeži I. vrste 8 din, II. vrste 6 din, stojnice 3 din.

Ob 14 in 18.15 predavanje v dvorani kina Metropa: Pca Hur. Boji in znanje mladi Kristusove Cerkev v dobi preganjanja kristjanov. Ob 20.45 v isti dvorani predavanje Louis Pasteur. Vstopnina: 3, 4, 6, 8 in 10 din.

Zigovanje rumenih legitimacij (obrazec K 13). Železnice legitimacije, na podlagi katerih imajo udeleženci tabora brezplačen povratek, se bodo zigovale v pisarni informacijske službe pred kolodvorom, po slavnostnem zborovanju v veži trdnice Hladin in po potrebi pred mestnim županstvom, pred javnim nastopom na Glaziji ter po končanem javnem nastopu na več mestih na kolodvoru. Potrdila na železnice legitimacije se bodo dajala samo na podlagi taborne izkaznice. Zato si nabavite taborne legitimacije in znake takoj ob prihodu v Celje.

Telovadba naše mladine

Celje, 28. junija. Tekme včerajšnjega popoldneva in danes popoldne so bile nekaj uvod v telovadne in športne tekme fantovskega oddelka Prosvetne zveze. Tekme se je udeležilo okrog 200 telovadcev, ki so vsi vztrajali ob celotnem programu s hvalevredno disciplino in kljub veliki vročini vzdržali napore, da se je program izvedel popolnoma brezhibno. Nekaj tekmovalcev, ki je imelo dobre izgled, se tekmovalni ni udeležilo, ker so bili mnogi zadržani zaradi svojega dela in službe. Rezultati, ki so bili doseženi, so bili prav zadovoljivi in skoraj ni verjeti, da je bila ta mladina nekaj let po krivici prisiljena mirovati. Zlasti rezultati mladcev so tako lepi, da nas morejo napolnjevati z najboljšimi upi za bodočnost naše telovadbe. V tekmah se seveda ni bilo mogoče ogniti nekaterim presenečenjem, ko so zmagali odseki, ki doslej niso bili najboljši. Tako je odsek fantov iz Device Marije v Polju premagal v odbojki akademski fantovski odsek. Zanimivo so bile tudi borbe na orodju. Najbolj razveseljuje v tej panogi je bilo, da je bil najstarejši telovadec 34 let star, vsi drugi pa veliko mlajši, sami mladci okoli 20 let. V srednjem oddelku sta bila v jeseniški vrsti dva olimpijca Praček in Znidar, ki sta znana kot naša najboljša smučarja v alpski kombinaciji. Ta vrsta je v srednjem oddelku tudi zmagala s 424.50 točkami. Na drugem mestu v tekmi vrst srednjega oddelka pa je celjska vrsta s 352.75 točkami. V našem oddelku vrst, v katerem se je bila ostra borba med odsekom z Vodice in Ježice, so zmagale Vodice z razliko ene točke. Bolj pomembno kot ti številčni in sekundni rezultati pa je za tako tekmovalstvo to, da se je prav ob tej priliki pokazalo, kako etrjena je naša mladina kljub tako dolgem presledku. Pokazala pa se je tudi močna zavest discipline in poštrevnosti. Fantom, ki so dosegli dobre rezultate ali pa tudi ne, se je na obrazu bralo veliko veselje, da se zopet morejo udeleževati.

Izid tekem v nižjem oddelku

Fantovski odsek Vodice 311.50, Fantovski odsek Ježica 310.50, Fantovski odsek St. Vid nad Ljubljano 303, Fantovski odsek Domžale 291.50. Zaradi popolne slike podajamo rezultate tekem med posamezniki v orodni telovadbi in lahki atletiki:

Legan Jože, Jesenice, 48.75, Varšek Ivan, Ljubljana, 47, Zupančič Jože, Sv. Jurij ob Taboru.

Zanimiva je bila tekma v orodni telovadbi. Kakor v vrhunskih vajah v orodni telovadbi, so morali pokazati svoje zmožnosti v lahki atletiki.

Lahkoatletski rezultati članov

Finale 100 m mladci: 1. Bonač, Celje 12.3, 2. Hosner, Celje 12.4, 3. Vider, Ljublj.-Sv. Jakob 12.5. Finale 100 m člani: 1. Pavlič Ivo, Ljubljana-Siška 11.7, 2. Potokar, Celje 12.4, 3. Šef, Akademski fantovski odsek Ljubljana 12.5.

Skok s palice mladci: 1. Lužnik, Maribor, 2.60 m, 2. Godec, Ljubljana-Siška 2.50 m, 3. Hosner, Celje, 2.50. Člani palice: 1. Smerdelj, Maribor, 3.00 m, 2. Kokol, Maribor, 2.80 m, 3. Šef, Akad. fant. odsek Ljubljana, 2.40 m.

Skok v višino mladci: 1. Bonač, Celje, 1.60 m, 2. Lužnik, Maribor, 1.60 m, 3. Vider, Ljubljana Sv. Jakob, 1.45 m.

Člani skok v višino: 1. Smerdelj, Maribor, 1.70 m, 2. Kokol, Maribor, 1.60 m, 3. Jeglič, Ljubljana Sv. Peter, 1.60 m.

Mladci kopje (metali so kopje težko 800 gr): 1. Kliner, Koroška Bela, 45.48 m, 2. Lužnik, Maribor, 39.02 m, 3. Hosner, Celje, 37.02 m.

Člani kopje: 1. Praček Ciril, Jesenice, 38.70 m, 2. Pregelj Daro, Ljubljana-Sv. Peter, 38.37 m, 3. Šef, akad. fant. odsek Ljubljana.

Disk mladci: 1. Lužnik, Maribor, 37.19 m, 2. Kliner, Koroška Bela, 32.82 m, 3. Hosner, Celje, 31.80 m.

Disk člani: 1. Jeglič, Ljubljana-Sv. Peter, 35.35 m, 2. Smerdelj, Maribor, 33.05 m, 3. Cernetič, Ljubljana-Sv. Peter, 32.03 m.

Člani kladivo: 1. Jeglič, Ljubljana-Sv. Peter, 37.07 m, 2. Vidic, Maribor, 30.50 m, 3. Smerdelj, Maribor, 29.10.

Mladci tek 1500 m: 1. Šoster, Celje, 4:35 tri petine, 2. Stojšek, Maribor, 3:41 tri petine, 3. Končan, Celje, 4:44.

Člani tek 1500 m: 1. Košir, Ljubljana-Sv. Jakob, 4:20 tri petine, 2. Kos, Novo mesto, 4:39 štiri petine, 3. Struel, Maribor, 4:44.

Mladci tek 1000 m: 1. Kliner, Koroška Bela, 3:3, 2. Stojšek, Maribor, 3:6.

Člani 5000 m: 1. Grmovšek, Maribor, 17:30, 2. Končan, Celje, 17:30.

Tek na 400 m finale: 1. Žerak (Maribor) 57.3, 2. Košir Danilo (Maribor) 58, 3. Hladnik (Tržič). Tek mladcev na 200 m: 1. Kliner (Kor. Bela)

24.4. 2. Bonač (Celje) 26, 3. Lipar (Šiška).

Tek članov na 200 m: 1. Pavlič (Ljubljana-Sv. Peter) 24.4, 2. Vidic (Maribor) 25.3, 3. Potokar (Celje) 25.7.

Skok v daljavo z zaletom, mladci: 1. Kliner 6:04, 2. Bonač (Celje) 5.75, 3. Lužnik (Maribor) 5.19.

Skok v daljavo z zaletom, člani: 1. Šef (akademski fantovski odsek Ljubljana) 6.23, 2. Pavlič (Ljubljana-Siška) 6, 3. Smerdel (Maribor) 5.65.

Triskok, mladci: 1. Kliner 12.18, 2. Bonač 11.88, 3. Lužnik 10.80.

Triskok, člani: 1. Šef 12.12, 2. Novak (Maribor) 11.40, 3. Perper (Ptuj) 11.27.

Slavnostna akademija

Kot prva točka velikega tabora slovenskih fantov in moč v Celju je bila akademija v mestnem gledališču v Celju. Že dolgo pred pričetkom, ki je bil napovedan za 8. uro, so se pred gledališčem pričele zbirati silne množice, ki so daleč prišle iz vseh krajev Slovenije, da bi videle ta edinstveni nastop slovenske mladine. Vstopnice so bile že zdavnaj pred pričetkom razprodane in so bila za poznejše obiskovalce na razpolago le še nekatera stojišča. Ko je pastirski rog pred gledališčem oznanil prihod silovlasnega nadškofa dr. Jegliča, je množica v silnem navdušenju vzvalovala. Špalir, ki je bil prej pripravljen za slavnostne goste, se je sam od sebe zgrnil v strnjeno množico. Skozi njo je potekal korakov stopal silovlasti starček, ki ga je pod roko podpiral škofjski tajnik iz Ljubljane g. Jagodica. Množica je z burnimi pozdravi spremljala visokega in spoštovanega gosta v gledališče. Gledališče je bilo razprodano do zadnjega sedeža, prav tako tudi stojišča. Akademije so se udeležili najodličnejši zastopniki celjske družbe, prav tako tudi nekaj visokih gostov, ki bodo s svojim obiskom poveljevali ta veličastni tabor. Navzoč je bil tudi v slavnostni loži polkovnik Iso Nečak, poveljnik 39. pp., minister dr. Miha Krek, okrajni glavar dr. Zobec, mestni župan Mihelčič, ravnatelj Mohorjeve tiskarne dr. Kotnik in še mnogo drugih odličnih zastopnikov našega javnega življenja. Ko se je gledališče napolnilo do zadnjih sedežev, je železničarska godba pod vodstvom g. Petermana zaigrala mogočno drž. himno, ob kateri se je vse gledališče kakor ena armada dvignilo in poslušalo mogočne akorde. Vsa akademija je bila sestavljena s silnim enotnim duhom, ki veje od točke do točke. Pričela se je s simbolično igro, ki prikazuje hrepenenje našega naroda po svobodi pod tujim jarmom, kaže v pretresljivi sliki prvo uresničenje, ko so popadale verige, nato bridko razočaranje, ki je nastopilo v dobi, ko so naše javno življenje vodili tisti, ki niso ljubili ne slovenskega naroda, ne krepke in urejene države. Nastopila je nova doba, v kateri se zopet mladina prebujala po načelih in postavah našega rodu. Ni še bila ta točka odigrana in na odru se je pokazala vrsta telovadcev v novih krojih. Gledališča se je polastilo nepopisno navdušenje. Občinstvo je neprenehoma pozdravljalo zastopnike naše mladine, ki sme spet javno nastopiti. V simboličnih vajah so izvajali ob igranju himne »Naprej zastava slave« simbolične slike, ki so na vse napravile najlepši vtis. Nato je nastopila skupina fantov v narodnih nošah, ki so ob himni »Lepa naša domovina« spet pokazali novega duha v prosti telovadbi. Tudi ostale simbolične vaje so vsakomur dovolj jasno pokazale, da je bil tukaj na delu velik poznavalec zakonov gibanja slovenskega telesa in obenem umetnik, ki zna v gibanje udov vtisniti misel. Nekateri vaje je občinstvo gledalo s pridržanim dihom. Zlasti so nepopisni vtis napravile simbolične vaje ob pesmi »Gor čez izaro«. V teh vajah je toliko domotožja in žalosti za izgubljeno zemljo onstran Karavank, da se občinstvo ni moglo vzdržati globoke ginjlosti. Burno so bili pozdravljeni najmlajši mladci, ki so v novih, povsem sodobnih krojih nastopili na odru. Občinstvo jih je sprejelo kot tisto mladino, kateri še nikdar ni bilo dano, da bi javno nastopila. Ni ji bilo dovoljeno, da bi javno smela pokazati, kako skrbi za moč in lepoto telesa. Ni ji bilo dovoljeno, da bi se javno pokazala pred svojimi starši in pred svojimi vrstniki. Zastavljana je bila edino radi tega, ker je vzgojena v duhu našega naroda in ker v tem duhu tudi telovadbo goji. Danes je ta rod vidno prebil ledeno skorjo in nastopa pred odlično družbo in zato želi tudi polno priznanje.

V tej akademiji je nastopil prvi tudi Celjski oktet pod vodstvom g. Cerarja, na klavirju pa ga je spremljal g. Lenardon. Zapel je nekaj domačih pesmi in pesmi zbora vojakov iz opere »Faust« ter s svojim petjem odlično prestal krstni nastop. V telovadbi na orodju so naši stari telovadci, ki so zastopali telovadne vrste slovenskega naroda že v tujini, pokazali tako spretnost in tako moč, da se jim je občinstvo strmeče čudilo. Telovadili so na bradlji in na drugo. Prav tako so bile odlične simbolične vaje deklet na pesem »Tri dobe češke zemlje«. Posamezne točke je

Met krogle, mladci: 1. Kliner 13.44, 2. Hosner (Celje) 12.03, 3. Lužnik 11.96.

Met krogle, člani: 1. Jeglič (Ljubljana-Sv. Peter) 12.41, 2. Vidic (Maribor) 11.37, 3. Smerdel (Maribor) 10.57.

Tek na 10 km, pri katerem so sodelovali samo člani: 1. Struelc (Maribor) 42:01.2/5, 2. Končan (Celje) 42:07.3/5. V tem teku so prvotno nastopili štirje. Radi velike vročine pa sta dva na progi odstopila. Radi vročine tudi doseženi čas ni ravno rekorden.

Izid tekem v odbojki

Popoldne okrog pol šestih je bila na Glaziji tekma fantovskih odsekov Prosvetne zveze v odbojki. Izid je bil: 1. Fantovski odsek iz Dev. Mar. v Polju, 2. Akademski fantovski odsek iz Ljubljane, 3. Fantovski odsek iz Sv. Jakoba pri Ljubljani.

skladno spremljala železničarska godba, ki je lepo poživljala to izbrano akademijo. Temeljno misel akademije in vsega tabora slovenskih fantov in moč pa je izrazil g. Mirko Bitenc, predsednik Podzveze fantovskih odsekov v Celju in predsednik pripravljalnega odbora. Dejal je, naj bi ti dnevi, v katerih se naša težko preizkušena mladina zbira v tako velikem številu, dali pohubo za delo v prihodnjih dneh in prihodnjih letih. Že sami na sebi so potrdilo naše neomajne zvestobe in trdnosti, ker vsakemu treznemu člo-

Valovanja in navdušenja v Celju ni mogoče popisati. Množice, ki so se v teku večera zbrale in valovale po ulicah in ki niso mogle v gledališče na akademijo, dajejo mestu lice mravljšče. Vse se giblje, vse se pozdravlja, vse vpije od navdušenja. Ko je trdna noč legla na lepo Savinjsko dolino in Celjsko kotlino, je na starodavnem celjskem gradu zaplatal velikiški kres. Z gradu so v mesto odmevali težki streli, ki so množice po ulicah napolnjevali s pogumom in lastno moč in v neumrljivosti naroda. Mesto je tako slavnostno okrašeno, kakor mogoče že zlepa ni bilo.

Po Prešernovi ulici, zlasti okrog Marijine cerkve in magistrata, so vse hiše okrašene z venci, nekatere imajo po oknih tudi lampiončke, pročelja so kar obsuta s svežim zelenim okrasjem. Zlasti lepo je okrašena Mohorjeva tiskarna. Največji pomen današnjega Celja pa je v velikanski državnih zastavah, ki plapolajo skoraj z vsake hiše. Videti je, kot da je prebujeno Celje hotelo dati zadoščenje državi zastavi, ki je bila te dni tako sramotno onečaščena. Danes pa je Celje pred očmi slovenske mladine hotelo popraviti krivico, ki se je zgodila pred nekaj dnevi prav v neposredni okolici slovenskega Celja v Laskem. Takrat so hinavci raztrgali državno zastavo in jo vrgli v vodo. Danes pa v Celju ob razsvetljeni noči plapolajo državne zastave nemoteno in navdušeno pozdravljene. Le Narodni dom kaže slovenskemu narodu svoje mrtvo pročelje.

Na Glaziji so se kmalu po osmi začele zbirati množice fantov in moč. Točno ob pol desetih se je s tega prostranega telovadišča kot iz zaprtega jezera vtila reka ljudi z bakljami v rokah. Veličastni sprevod popisati je skoraj nemogoče. Godba, zastave, plamenice, vse to v takšnem veselju in neponarejenem razpoloženju, kakor ga je redkokdaj videti. Na čelu sprevoda so nosili tri velike državne zastave, ki jih je množica navdušeno pozdravljala. Za njimi pa 24 društvenih zastav naših fantov, ob katerih so hodili kot straža člani fantovskih odsekov v novih krojih.

Nato so se razvrstili v dolgi ognjeni kači tisoči navdušenih Slovencev, ki pozdravljajo novo dobo in s pogumom hite proti njej. V spremstvu je poleg zgoraj omenjenih zastav korakalo 476 četverstopov s štirimi godbami. Vsi ti so imeli plamenice in so korakali v tolikem redu, da je mogoče po četverstopih vsaj približno ugotoviti njihovo število. Za to organizirano in urejeno množico pa se je vsul nepregleden val, ki ga je bila polna ulica. Štiri godbe so poživljale slavnostno razpoloženje in dajale takt mogočnemu koraku. Ob straneh ulice je stal gost špalir, ki je pozdravljal valujočo množico.

Celje se je prebudilo v slovensko mravljšče. Po ulicah so odmevali navdušeni vzkliki Jugoslaviji, kralju Petru, knezu namestniku Pavlu, našemu voditelju dr. Korošcu, vzklikalo se je k zvestobi naši domači besedi, vzklikalo slovenskim fantom, ki utirajo nova pola. Sprevod je korakal z Glazije po Ljubljanski ulici, krenil nato v Cankarjevo, odtoč po Aleksandrovm trgu v Razlagovo ulico, na Slomškov trg, kjer se je ob prevanju pesmi in igranju godb vsa množica zbrala pred opatijo. Pred opatijo je v družbi opata g. Juraka in g. univ. profesorja ter predsednika Prosvetne zveze dr. Franca Lukmana in ravnatelja škofjske pisarne g. Jagodica sedel na stolu

Veličastna bakljada

naš silovlasti vladika nadškof dr. Jeglič. Ves sprevod je korakal, razsvetljen od plamenic, mimo njega in ga pozdravljal v nepopisnem navdušenju. On pa je tukaj sedel v visoki starosti in zatopljen v bogve kakšne misli o preteklosti in bodočnosti, opazoval to silno moč in pozdravljal moče in fante. Tako so korakali mimo njega tisoči in tisoči slovenskih moč in mladine, v katerem sprevodu so bili vsi sloji in vse starosti, od najmlajših, ki so komaj odrasli ljudski šoli, do starih moč, ki so preživeli usodno dobo naše ljudske prosvete, ki jih je tudi vzgojila v tako trdne moče, kakor so danes. Pretežno večino pa so tvorili mladi, pogumni fantje, ki so v nadškofu Jegliču videli tisto neuklonljivo, najglobljeja spoštovanja vredno misel, ki jo je ta naš moč vse življenje dosledno zastopal.

Ko se je tako vsa množica zbrala na Slomškovem trgu pred opatijo in razsvetljeno farno verkvijo, je pevski zbor, ki je že prej na akademiji zapel nekaj prav lepih pesmi in žel polno pohvalo, pod vodstvom prof. Knapa zapel prelepo slovensko pesem »V gorensko oziraj se skalnato stran«. Še preden pa se je ta kratek program podoknice mogel začeti izvajati, je morala trobenta z znakom pomiriti navdušeno množico. Med podoknico je po Glavnem trgu prišel pred opatijo drug sprevod, prav tako z godbo, bakljami, zastavami in narodnimi nošami, ki so ga sestavljali tisti, ki so se udeležili akademije v gledališču. Tako se je množica spet pomnožila in spet vzvalovala od navdušenja. Videl je celjskega tabora so pozdravili nadškofa dr. Jegliča, se mu zahvalili za njegovo borbo, ki jo je vse življenje vodil za vrednote našega naroda in svobodo naše ljudske prosvete, nato pa so godbe spet udarile mogočne koračnice in sprevod se prav tako kot je prišel, med gostim špalirjem krenil čez Glavni trg in Prešernovo ulico nazaj na Glazijo, kjer se je v najlepšem redu razšel, a z njim se je spet valila silna množica ljudi, ki je ni bilo mogoče prešteti ne po četverstopih ne kako drugače.

Takšnega navdušenja Celje bržkone še ni videlo. Poleg tega pa je treba upoštevati, da je to šele predvečer glavne prireditve. Tako vse z največjim veseljem in lepim razpoloženjem pričakuje jutrišnjega dne. Ako bo vreme količnik ugodno, bo jutrišnji dan nekaj pomembnega v zgodovini naše ljudske vzgoje in naše kulture. Obeta se nam največja manifestacija slovenske misli v prebujanem Celju na zelenem Stajerskem.

Slovenci v Kovinu

Kovin, 28. junija. b. Tukajšnji Slovenci so včeraj ustanovili Prosvetno društvo in izvolili na ustanovnem občnem zboru odbor.

Osebnosti

Belgrad, 28. junija. AA. Imenovan je za načelnika administrativnega oddelka predsedništva ministrskega sveta Vojislav Subotić, šef zakonodajnega sveta predsedništva ministrskega sveta. Upokojen je Slavisa Kerber, član državnega sveta, in sicer na lastno prošnjo.

Ob 140 letnici Baragovega rojstva

Danes je preteklo 140 let, kar je bil rojen in krščen naš veliki mož, vzoren dušni pastir, klen nabožni pisatelj, oče slovenskih misijonarjev, naš ponos: škof Friderik Baraga. Na praznik sv. Petra in Pavla leta 1797, ko so francoske čete prvič stopile na slovenska tla, se je v graščini Mala vas pri Trebnjem rodil slovenskim roditeljem Janezu Nepomuku Baragi, bivšemu oskrbniku mirneškega gradu, in Mariji Katarini Josipini Jenčičevi, ki je bila malovaška posest došla v dediščino. Se na isti, današnji dan ga je v dobriški župni cerkvi krstil kaplan Anton Herman na imeni Irenej Friderik.

V tihi, z lipami zasenčeni Mali vasi je torej pred 140 leti plaho zagorel plamenček življenja, ki je rasel, postal mogočen kres in svetil najprej rojakom Slovincem, potem pa daljnjim indijanskim rodovom ob treh velikih ameriško-kanadskih jezerih, in belim priseljencem, ki so si korak za korakom prilastili malo obljubeno indijansko ozemlje.

Pri oltarju in na prižnici, v spovednici, med šolarji in pri bolniških posteljah, z živo, prepričevalno in vabečo besedo, s pisanjem nabožnih knjig in s krepkim zdelom je Baraga delal za svoje ljudstvo v domovini. Čim težje so bile prilike, čim manj uvidel, so bili protivniki njegovih apostolskih zamislov, tem večja se je izkazal. Ko so mu pa po posebnem klicu božje previdnosti zasvetile zvezde v Severni Ameriki, ga kakor apostolov Petra in Pavla, ki je na njun praznik bil rojen in krščen, nič ni moglo zadržati.

Praznovanje Vidovega dne

Ljubljana, 28. junija.

Vidovo, žalni dan srbskega naroda in po zedinjenju tudi žalni dan vseh Jugoslovancev, praznuje Ljubljana sleherni leto svečano. Saj je ta dan velik zgodovinski opomin vsem Jugoslovancem, da noben narod kljub še takšnim katastrofom ni neuničljiv, temveč da vsakemu narodu dovoli Bog doživeti zadoščenje za prestane krivice, tako kakor je dovolil Srbom in z njimi vsem drugim Jugoslovancem.

Za Vidov dan se je Ljubljana odela v zastave, ki vihrajo s sleherni hiše. Žalne službe božje so bile v pravoslavni in protestantski cerkvi, glavna služba božja pa je bila ob 10 dopoldne v stolnici.

Pontifikalno sv. mašo zadušnico je daroval ob veliki asistenci duhovščine g. generalni vikar

Ob 30 letnici

Prosv. društva v Trnovem

Danes — na god prvakov sv. Cerkve — se bodo v skromni dvorani Prosvetnega društva v Trnovem zbrali sedanji člani in članice k slavnostnemu obnemu zboru, potem ko bodo pri sv. maši molili za že rajne delavce v društvu. In na obnem zboru se bodo spominjali vseh velikih dni društva, velikih zdaj v uspehih in v radostih, zdaj v tegobah in ponižanjih. Sedanji rod bo pač komaj zasitil pomembnost dni, v katerih se je društvo rodilo. Saj gre za dobo 30 let nazaj, v kateri ni le Trnovo, temveč ves svet doživel toliko razburljivih in presnavljajočih dogodkov. 14. junij 1907 je bil rojstni dan našega društva. Val vneze za samonikli dvig splošne izobrazbe našega naroda, izhajajoč iz neprestano tvornega srca velikega Evangelista, se ni mogel izogniti predmetni trnovski fari. Pod imenom »Slovensko gospodarsko izobraževalno društvo za Trnovo in Krakovski predmestje« je začelo življenje nobeljenka, ki je v teku 30 let postal eno najpomembnejših ljudsko-izobraževalnih središč med tem že v veliko zrastle Ljubljane. Prvi predsednik društva g. Franc Jeraj pa je stal takrat pred skoraj nezmagljivimi težavami. Ni imel ne dvorane, ne odra, ne gnotnih sredstev, da bi mogel delo razpustiti na široko. A če ni šlo na široko, je šlo na globoko. V letu 1913 je prevzel vodstvo društva g. Drago Kačar, za njim pa g. dr. Vladimir Pegan.

V povojnih letih je življenje društva zaradi novih nalog zavzelo vedno širši obseg. Od matičnega društva se je odelil fantovski odsek kot samostojni Orlovski odsek, deklinski odsek kot samostojni Orliški krožek. Toda oba sta ostala v duhovnem občestvu prosvetnega društva, kakor se je društvo medtem preimenovalo. Za celo knjigo bi bilo sklepov in dejanj, ki jih je društvo v povojnem času izvršilo. Ob 30-letnici lahko ugotovimo, da ni poznalo nikdar poti nazaj, temveč da je ne le sremelo vedno dalje, ampak tudi dejansko doseglo uspeh za uspehom.

Osnovnega pomena so za delovanje društva primerni prostori, kjer se zbira članstvo k razgovorom, sejam in vajam. Take prve prostore je po vojni društvu požarovalno oskrbel v svojem poslopu stavljenik g. Ivan Ogrin. Zato ga je društvo izvolilo za svojega prvega častnega člana. — Največ živga društvenega življenja pa se je v prvih povojnih letih odigralo pod gostoljubno streho trnovskega župnišča. G. župnik Fran S. Finžgar, on namreč društvu ni dal na razpolago le prostorov v župnišču, temveč je bil prava duša društva. Pač malo je društev, ki bi njihovemu delu kumovala tako izklesana osebnost. — V letu 1924 so društveni ustanovili posebno zadrugo, ki naj bi zgradila društvu

ali ovirati, da bi ne bil vsega, prav vsega storil, kar mu je za dušni in telesni blagor Indijancev in belih naseljencev bilo mogoče. S popotno palico v roki in s težkim tovorom oltarnih potrebščin na plečih je prehodil silne razdalje, po pragozdih, pustinja, peščenih hribih in udarajočih se močvirjih ter tekal zavetja pred nočjo v nesnažnih in zakajenih kočah divjakov ali pa kar sredi gozda med spreletavajočimi se sovami, divjačino in za plenum hitečimi zvermi. Pozimi so je krvava sled rdeče risala v več metrov debeli sneg, po katerem se je na žuleh ga krpljah gibal za dušami, da mu je v silnem mrazu znoj sproti ledenil in trdo kapal na bela tla, — ponoči je pa premražen na dračju drgetal ob ugašajočem ognju gozda ter poslušal lomljenje vej in vzdihle tožega vetra, zavil v svoj ponošeni in zakrpani površnik, sestradan in ves zdelan. Kadar ga je pa jesensko deževje zaprlo v misijonsko postojanko, je tudi dolgo v noč pisal Indijancem in tudi svojim »ljubim Kranjcem« nabožno in vzgojne knjige, v borni leseni kajži, tako slabo kriti, da je nad seboj moral razpeti dežnik. Več ko enkrat je njegov indijanski spremljevalec obupal in trepetal za življenje, ko je katero od treh velikih jezer penete in šumeče zibalo in premetavalo ozki dolniček iz lubja, kakor orehovo lupino; — Baraga je pa imel oči mirno uprte v daljavo, kjer ga je čakalo neodoljivo misijonsko delo, ter brezpogojno zaupal na božje varstvo. Samo za Boga in za velike božje zadeve je živel, zato je pa od Boga tudi vsega pričakoval. Njegov škofski kaplan Bourion se je razjokal od ganotja, ko je zimskega popoldneva skozi okno nenadoma zagledal široko, sredijsko ukrivljeno deško, ki jo je vlekel mršav indijanski pes, na njej pa je v slabi obleki skrčen, izčrpan od dela in trd od mraza čepel njegov sivolasi gospod in škof Baraga; peljal se je bil v oddaljeno indijansko vasico, jih učil božjih resnic in jim tesar ter opremjal s svojimi starimi, tresočimi se rokami leseno cerkvico.

Tako je bilo Baragovo življenje, delovanje in trpljenje.

Bil je orjak v odpovedi in krepstih, silak v delu, samotno velik v bridkosti, ki se kar ločiti niso moge od njega. V ljubezni je bil mehak in čuteč kakor mati. »Otročji moji, ki vas ljubim,« tako je v svoji prvi škofovski okrožnici nagovoril svoje Očipčevce in Otavane. Kako upravičeno je smel zapisati in s srčno krvjo podpisati te besede! Zato je v pokrajinah okrog velikih severnoameriških jezer spomin na škofa Barago še dandanes živ, blesteč in blagoslovljen.

Slovenska praprva se je ob sodelovanju z božjo mislijo in milostjo izoblikovala v njem v prčuden lik, da se mu komaj upamo gledati v oči. Naj bo torej tudi v njegovi domovini njegov spomin svetel in blagoslovljen!

Danes je minulo 140 let, kar ga je rodila slovenska mati.

D. Fr. Jaklič.

Ignacij Nadrah. Navzočni so bili številni dostojanstveniki, tako ban dr. Natlačen s pomočnikom bana dr. Majcnom, vsemi načelniki in uradniki banke uprave, divizijski poveljniki, mestni župan dr. Adlešič s skoraj vsemi občinskimi svetovi ter uradniki, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golja, direktorji in načelniki raznih državnih uradov in ustanov, zastopniki raznih korporacij, vsi tukajšnji predstavniki tujih držav ter številno občinstvo, tako da je bila stolnica polna.

Po šolah so bile prirejene spominke svečanosti, ki se jih je udeležila vsa mladina s svojimi učiteljskimi zbori.

Dostojanstveno se je Ljubljana oddolžila spominu kosovskih junakov, padlih za svobodo naroda in za krščansko vero.

lastni dom. Zadrugo je spremljal božji blagoslov. Gospa Marija Pogačnikova je bila, ki je v svoji ljubezni do katoliške prosvete podprla zadrugo in ji omogočila pridobitev lepe posesti v Karunovi ulici 14. Že 12. decembra 1926 je moglo društvo blagosloviti svojo dvorano z gledališkim odrom vred. Od takrat dalje se je društveno življenje razmahnilo vsestransko.

Na polju izobraževalnega dela se je društvo posluževalo vseh sredstev, ki so mu bila kakorkoli dosegljiva. Tu so predvsem redni članski sestanki s sistematičnimi predavanji, dalje prosvetni večeri s predavanji, petjem in godbo, recitiranjem in s filmi, fantovski in deklinski večeri, koncerti in družabni večeri. Ko je bilo tehnično mogoče, je društvo pričelo z rednimi gledališkimi predstavami. Imena akademikov gg. Uršiča, Pfeiferja in Mejača so tesno povezana z začetki kaneje tako plodonosnega in že priznane umetniško višino dosegaajočega gledališkega udejstvovanja na trnovskem odru.

Mladina je našla svoj delokrog pri Orlu in Orlicah. Trnovski Orel in trnovske Orlice so bile mnogokrat deležne prvenstvenih priznanj pri okrožnih in zveznih tekmah. Razpust teh mladinskih organizacij je — kakor povsod — tudi v Trnovem marsikateremu fantu in marsikateremu dekletu onemogočil ono vsestransko izobrazbo, ki jo je mogla dajati le ta organizacija. Mladina se je zato tem tesneje oprijela prosvetnega društva.

Ob 30-letnici, ko se je mera zaslug tega žilavega in vztrajnega prosvetnega društva še bolj napolnila, prirpčno želimo, da bi bilo tako trnovskemu kot tudi vsem drugim katoliškim prosvetnim društvom v bodočnosti omogočeno neovirano delo za dobro slovenskega naroda in močnega Jugoslavijskega.

Velik požar pod Gorjanci

Novo mesto, 28. junija.

Danes okoli poldne je letos prvič odjeknil na novomeškem magistratu glas sirene, ki je klical dolž pod Gorjanci gori, je slo od ust do ust. Gasilci so že po štirih minutah po pozivu svoje odzdrželi z največjo naglico na pogorišče. Na pogorišču sta bili gasilski četi Gabrije kot prva in četa Stopiče, ki je tudi kmalu prišla na kraj nesreče. Vsled opoldanske vročine in pripeke se bila velika nevarnost. Zgorele so tri hiše, en pod, en svinjak in dva prašiča. Škoda se ceni na 100.000 din, zavarovani pa so bili vsi skupaj samo za borih 5000 din. Neumorno so delali vsi gasilci nad tri ure; zlasti se je odlikovala novomeška četa, pa tudi drugim ljudem se je zahvaliti, da so pomagali ožnji lokalizirati. Rešili so vse ostalo vas, ki je vsa na kupu. Pogorele so hiše posestniku Zelingerju, Kralju in še enemu. Zažgal je 5 letni otrok, ki se je igral z vžgalicami.

Volitve v Kmetijsko zbornico

V nedeljo so se vršile volitve v Kmetijsko zbornico. Postavljenih je bilo 29 kandidatnih list, od katerih je pripadalo 28 stranki JRZ, 1 pa opoziciji. Volitvni upravičencev je bilo 1250, od katerih se je udeležilo volitev 1072 ali 86%. Liste JRZ so dobile skupno 1055 glasov ali 98%, opozicija pa 17 glasov ali 2%. Za svetovalce Kmetijske zbornice so bili izvoljeni naslednji:

1. Brežice: Bogovič Alojz, Loče 10, p. Dobrova, nam. Cerjak Janez, Pesje 9, p. Videm ob Savi.
2. Celje: Turnšek Pongarc, Breg, p. Polzela, nam. Rebov Martin, Cret 9, p. Teharje.
3. Črnomelj: Nemanič Josip, Zelenbej, p. Metlika, nam. Grahek Janez, Petrova vas.
4. Dol. Lendava: Lebar Jožef, Kapca, p. Dol. Lendava, nam. Horvat Anton, Zički, p. Crensovci.
5. Dravograd: Kotnik Beno, Podkraj, p. Guštanj, nam. Dobnik Aleš, Sv. Primož, p. Muta.
6. Gornji grad: Steblovnik Martin, Šmartno ob Paki, nam. Tesovnik Josip, Savinja 47, p. Ljubno.
7. Kamnik: Strcin Janez, Kaplja vas, p. Komenda, nam. Poznič Jože, Gradišče, p. Lukovica.
8. Kočevje: Rigler Ivan, Praproče, p. Ortenek, nam. Marolt Franc, Breg, p. Stara cerkev.
9. Konjice: Kuk Anton, Zg. Pristova 1, p. Konjice, nam. Zidanšek Karel, Skedenj, občina Konjice okolica.
10. Kranj: Brodar Janez, Hraštie, p. Kranj, nam. Ovsenik Janec, Predoslje, p. Kranj.
11. Krško: Marincsek Anton, Zupeča vas, nam. mestnik Vide Franc, Zvato.
12. Laško: Deželak Matevž, Lože 8, p. M. Gradec, nam. Orožen Martin, Turje 7, p. Dol. Hraštnik.
13. Litija: Pevec Ignacij, St. Vid pri Stični, nam. Strman Alojz, Kostreznica, p. Šmartno pri Litiji.
14. Ljutomer: Rajh Jakob, Ljutomer, nam. Vrečar Ciril, Ščavnica 35, p. G. Radgona.
15. Ljubljana: Kržmanc Anton, Bevke 12, p. Vrhnika, nam. Keber Ivan Dev. Mar. v Polju.
16. Logatec: Potočnik Ivan, Dobračeva 8, p. Ziri, nam. Lovko Janez, Cerknica.
17. Maribor d. breg: Koban Franc, Zg. Polsekava, p. Pragersko, nam. Marin Peter, Limbuš.
18. Maribor l. breg: Spindler Jože, Sv. Ana v Slov. goricah, nam. Šparl Franc, Jarenina.
19. Murska Sobota: Kuhar Stefan, M. Sobota, nam. Žizko Janez.
20. Novo mesto: Brulc Franc, Hrušica 11, p. Stopiče, nam. Pust Jože, Vrh 7, p. Trebnje.
21. Ptuj: Prelog Franc, Zagojci, p. Sv. Margjeta pri Ptuj, nam. Štamberger Janko, Središče ob Dravi.
22. Radovljica: Jan Jakob, Podhom, p. Gorje, nam. Rozman Jakob, Boh. Bistrica.
23. Slovenjgradec: Sevnitar Stanko, Zabrdo, p. Velenje, nam. Hribernik Franc, Legen, p. Slovenjgradec.
24. Škofja Loka: Megušar Matija, Selca nad Škofjo Loko, nam. Kalan Matevž, Pevno pri Škofji Loki.
25. Šmarje pri Jelšah: Turk Ivan, Belo, p. Šmartno pri Jelšah, nam. Počivavšek Josip.

Volitve so bile opravljene v popolnem redu ter brez vsakih incidentov. Vsi izvoljeni svetovalci Kmetijskih zbornic pripadajo stranki JRZ.

„Jutrov“ pobič

Če stopiš mačku na rep, zacvili, če pa zabrusiš »Jutru« resnico v obraz, se zvija kot črv, ali pa se odene v klovnovo masko in skuša z obehajškim humorjem zadušiti v sebi glas vesti, javnost pa prepričati, da mu je lahko pri arcu. To je stara, preizkušena »Jutrova« metoda, kateri njegovi zvesti zadnji Mohikanci vedno znova nasedajo. Poštena, razsodna javnost pa to dvolično »Jutrovo« igro že zdavnaj dobro pozna! Največja »Jutrova« specialiteta pa je, kako zanj neprijetno stvar obrniti tako, da bi se pozornost javnosti osredotočila drugam in bi tako ostal glavni greh pozabljen. Če bi n. pr. »Slovenec« napisal, da so nekje našli umorjenca in da je osumljen ta in ta, ki je »Jutru« blizu in da je imel umorjenec preluknjan podplat na levem čevlju, pa bi se pozneje ugotovilo, da je imel preluknjan desni podplat, bi »Jutro« to reč najbrž hitro obesilo na veliki zvon in pokazalo s pretom na nas, češ: »Glejte jih, kako lažejo, kako grdo potvarjajo resnico! Takšna je klerikalna morala!« Tako bi najbrž napisalo »Jutro« in del ne razsodne javnosti bi pozabil zločin, vsa njegova pozornost bi se sukala samo okoli luknje na podplatu...

Tudi »pobičem« (»Mladi Slovenec« piše o dečk u!), katerega je divjak iz »Jutrovega tabora« surovno napadel, mu iztrgal slovenski trak ter ga udaril, da se je deček zgredil na tla, ima »Jutro« nečedne namene. Čeprav na tihem dobro ve, da ta »pobič« ni iz trte zviti in da je »pobičev«, ki so bili od nacionalističnih surovih napaden na podoben način v Ljubljani še vse polno, skuša iz tega dogodka, ki ne daje ljudem jeenesarskega kova nič kaj ugodnega sprčevala, kar se srčne kulture tiče, napraviti navadno burko.

»Jutro« menda kar ne gre v glavo, zakaj tega živga »pobiča« in še dolgo vrsto drugih, ki so tudi čutili na lastni koži blagodejno nacionalistično kulturo v znamenju surove pesti, ne razstavimo na kakšen javnem prostoru, n. pr. beim Maček, dem Weltherühmt tam za vodo, ali pa kar pred elavnnoznano »Casino«, da si jih po desetstotilglavi jeenesarski firbec s svojim štabom na čelu kot redko atrakcijo lahko ogledal od nog do glave — med preglušujočim ropotanjem bobnov in poskočnimi šlagerji popularne nacionalne godbe v velesejma »Luzerner Baun«. Nobenega dvoma namreč ni, da so ga ti »Buam«, ki so osrečili Ljubljano s svojim prihodom in priredili na velesejmskem zabavišču pravcati nacionalni cirkus, navdušili tako, da je vse slovenske dečke prekrtil v »pobiče«. Če bo slo tako dalje, bo »Jutro« kmalu proglasilo tišto znano narodno, ki se tako lepo poje v dialektu: »Kaj se ti pobič v nevarnost podajaš...« za svojo nacionalno himno. Kar primerna in jako značilna bi bila zanj!

»Jutro« se našega predloga, da smo pripravljani vsak hip sporočiti natančen naslov dečka upravnih oblasti, sodišču in tudi odboru Jugosl. šolskega saveza, ni poslužilo. Zadnjo instanco, t. j. Jugoslov. šolski savez je »Jutro« iz bog si ga vadi kakšnih ozirov previdno zamolčalo. Prav tako se je tudi previdno izognilo odgovoru na naš poziv, katerega mu zategadelj še enkrat serviramo: »Ali je res, ali ni res, da so v nedeljo ves dan taborili pred sokolskim telovadiščem mladeniči, ki so iztrgali slovenski trak slihernemu, ki je šel tam mimo? Pozivamo ga v imenu nacionalne morale, vesti in resnicoljubnosti, da nam na to vprašanje odgovori, mi mu pa lahko postrežemo s številnimi pričami.«

Tako se je glasil naš poziv. Ali nam bo »Jutro« tudi tokrat ostalo dolžno odgovora? Kar pa se ubogega »pobiča« tiče, ki gre »Jutru« tako na živce, samo tole: »Jutro« se bo goreča želja v najkrajšem času izpolnila. Lahko si bo tega »pobiča« do mile volje ogledalo na pristojnem mestu.

Togal

TOGAL-tablete

ugodno učinkujejo
zoper:

hripa,
bolezni vsled prehlada,
reumatizem,
protin,
živčne bolezni,
utor (Hexenschuss),
išlas in glavobol.

Reg. 2082. 6. II. 1933.

Hemijsko farmaceutsko preduzeće Dr. Miodraga V. Stevanovića & Viktora F. Pyka, Beograd.

Zadružni kongres v Ljubljani

Ljubljana, 28. junija.

Danes dopoldne so si zastopniki »Zveze nabavljajnih zadrug državnih uslužbencev«, ki imajo te dni kongres v Ljubljani, ogledali nekatere važne ljubljanske zadružne ustanove, tako prostore »Zadružne zveze«, »Zveze slovenskih zadrug«, »Nabavljajne zadruge državnih uslužbencev« in pa »Nabavljajne zadruge uslužbencev državnih železnic«. Zbrani zadružniki so se čudili delu in uspehom svojih slovenskih tovarišev.

Na kolodvoru so bili pri posameznih vlakih sprejemi došli tovarišev. Zadružniki so si ogledali še predpoldne muzei in Narodno galerijo, kjer so imeli strokovno vodstvo.

Ob 3 popoldne pa se je pričela v dvorani kina »Sloge« predkonferenca Zveze nabavljajnih zadrug. Predkonferenca je vodil predsednik g. Miloš Štiber. Predkonferenca je predvsem obravnavala razne kritike o delovanju in o bilanci Zveze. Potekla je v popolni disciplini in v redu. Večina govornikov je objektivno izrekala priznanje Zveze, bila pa je seveda tudi opozicija. Predkonference se je udeležilo okoli 300 delegatov.

Zvečer je bil v franciškanski dvorani koncert društva »Sloge«, ki se ga je udeležilo veliko število delegatov in drugega občinstva.

Surov napad na dva naša fanta

Ljubljana, 28. junija.

Nekateri ljubljanski nahujskani smrkvaci nikakor ne morejo razumeti, da so poleg sokolskih uniform dovoljeni tudi drugi kroji, na pr. kroji slovenskih fantovskih odsekov. Slovenski fantovski odseki so danes odhajali v Celje na svojo mogočno manifestacijo in dva mirna ter dostojna fanta sta prišla v fantovskih krojih po Aleksandrovi cesti. Nekaj ljubljanske mularije, ki uporablja vse svoj čas namesto z delom le za pohajkovanje in postopanje okoli glavne pošte in po Aleksandrovi cesti, je ta dva fanta napadlo z živžganjem in pa z jajci. Čeprav užaljena, sta se naša dva fanta mirno odstranila ter šla na kolodvor. Žvižganje ljubljanskih gospodskih potevuhov ju ni motilo, ker je utonilo v splošnem zgražanju drugega resnega občinstva. Boljšo bi pa bilo, če bi ljubljanska policija zavarovala osebo svobodo tudi za naše fante! V nedeljo je bilo po Ljubljani videti več sokolskih in četniških uniform ter celo prepovedanih orjunaških, pa se nihče ni spotaknil ob nje! Naši fante bodo svojemu lepemu kroju o priliki že znali pridobiti primerno zadoščenje!

Iz banovinske službe

Banovinski kmetijski svetnik Sustič Josip pri okrajnem načelstvu v Ptuj je napredoval v IV. položajno skupino. Banovinski računalni inšpektor Turk Adolf pri banski upravi v Ljubljani je napredoval za višjega računskega inšpektorja v V. položajni skupini. Napredovala sta upravno-pisarniška uradnika Berglez Tomaž pri okrajnem načelstvu v Mariboru levi breg v VIII. položajno skupino in Fistravec Fridolin pri okrajnem načelstvu v Šmarju pri Jelšah v IX. položajno skupino. Za upravno-pisarniške uradnike so postavljeni Trampuž Marica pri banski upravi v Ljubljani, Soklič Antonija pri okrajnem načelstvu v Kranju in Ivančič Milena pri okrajnem načelstvu v Logatcu. Kröll Josipina pri okrajnem načelstvu v Kamniku je napredovala v zvančeno I. skupino. Upokojen je bil Weixler Leopold, banovinski cestni nadzornik pri okrajnem cestnem odboru v Celju, pri upravi policije v Ljubljani.

Obsodba grabštajnski narodnih sociolistov

Kakor je bilo na tem mestu že poročano, je grabštajnsko orožništvo slučajno odkrilo družbo narodnih sociolistov, ki so imeli v bližnjem gozdu vojaške vaje in govornika, ki je obljubljal skorajšnjo svobodo. Te dni je bila razprava pred celovškim sodiščem. Obtoženci so se zagovarjali, češ, da so imeli telovadne vaje v okviru nemškega telovadnega društva. Zanimiv je zagovor kolodvorja trgovca Mauthnerja. Na izjavo državnega pravdnika, da se je v okviru nemškega telovadnega društva že marsikaj zgodilo, se je zagovarjal obtoženeec: »Grabštajnsko nemško telovadno društvo služi kot obramba proti Slovincem.« Mauthner je bil radi hitlerjevske propagande in širjenja protidržavnih letakov obsojen na sedem mesecev strogega zapora, ostali obtoženci, ki so krivdo tudi priznali, pa na dva do tri mesece poostrenejega zapora. Eden od njih, pekovski mojster Groger, je češki državljani in bo po prestani kazni najbrže izgnan iz države. Vsi obsojenci so člani nemškega telovadnega društva v Grabštajnu. (AKO.)

Zagorje

Privatno zdravniško prakso odpre s prvim julijem dr. Mirko Kajzelj, zdravnik Bratovske skladnice. — Ordinal bo v poslopu Bratovske skladnice.

Jesenice

Danes predvaja Kino Krekov dom: ob 11 matineja »Rose Marie«. Popoldne ob 15 in zvečer ob 21 zadnja predstava »Carski selc«.

Ali ste že poravnali naročnino?

Narodna banka o gospodarskem položaju

Pravkar smo prejeli četletno poročilo Narodne banke o našem gospodarskem položaju v prvem četrtletju 1937. Na splošno pravi Narodna banka v tem poročilu, da je bilo prvo četrtletje 1937 označeno po živahni gospodarski aktivnosti. Izboljšanje, katero je povzročil boljši položaj v kmetijski produkciji, se je zelo razmahnilo. Dejanje se je javila izboljšanja konjunktura, prej lokalizirano v industrijskem in trgovskem sektorju, vedno bolj očitno tudi v kmetijstvu, kjer se letijo posledice dolge depresije v tej najvažnejši panogi jugoslovanskega gospodarstva.

Povečana intenzivnost gospodarske aktivnosti se odraža med drugim v povečanju državnih dohodkov za 5,2% v primeri s prvim četrtletjem 1936, železniškega prometa za 11,6, notranje plovbe za 70%. Povprečni indeks rudarske produkcije je višji za 6,5%. Zunanja trgovina, ki je bila lani v prvem četrtletju pasivna za 207 milijonov, je bila letos v prvem četrtletju aktivna za 227 milijonov din.

Posevki: O ozimni nas poučuje naslednja tabela: leta 1936 je bilo posejanih:

pšenice	2.161.907 ha	— 10.227 ha	0,5%
ječmen	245.020	+ 3.232	1,3%
rž	220.191	+ 1.144	0,5%
oves	29.323	— 5.507	14,6%
lan	7.602	+ 273	3,7%

Stanje naših kliringov. Poročilo Narodne banke za 1. četrtletje 1937 navaja tudi podatke o stanju naših kliringov v dobi od začetka januarja do konca

maja. V zvezi z ukinitvijo kliringa s Švico se je švicarski kliring v saldu znižal od 50,7 na 6,2 milij. din. Istočasno pa je narasel saldo v znesku 7,1 milij. din na vezanem računu, kjer so bile vplačane vsote po izteku kliringne pogodbe. — Saldo v prometu s Češkoslovaško ima tendenco k znižanju: znižal se je od 199,8 na 162,2 milij. din. — V francoskem kliringu se je naš pasivni saldo zmanjšal od 62,1 na 13,8 milijonov. — V belgijskem kliringu je saldo od januarja na februar narasel od 26,5 na 29,4, od konca marca se je zmanjšal na 27,4 milij. din. — Kliring z Bolgarijo se je zmanjšal v saldu od 2,8 na 0,58 milij. din v teku četrtletja. Saldo v romunskem kliringu, ki je v začetku znašal 15,3 milij. din, se je v drugi polovici januarja znižal na 18,1, do konca marca se je zopet zmanjšal na 13,7, nato pa do konca maja zopet zvišal na 19,0 milij. — Novi račun s Italijo je narasel od 51,2 milij. v začetku četrtletja na najvišjih 73,0 milij. do konca februarja, se je pa do konca maja zmanjšal na 69,1 milij. V starem kliringu znaša saldo neizpremenjeno 105,6 milij. din. V prometu z Madžarsko smo imeli konec maja pasivni saldo v znesku 10,1 milij. din. — Na koncu maja je znašal naš aktivni kliringni saldo v prometu z Nemčijo 403,8 milij. din, dočim je v začetku četrtletja znašal 348,0 milij. din. — Kliring s Turčijo je bil v začetku leta pasiven za nas, februarja pa je postal aktiven, do konca marca se je aktivnost povečala na 1,6, do konca maja pa na 3,2 milij. — Tudi s Poljsko je kliring aktiven. Ze v januarju se je pasivno izpremenila v aktivnost, do konca marca je aktivnost narasla na 4,1, do konca maja pa se je zopet zmanjšala na 2,8 milij. din.

dolžnika-kmeta in po pravilniku o načinu določanja parcel, ki se bodo računale v površino 50, oz. 100 ha.

6. Vrednost imovine se odredi za časa cenitve.

7. Dolžniki bodo predložili svojemu krajevno pristojnemu okrajnemu sodišču prošnjo za ugotovitev skupne vsote dolgovanja in cenitev imovine; prošnjo za ugotovitev zneska dolga in imovine, ki pride v vsoto 500.000 din kakor tudi prošnjo za zmanjšanje dolga, v kolikor je možna.

8. V kolikor gre za dolgove iz poglavja III. uredbe se bo vodil zmanjševalni postopek v smislu čl. 24-27 uredbe in čl. 29 in 30 pravilnika za njeno izvrševanje s tem, da:

a) poleg priloge iz odst. 2 čl. 26 uredbe mora dolžnik priložiti najnovejšo izveščke iz zemljiških knjig za vse svoje posestve.

b) morejo v postopanju zmanjšanja dolgov sodelovati tudi ustanove iz čl. 7 odst. 1 uredbe.

9. Terjatve, ki pridejo v vsoto 500.000 din, bodo ustanove po odst. 4 čl. 20 pravilnika za izvrševanje uredbe izročile Priv. agrarni banki najkasneje po poteku 30 dni od dne, ko sodišče ugotovi odstotek, s katerim posamezni upniki sodelujejo v svoti 500.000 din.

10. Za ves čas, dokler uživa dolžnik olajšave iz uredbe, ne morejo upniki za del terjatev, za katere se porablja uredba, zahtevati plačila iz onega dela njegove imovine, ki je ugotovljen v smislu 5. odst. tega tolmčenja, brez ozira na to, da je dolžnik v medtem zmanjšal z odplačili svoj dolg, običen po uredbi.

11. Dolgovni, na katere se ne nanašajo predpisi uredbe, se morejo vterjevati po splošnih predpisih iz vse imovine dolžnika, pa ne samo iz presežka vrednosti imovine nad 500.000 din.

12. V primeru konkurza nad imovino dolžnika iz odst. 2 in imovina iz odst. 5 tega tolmčenja ne pridejo v konkurzno maso, dokler dolžnik ne izgubi pravice okoristiti se za olajšavami uredbe.

13. Poše glede tega tolmčenja, v kolikor spadajo v pristojnost sodišč, bodo vršila okrajna sodišča po izvensodnem postopanju skladno poslednjim dvem stavkom čl. 54 uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov.

»SAVA«

SPLOŠNA ZAVAROVALNA DRUŽBA V ZAGREBU je imela 26. junija t. l. svoj redni 15. glavni letni občni zbor za preteklo poslovno leto.

Družba je imela za preteklo poslovno leto skupnih dohodkov od premij 29.736.979,41 din.

Lastne tehniške rezerve družbe znašajo 10 milj. 584.483,80 din, a skupni garancijski fondji znašajo 32.911.143,52 din.

»Sava« izkazuje za minulo poslovno leto čistega dobička 1.686.878 din in plača 9% dividendo.

Od svojega začetka je izplačala družba »Sava« preko 263 milj. din na elementarnih škodah.

Ponovno so izvoljeni v upravo družbe g. Nikola Berković, podpredsednik Zemaljske banke za Bosno in Hercegovino, in Franjo Szabo, ravnatelj Prve Hrvatske Stedionice, a kot nov član g. dr. Stjepan Posilović, prvi podpredsednik Prve Hrvatske Stedionice.

Izvozna premija za jabolka v Nemčijo. V svrhu podpiranja izvoza svežih jabolk v Nemčijo je dala Priv. izvozna družba na razpolago izvožno premijo 25 din za 100 kg. Ta premija se izplačuje na podlagi verificiranih carinskih potrdil, za katere daje družba izvoznikom posebne carinske tiskovine, la potrdila mora družba prejeti nadalje v teku 5 mesecev od dne uvoznega carinjenja, odnosno premije pa obračuna v prihodnjem mesecu. Družba more pisмено to premijo odpovedati in ni dolžna navesti za to razlogov.

Zmanjšanje posojil pri Narodni banki v zadnjih tednih je pripisovati vrnitvi kreditov Prizada, katere je dobil pretekle jeseni. Sedaj pa je Prizad dobil plačano mnogo pšenice in koruze od Nemčije in zato lahko vrača kredite.

Uvozne in izvozne države v maju. V maju smo uvozili največ iz Nemčije 137,75 milj., Češkoslovaške 40,8, Avstrije 39,4, Italije 36,16, USA 32,96, Anglije 31,1 milj. din itd. Izvozili pa smo največ v Francijo 110,5 (pšenica), Nemčijo 58,8, Italijo 39,97, Anglijo 28,9, Češkoslovaško 28,1 milj. itd.

Tovarna usnja Franc Woschnagg in sinovi d. d. v Šoštanj. Računski zaključek za 1936 izkazuje pri brutodonosu 2,8 in glavnice 12,0 milj. čistega dobička 1,4 milj. din.

Prodajna zadruga detaljnih trgovcev v Belgradu. Zemanu izkazuje pri deležih in jamstvu 0,6 milj. din bilančno vsoto 1,56 milj. din in izgubo v znesku 0,11 milj. din, od tega prenosa iz 1935 0,02 milj. din.

Hranilne vloge v Vojvodini. Po podatkih Zdrženja bančnih in zavarovalnih zavodov v Novem Sadu so znašale hranilne vloge pri vojvodinskih denarnih zavodih decembra 1936 1518,3 milj. din ter so se do konca oktobra 1936 zmanjšale na 816,8 milj. din. Od tedaj naprej vloge polagoma naraščajo in so na koncu februarja letos dosegle že 824,6 milj., do konca marca pa so se zopet znižale na 816,57 milj. din.

Feniks v Češkoslovaški — Zavarovalnica Star. S sklepom češkoslovaškega ministrskega sveta se ustanovi v Pragi zavarovalnica Star, ki bo prevzela vsa tekoča zavarovanja nekdanjega češkoslovaškega Feniksa. Država je že itak v odlični meri uredila sanacijo Feniksa; dala je 450 milj. kron zadolžnic, zakonito dala garancijo za obrestovanje in amortizacijo tega zneska, letni prispevek 8 milj. kron, kar je omogočilo letno kritje izdatkov za mala zavarovanja do 10.000 kron, ki so ostala neokrnjena. Računa se, da bo imela nova zavarovalnica zavarovanih 1,5 milijarde kron, letna premija pa bo znašala 70 milj. kron. Tako bo Star, kot se imenuje nova zavarovalna družba, druga največja zavarovalnica na Češkem. Največja je Slavija z zavarovano vsoto 2.073 milj. kron in letnim premijskim dohodkom 103 milj. kron.

Preprečite revmatizem

s temeljitim zdravljenjem v začetnem štadiju. Piščan-biro, Beograd II. Maršal Pilsudskog 23. al. pri Piščaninformator, Zagreb, Strossmayerov trg 1/II. nadst. Vam pošlje po želji brezplačno brošuro, ki daje pojasnila o sodobnih metodah zdravljenja. 67^a vroči izviri žveplenega blata kopalnice Piščan niso še nikoga razočarali.

Kopalnice Piščan prinese zdravje.

V zračnem prometu 70% popusta pri povratku.

Borza

Denar

Dne 28. junija.

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen na 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je ostal v Zagrebu neizpremenjen na 8,195—8,295; v Belgradu je narasel na 8,20—8,30.

Grški boni so beležili v Zagrebu 33,35—33,65, v Belgradu 33,48 blago.

Nemški čeki so v Zagrebu narasli na 12,725 do 12,925, za eredo in konec julija so beležili 12,60 do 12,80, za eredo septembra 12,58—12,78. V Belgradu so beležili 12,705—12,9056.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 6.229.434 dinarjev, v Belgradu 1.829.000 Din. Efektin promet

**VZEMITE
FLIT**
DA OHRANITE OBLEKO
PRED
MOLJI

FLIT izdelan po
znanstvenih receptih
— uničuje zanesljivo.

**ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT
V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH**

je bil v Zagrebu elab, dočim je v Belgradu znašal 3,413.000 Din.

Zagreb. Amsterdam 2393,15—2407,75, Berlin 1742,03—1755,91, Bruselj 734,69—739,77, London 214,46—21652, Milan 228,44—231,53, Newyork kab. 4340,57—4376,82, Newyork ček 4318,51—4354,82, Pariz 193,62—195,06, Praga 151,54—152,64.

Curih. Belgrad 10, Pariz, 19,475, London 21,13, Newyork 436,50, Bruselj 73,725, Milan 23, Amsterdam 240, Berlin 175, Dunaj 81,90 (81,80), Stockholm 111, Oslo 108,20, Kopenhagen 96,125, Praga 15,21, Varšava 82,70, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,525, Buenos-Aires 132,625.

Vrednostni papirji

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijske posojilo 89 den., vojna škoda promptna 406,50 den. (406,50, 408), beguške obveznice 75—76,50, 7% Blerovo posojilo 85—86, 7% etab. posojilo 86—87. — Delnice: Narodna banka 7150 denar, Trboveljska 250 blago, Nar. šum. 20 bl., Gutmann 60—65, Danica 45 blago, Osl. liv. 175—185 (180), Osl. sladk. tov. 190 blago, Oceania 250 denar.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijske posojilo 88,50 denar, agrariji 50,50 bl. (mali komadi), vojna škoda promptna 407,50—408 (408, 407), beguške obveznice 76,25—76,50 (76,50, 76,25), dalm. agrariji 74—74,50 (74,25), 4% sev. agrariji 52 denar, 7% Blerovo posojilo 85,50 den., 7% posojilo Drž. hip. banke 100 den. (100,50). — Delnice: Narodna banka 7150—7200 (7150), Priv. agrar. banka 196,50 do 199.

Dunaj, 28. junija. Ta teden se je začel v znaku mirnega poslovanja pri neenotni tendenci. Beležili so (v oklepajih petkovni tečaj): Donavsko-savsko-jadranska 62 (61,55); delnice: Narodna banka 160 (160,25), Donavsko-savsko-jadranska 18,95, Steg 28,30 (29,90), Trboveljska 28,05 (28,16), Alpine 43,40 (43,25), Steer-Daimler-Puch 211 (210,50), Semperit 64,90 (64,55).

Živina

Dunajski prašičji sejem 28. junija. Prignanih je bilo 6027 špeharjev in 4182 pršutarjev, skupno 10 tisoč 309 komadov, od tega iz Avstrije 3030, iz inozemstva pa 7279. Cene so bile naslednje: 1. špeharji 1,54—1,55, srednjeteški 1,53—1,53, stari 1,45 do 1,51, kmetijski 1,52—1,57, križani 1,50—1,65, pršutarji 1,50—1,80 šil. za kg žive teže. Včeraj je cena narasla.

Dunajski goveji sejem. 28. junija. Beležili so: voli 1,10—1,45, biki 0,93—1,17, krave 0,93—1,25, klavna živina 0,65—0,91 šil. za kilogram žive teže. Podražili so se biki.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju

Ker so nekateri listi poročali, da je Dolinarjev morilec Dugina Viktor doma od nas, je potrebno malo pojasniti: hrvaška družina Dugina je šele po prevratu prišla iz Mihovljan na Hrvaškem in se tu naselila. Sin Viktor je prišel z njo sem kot šolarček, pa je kmalu po šolski dobi odšel od doma in ga je torej tujina, ozir. družba, v katero je zašel, vzgojila in izsolala tako, da je mogel izvršiti takšen zločin.

sebo vsebino. Občudovati je treba uspeh gospoda urednika, ki za povzdigo lista polaga mnogo truda. Ze nekaj letnih letiških številki smo imeli priliko videti, posvečenih n. pr. Slovenskemu dekletu, Slovenski veliki noči i. dr. Majeka številka je vsa posvečena jugoslovanski koloniji v Rosario in okolici. Številka je po obsegu ogromna, eaj šteje 208 strani. Takih mesečnikov imamo Slovenci celo v domovini malo! Vsebinsko je prestra, članki so slovenski, deloma hrvaški in portugalski. List ima vedno, kakor tudi v tej številki, mnogo lepih posnetkov iz življenja naših izseljencev in tudi iz domovine. List se je eicer nekoliko oddaljil od svoje v naslovu začrtane smeri, toda želimo mu ves uspeh in napredek. Saj naši izseljenjski listi vrše predvsem dve veliki nalogi: ohranjajo našo kri v inozemstvu ter skrbijo, da svet spozna našo domovino.

Institut Friderika Chopina v Varšavi pripravljajo izdajo celotnega dela Chopinovega pod uredništvom J. I. Paderewskega. V pripravi je znanstveno kritična ter posebna šolska izdaja.

Češkoslovaška-jugoslovanska revija, ki izhaja v Pragi, prinaša med drugim razpravo o hrvaškem dramatik Križu (Heidenreich), R. Hrovatini piše o Mateju Hubadu, Berkopec poroča o šestdesetletnicah Sorlija in Kreigherja, poleg tega ima obsežen knjižni pregled. Omenjamo le nekatere stvari. Revija je odlično urejevana ter dobro služi medsebojnemu spoznavanju.

Jugoslovanski biseri je odlična mesečna ilustrirana revija, ki služi za propagando tujeskega prometa in splošnega gospodarstva s posebnim ozir na naše obmejno mesto Maribor in njegovo zaledje. Tudi številka, 3—4, ki je pravkar izšla, je okusno opremljena ter vsebuje zanimive in aktualne članke. O lepih slikah in krajevnih črticah nam predstavlja postanek in razvoj Rimskih toplih, Doberne, Rogaske Slatine, zdravišča v Laškem in Slatine Radenci. Nekaj člankov je pisanih tudi v nemškem jeziku kar bo dobro služilo nameravani propagandi na začetku sezone. Več strani obsegajo stvarni podatki o naših zdraviliščih, letoviščih in kopalniščih cele Slovenije zaključujejo še številko Jugoslovanskih biserov, ki jih izdaja Opleševalno društvo za Magdalensko predmestje v Mariboru, urejuje pa naš znani potopisec prof. dr. Fran Mišić. Revija izhaja šestkrat na leto ter stane 60 Din.

Kulturni obzornik

Papini v hrvaščini

V Senju je izšla »Povijest Kristovac«, prevod Papinijeve knjige »Storia di Christoc«. To je že drugo Papinijevo delo, ki ga v celoti imajo Hrvati v svojem jeziku, saj je pred časom prinašala »Hrvatska Straža« v svojem podlistku »Goga«, ki je izšel nato tudi v knjigi. O Papiniju samem pa so povsod veliko poročali zlasti takrat, ko je postal konvertit in s tem močno presenetil svet. Pri nas so prevedene le nekatere posameznosti tega pisatelja in sicer ga je največ prevedel Mirko Javornik, ki je v Modri Ptici leta 1933-34 objavil šest poglavij iz »Goga«. Giovanni Papini je eden tistih pisateljev, ki ni nikoli hladen opazovalec in oblikovalec življenja in njegovih pojavov, temveč zmerom ves goreč in z vsem srcem in dušo zagovarja, prepričuje in oznanja. Neprestano bojevnih spoznavane resnice se ne oddalji in ne odmakne v kakšno ravnodušno opazovališča, od koder bi brez izbire vse motril pod istim vidnim kotom, ker je tako intenzivno spojen s svojimi doganjanji, da je nestrpen v tistem plemenitem smislu, v katerem je nestrpno vsako živo prepričanje, ki ni ranljivo ne ranjeno s sumnjom, z dvomom, s skepsom. Takšni udarni nastopajoči ljudje so podobni nevihtam, ki prestičijo ozračje in izpoljejo staro, plesnivo zmes v kadunjah osebnega in javnega življenja. Papini je že imel predhodnika v svojem narodu, predhodnika v neizprosni, v preroški ognjevitosti in silovitosti, s katero je nastopal nekoč Savonarola. Prav takšen neodoljiv kritik današnjega življenja je Papini, ki se je dokopal do talnih globlin človekovega smisla in pomena ter iz tega spoznanja napisal zgodbe Kristusove.

Storia di Christo je prav za prav Kristusov življenjepis. Toda čisto svojevrsten življenjepis, ki mu je dala obliko pisateljeva osebnost. Kakor Papini sam pravi v uvodu, se njegova knjiga razlikuje od nabožnih in od znanstveno pisanih del o Kristu. »Svrha te knjige je izpolnjevanje — dvig in predvidevanje v smislu navad-

nega pobožnjaštva, temveč v človečanskem in moškem smislu obnove duše. Svoje delo označuje takole: Knjiga, ki je lahko srednja in z napakami, toda zložena: delo ne le zgrajeno, temveč tudi izgrajeno. Knjiga s svojim načrtom in svojo zgradbo, prava hiša s stebrom in z glavnimi gredami, s svojimi razdelbami in oboki in s kakšno odprtino proti nebu in proti zemlji. Torej umetniško oblikovan življenjepis, ki ga bo našel izobraženec kje v knjižnici in ga bo tudi prečital. Ta knjiga bi hotela izoblikovati krščanske duše, pa se pisatelj zdi, da je to v tem času... potreba, ki ne prenese odlaganja.

Knjiga obsega skoraj petsto strani. V kratkih slikah vstaja pred nami osebnost Kristusova in njegov nauk, življenje rojstva v hlevu do poslednjega videnja po učencih. Človek jo lahko odpre, kjerkoli hoče, in jo čita, dokler želi, tako prikladno je pisana v kratkih poglavjih. In povsod nam odkriva Kristusa na jasnem, razumljiv način v obliki, ki je sprejemljiva tudi človeku, ki spoštuje in pozna umetnost. Prav v tem leži velika vrednost te knjige in prav izobraženim, pa brezbržnim ljudem je predvsem namenjena. Pripovedovanje je zgoščeno ter nosi polno prodornih in ostrih misli o našem življenju in njegovih pojavih. S krepko, moško besedo neizprosno odkriva in ocenjuje sleherno naše nehanje ob veličini Kristusu in v globini njegovega nauka. Včasih poučuje, včasih pojasnjuje, poje in moli, toda zmerom govori z isto silo in lepoto.

»Povijest Kristovac« je izšla v Senju ter jo je prevedel dr. Fr. Binički. Poleg teksta ima knjiga številne reprodukcije Meštrovkeve plastike, ki se nanaša na svetopisemske motive. Tako je knjiga v vsakem oziru dragocena pridobitev hrvaške prevodne književnosti. Naroča se pri »Zboru duhovne mladosti« v Senju, Hrvatske Primorje, Cenu vezane knjige 80 din, broš. 65 din. Za dijake 55 oziroma 45 din.

Umetnost

Tretja številka »Umetnost« je posvečena enemu samemu umetniku, in sicer predstavlja zmožnost in delo Mihe Maleša. Na uvodnem mestu je članek, ki ga je v francoskem jeziku napisal prof. Emile Schaub-Koch, za njim pa je ob-

javljen prevod, ki ga je oskrbel Martin Benčina. V tej razpravi označuje avtor celotno delo Mihe Maleša ter podrobno presoja posamezne tehnike grafične umetnosti, kakor jih obvladuje Maleš poleg ostalih sredstev umetniškega izraza: slikanja z oljem in na presno. Koch je temeljit v presoji ter izpričuje obsežno poznavanje umetnostne zgodovine do najnovejšega časa iz tega evropskega pogleda določa vrednote Maleševе umetnosti. Članek je važen tudi za nas, ker daje pogled na celotno delo slovenskega slikarja in grafika ter pokazuje zlasti vrednosti in mojstrstvo njegovo v tehničnem pogledu, kar je pač prvi pogoj vsake umetnosti, kjer so oblikovalne sposobnosti odločilne važnosti.

Uredništvo napoveduje tudi za naprej takšne celotne, enemu umetniku posvečene številke in je ta zamisel na vsak način hvale vredna in tudi potrebna, da se izvede. Važno pa je vprašnje, o katerih umetnikih bo govora in kdo jih bo presojal. Sedanjí zvezek je srečno sestavljen ter nas obenem seznanja z znamenitim inozemskim umetnostnim zgodovinarjem in kritikom, kakršen je prof. Emil Schaub-Koch. Koch je res avtoriteta in Maleša nam torej predstavlja slaven inozemec. Poleg njegovega članka so v francoskem jeziku navedeni tudi podatki o Malešu in njegovih delih. Slovenski prevod Kochove razprave je opremljen s primernimi opombami. Poleg tega nam je predstavljen tudi avtor sam (M. B.). Odlične reprodukcije kažejo na dvanajstih straneh primere Maleševеga umetnostnega prizadevanja. Vseh reprodukcij je devetnajst.

Prihodnji letnik Umetnosti, kakor napoveduje uredništvo, bo razširjen na šest številki.

Iz kulture izseljencev: »Duhovno življenje«. Pred nami je 116. (majska) številka tega poleg »Slovenskega lista« edinega slovenskega lista v Južni Ameriki. »Duhovno življenje« je začelo izhajati kot tednik, a se je skrcilo nato na mesečnik. Izhaja v Buenos Airesu, kjer ga urejajo Janez Kastelec in Janez Hladnik. List je sedaj v petem letu in je bil ustanovljen kot nabožni list. V letošnjem letu je mesečnik zopet narasel po obsegu in pestrosti vsebine. Kakor nam je znano, si je urednik g. Kastelec napravil načrt za vse leto naprej in bo vsaka številka imela svojo posebno posvetilo, po-

Vojaško mnenje italijanskega polkovnika Vojaške skušnje iz španskih bojev

Vojaški sotrudenik fašističnega italijanskega glasila v Italiji polkovnik Mavricij Claremoris v več člankih obravnava vprašanje, kakšne vojaške nauke je vojaškim znanstvenikom dala doseganja španska vojska. Ta izvajanja so tako zanimiva, da se spleča o tem pisati.

Znova se je izkazalo z vso jasnostjo, da je obramba močnejša kakor pa napad. Vojaški strokovnjaki so upali, da bo prihodnja vojska znatno hitrejša, ker so mehanična sredstva tako izpopolnjena. Zaradi mehaničnih sredstev so upali, da bo sedaj premikanje v vojskovanju urnejše. To pa se ni izkazalo. General Franco je potreboval celih 40 dni, da je mogel napredovati za 300 kilometrov. Torej so čete generala Franca vsak dan napredovale le za 7 in pol kilometra. To povprečje se res nikakor ne da primerjati z naglico, s katero je meseca avgusta leta 1914 napredovalo desno nemško krilo. In vendar je v Španiji ozemlje kakor nalašč za premikalno vojskovanje, torej za take vojaške operacije, kakršne sta izvajala Friderik Veliki in Napoleon.

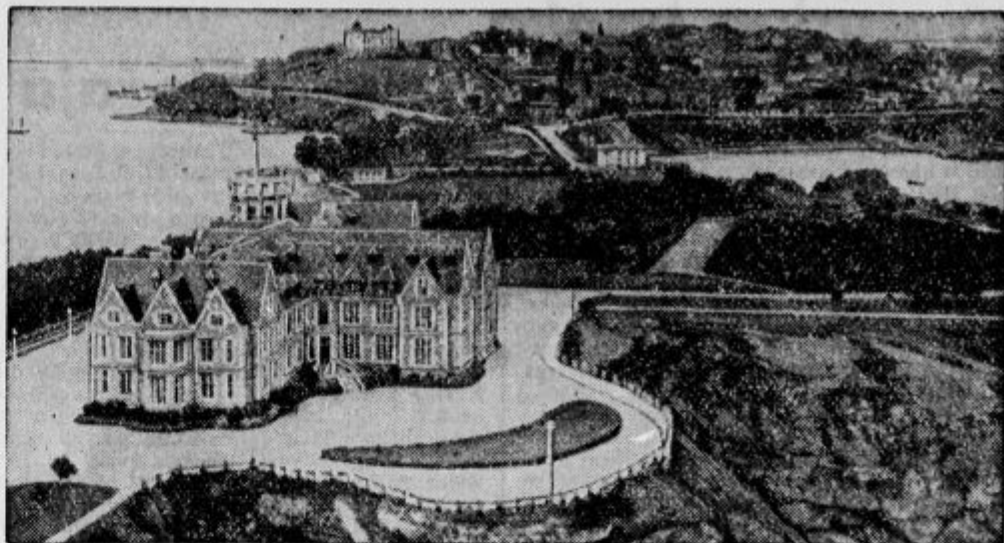
Vojaški strokovnjaki so tudi veliko pričakovali od tankov. Upali so, da se bodo tanki v tej vojski obnesli, da bodo vojskovanje docela spremenili. Toda polkovnik Claremoris je prišel do prepričanja, da se ta upanja v tanke niso uresničila. Lahke tanke so protitankovske strojnice z lahkoto uničile. Poleg tega pa so lahki tanki tako nesolidni, da ogenj njihovih lastnih strojnih pušk nima skoro nobenega pomena. Bolj nevarni bi bili utegnili biti težki ruski tanki, ki pa so tako »slepi« in počasni, da so jih včasih drzni pešci naskočili in jih lahko zaplenili. Kadar ti težki tanki skupaj nastopajo, nudijo tak cilj, da jih lahko uniči že ogenj iz navadnih pušk. Pač pa je mogoče te tanke s pridom

uporabljati v večjih masah po dobljeni bitki, ko je treba zasledovati sovražnika. V tem slučaju so tanki lahko namesto konjenice, če je seveda sovražnik že dovolj preplašen. Vendar je skušnja pokazala, da je za to namene še vedno boljše letalo, ki je mnogo bolj učinkovito.

Clovek bi mislil, da je vsaj v letalstvu vojskovanje na Španskem dalo kaj več koristnih naukov. Toda tudi glede letalstva moramo biti zelo previdni, ker so razmere na Španskem čisto svojevrstne. Najprej je treba naglasiti, da v početku vojskovanja niti ena niti druga vojskujoča se stran ni imela n arazpolago letalstva. Španija sploh ni imela na razpolago letališč za večje količine letal. Na drugi strani pa je še bolj res, da inozemstvo, ki je obema stranema pošiljalo letala, niti eni niti drugi strani ni pošiljalo samo dobrih in prvovrstnih letal. Obe strani sta dobivali med drugimi že zastarela letala.

Dalje pa se v španskem vojskovanju še ni zgodilo, da bi bila katerakoli stran uporabljala strupene pline. Če bi kdaj izbruhnila evropska vojska, bi letalstvo prav gotovo uporabljalo tudi strupene pline, vsled česar je samo po sebi jasno, da bi tako vojskovanje bilo docela drugačno, kakor pa je sedaj na Španskem.

Vendar je špansko vojskovanje dokazalo, da je naglica v zraku največje važnosti. Nacionalisti so bili takorekoč brez moči zoper bombnike, ki je rdečim pošiljala Rusija. Ti bombniki so tipa »Martins«. »Nadvlada v zraku« še ne pomeni, da ima kdo največ letal. Italijanski polkovnik trdi, da število ne more nadomestiti dobre kakovosti letal. Voje ladje so se zoper napade iz zraka lažje in bolje branile zunaj na širokem morju, kakor pa v luki, kjer je bila obramba skoro nemogoča.

Pogled na severno špansko mesto Santan der, katero naskakujejo bele čete.

Kaj se zgodi s starimi časopisi Kako Američani zbirajo stare časopise in jih prodajajo v Azijo

Iz Združenih držav Severne Amerike vsako leto izvozijo cele ladje starega časopisnega papirja v vse dele sveta, zlasti pa na azijski vzhod. Vrednost teh starih časopisov cenijo na več milij. dolarjev. Med stari papirjem, ki ga ladje nosijo v tuje dežele, je največ časopisnega papirja.

Medtem ko v Ameriki sami stare časopise porabljajo za zavijanje lončenih posod ter za zavarovanje pri transportu, je pa naloga starega časopisa na azijskem vzhodu docela drugačna. Stare časopise pobirajo in zbirajo od hiše do hiše. Včasih pa ljudje stare časopise nosijo na določene kraje, kjer jih kupec potem vzame. Cena staremu papirju pa je seveda različna. Najceneje je, če kupec plača 1 funt tega papirja s pol centa. Včasih pa morajo plačevati za eno tono kar 16 dolarjev. Vse pa je seveda odvisno od tega, koliko je blaga in kakšno je blago. Odvisno pa je nazadnje največ od povpraševanja na azijskih tržiščih.

Z denarjem, ki ga iztržijo za star papir, pa potem pomagajo revežem. Včasih s tem denarjem ustanavljajo po šolah nove naprave za odpočitek učencev. Pred nekaj leti je tako zbiranje organizirala politehnična visoka šola v Los Angelesu. Z denarjem, ki ga ji je vrgel stari časopisni papir, je potem ta šola kupila orgle, ki so vredne najmanj 25.000 dolarjev.

Preden papir nalože na ladje, ga morajo seveda primerno pripraviti, da ga morajo transportirati. Kupe papirja denejo najprej v hidravlične stiskalnice, ki imajo pritisk najmanj 3000 funtov. Tako ga stisnejo v štirinoglate kocke ter ga povežejo z železnimi obroči. Nato vse skupaj zavijejo v platnene zavoje ter še enkrat z obroči povežejo. Nato vse skupaj zapečatijo.

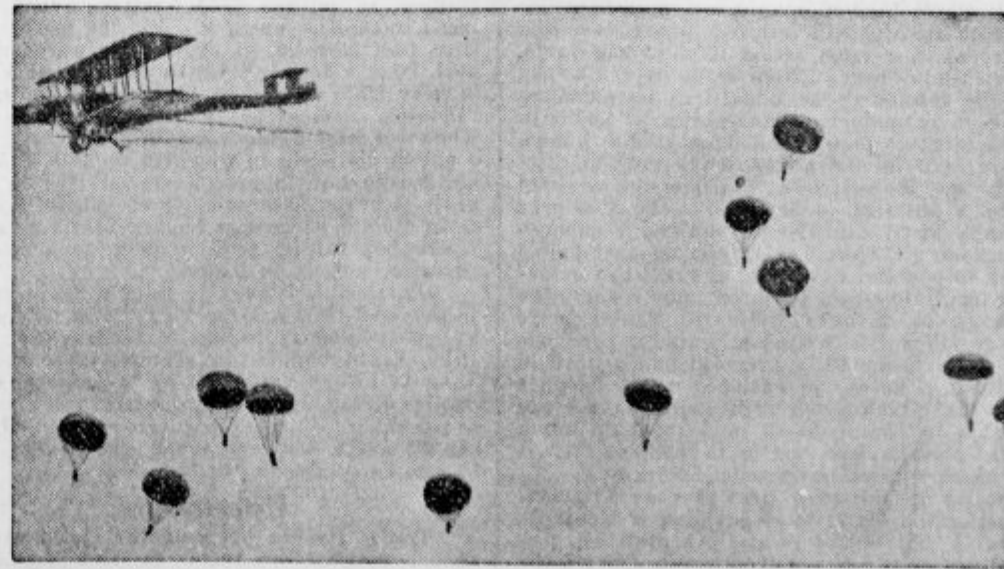
Ameriška trgovinska zbornica v Los Angelesu se je zanimala, kaj se potem s tem papirjem v vzhodnih azijskih deželah godi. Zastopniki ameriške trgovine v teh krajih so potem na vprašanja tako le odgovorili: V Honkongu velik del tega papirja porabijo za napravo cenjenih poletnih pokrival, ki varujejo glavo sonca. Mnogo tega blaga pa gre še dalje iz Honkongu tja v Kanton ter v druge južne kitajske dežele. V Kantonu kupujejo ta stari ameriški papir po večini tovarne za igranje, katere iz tega papirja delajo punčke in druge igranje. Ena tretjina papirja pa, ki je bil uvožen v Honkong, se porabi za zavijanje, in sicer delajo iz njega male kartone za sol, ki jo v teh kartonih izvažajo v Kanton. V teh kartonih v Kantonu zavijajo tudi razne pomorske slaščice, sadeže in svinjsko meso. Tudi za umetne cvetice in za rakete gre mnogo tega papirja. Z njim tudi podlagajo zabojčke in torbice iz pravega ali umetnega usnja.

V severnih deželah Kitajske pa porabijo ta papir za to, da z njim namesto s steklom zastirajo okna, da tako branijo mrazu in vročini dostop do človeških stanovanj. Na otoku Java je vrednost tega papirja tim večja, čim je kak kraj oddaljen od morske obale. Če kje v kaki javanski vasi kje v notranosti kaj kupiš v trgovini, boš strmel, ko boš videl, da ti bo trgovec kupljeni predmet zvil v kak stari papir ameriškega časnika, ki izhaja morda kje v San Francisku ali v Los Angelesu. Ker ta papir rabijo tudi za napravo šaljevih predmetov in

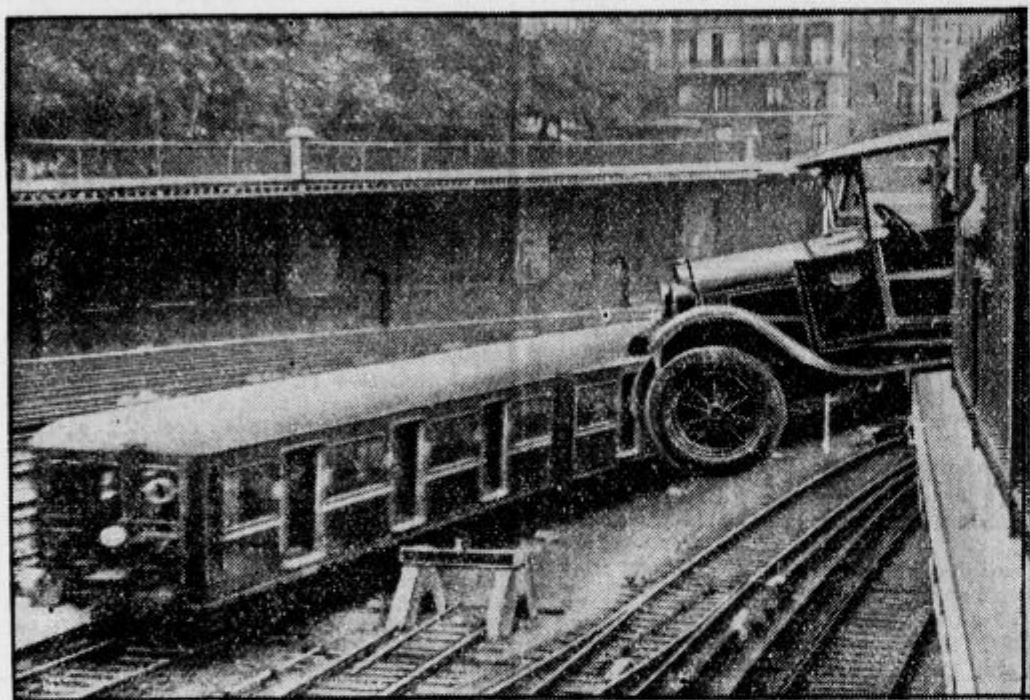
Ostanki indijanskih velikanov

Antropologi dveh ameriških visokih šol izkopavajo starine ob bregovih reke Washington River. Te dni so odkopali ostankne grobov nekega indijanskega plemena, ki ga lahko imenujemo plemo indijanskih velikanov. Doslej so našli okostja 6 možakov, katerih vsak je bil višji od 7 čevljev. Ker meri en ameriški ali angleški ali ruski čevljev 30,5 centimetrov, bi utegnil tisti indijanski velikan biti najmanj 2 metra 13 centimetrov visok. Torej je bil res velikan.

Kakor zagotavlja dr. Forest E. Klemens, so ti mrlči pripadali človeški rasi, ki je doslej znanosti bila neznana. Doslej tudi še niso mogli natančno dognati, koliko so bili tišči ostanki stari, vsekakor pa najmanj 1000 let.

Vaje za letali, ki za poskušnjo mečejo v padalnih živila na tla. Take vaje bodo javno kazane pri prihodnji prireditvi na londonskem letališču.

Sreča v nesreči se je zgodila te dni v Parizu. Avto je zavozil v ograjo ob cesti ter v zadnjem hipu obličal med razbito ograjo, sicer bi bil zgrmel na prago pariške cestne železnice, ki je po njej pravkar vozil vlak.

Operacija na ulici

Na močno prometni ulici v Rimu se je pred kratkim zgodilo tole:

Po cesti je privozil avtomobil po pravilni strani. Nasproti mu je po napačni strani privozil kolesar, katerega je avtomobil zagrabil ter ga vrgel ob tla. Kolesar je v širokem loku odletel na tla ter obležal nezavesten na tleh. Njegovo kolo pa je bilo vse razbito. Šofer, ki se je sam vozil v avtomobilu, je takoj ustavil svoje vozilo, skočil ven ter vzel iz avtomobila ročno torbico. Nato je pokleknil k ranjencu ter ga začel pregledovati.

Kmalu se je izkazalo, da je šofer zdravnik, ki se je ravno vozil k svojim bolnikom, ko se je zaletel v njegov avto kolesar. Sedaj je moral zdravnik kar na eredi ceste začeti zdraviti in operirati nesrečnega kolesarja. Najprej ga je obezal, nakar mu je dal injekcijo zoper tetanus. Ponesrečeni kolesar se je kmalu nato zavedel ter je zdravniku začel navdušeno zahvaljevati. Tudi množica ljudstva, ki se je bila takoj po nesreči nabrala na kraj, nesreče, je začela slaviti dobrodušnega in milosčnega zdravnika. Kolesar in ljudje so zdravnika tembolj slavili, ker so pričali, da zdravnik ni bil kriv nesreče, marveč le kolesar. Bilo je toliko slavošpevov, da je zdravniku že nerodno postalo ter se je hotel umakniti. To pa je bilo težko, ker je bilo okoli in okoli vse polno ljudi, kolesar pa je prosil zdravnika, naj mu pove račun, da mu dobroto z denarjem poplača.

Toda zdravnik o tem ni hotel nič slišati, nakar sta se zdravnik in kolesar na cesti pričkala, seveda le prijateljsko. Zdravnik se je smehljal ter se branil vsakega plačila. Ker pa je oni le silil vanj, je zdravnik kratkoma vzel iz žepa večji bankovec, ga hitro stisnil kolesarju v roke in odhitel rekoč, naj si s tem denarjem raje kupi novo kolo, ker je staro vse razbito. Zdravnik se je naglo odpeljal, za njim pa so mu glasno klicali navdušeni gledalci.

Neprijetna demonstracija

V mestu Oklahova v Ameriki tamkajšnji avtomobilisti tako divjajo po cestah, da je vedno več smrtnih nesreč na cestah. Zato so meščani organizirali čudno demonstracijo, ki je menda pač edina svoje vrste na svetu. Namen te demonstracije je bil ta, da bi šoferje spominjali, koliko žrtev je zaradi njihovega divjanja. Samo lanskega leta so v tistem mestu šoferji do smrti povozili 85 ljudi. Zato so demonstracijo tako uredili, da je teh 85 mrlčev v sprejedu marširalo ter tako protestiralo zoper šoferje, ki so krivi njihove smrti.

Na čelu sprejeda je vozil črno pregrnjen avtomobil, ki je na njegovi strehi bila velika mrtvaška lobanja. Za tem avtomobilom je stopalo 85 belo oblečenih prikazni, ki so nekako predstavljale tiste, kateri so bili od avtomobilov do smrti povozeni. Na drugem avtomobilu je bil narejen grob, ob katerem se je jokala črno oblečena ženska, znamenje vdove, ki ji je avto usmrtil njenega moža. Naslednji avto je vozil velik nagrobni kamen, ki je imel velik napis: »Povozil me je norec!« Na koncu sprejeda so šli črno oblečeni svoji ubitih žrtev. Pravijo, da je čudna demonstracija svoj namen vendarle dosegla.

Najstarejši časnik na svetu

V kitajskem mestu Peking, ki se sedaj imenuje Peiping, izhaja časopis, ki je pač najstarejši časopis na svetu. List je prvič izšel leta 1100 po Kristusu ter je bil dolga stoletja uradno glasilo kitajskega glavnega mesta Peking. List nosi naslov »King Pao«. Vendar ta list ni izhajal v obliki časopisa, kakor izhaja dandanes, pač pa je takrat izhajal v obliki knjige. Ta knjiga je obsegala 12 listov, dolgih po 15, širokih po 10 centimetrov. Vsaka stran je imela po 7 stolpcev, vsak stolpec pa po 14 vrstic. List je bil ovit v rumenkasti ovoj. Ščasoma pa se je list epeminjal, tako da sedaj izhaja kakor vsak moderni list.

120 duhovnikov zgorelo

Kakor poročajo s Soloveckih otokov, je v tamkajšnjem taborišču političnih pregnancev nastal velik požar. V tem taborišču je zaprtih kakih 230 duhovnikov vseh veroizpovedi. Ker je požar nastal zelo naglo in se zaradi slabe gasilske in varnostne službe silno hitro razširil, je zgorelo 120 duhovnikov. Med žrtvami požara so tudi 3 škofje, kateri so lansko leto bili za 10 let pregnani na te otoke.

Angleški admiral Fisher, ki je bil poveljnik angleškega sredozemskega brodogoja od leta 1932 do 1935, je umrl v Londonu.